

INFORME
DEL MECANISME
CATALÀ PER A LA
PREVENCIÓ DE
LA TORTURA
DESEMBRE 2018

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

INFORME ANUAL
DEL MECANISME
CATALÀ PER A
LA PREVENCIÓ
DE LA TORTURA
DESEMBRE 2018

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

1a edició: Desembre de 2018

Informe del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura. Desembre 2018

Maquetació: Síndic de Greuges

Disseny original: America Sanchez

Foto portada: © Pixabay

ÍNDEX GENERAL

I. INTRODUCCIÓ	5
II. EL RESPECTE ALS DRETS HUMANS EN LA IMMOBILITZACIÓ I CONTENCIÓ MECÀNICA DE PERSONES PRIVADES DE LLIBERTAT	9
III. LA GESTIÓ DELS ECONOMATS I EL TREBALL PRODUCTIU ALS CENTRES PENITENCIARIS	17
IV. ÀMBIT INSTITUCIONAL	25
V. VISITES REALITZADES L'ANY 2018	29
1. METODOLOGIA	33
2. VISITES	35
a. Centres penitenciaris	35
b. Comissaries de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra	51
c. Comissaries de la policia local o guàrdia urbana	64
d. Centres d'internament de menors	86
e. Centres de salut mental	102
f. Centres geriàtrics i socio-sanitaris	104
VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES EN ANYS ANTERIORS	115
1. Instruccions sobre l'ús de pistoles elèctriques	
2. Drets de les persones detingudes reconeguts en el marc de la UE: article 520 LeCrim i nou formulari N01	
3. Drets i garanties de les dones als centres penitenciaris de Catalunya	
4. Departaments de règim tancat	
5. Les relacions entre policies locals i PG-ME	
6. Protocol d'Istanbul en l'àmbit policial i medicoforense	
7. Els espais que presten atenció immediata a infants migrants	
8. Ingress en establiments geriàtrics de persones grans no incapacitades que no poden manifestar lliurement la seva voluntat	
9. Efectes del tancament de la presó Model de Barcelona	
VII. CONCLUSIONS GENERALS	135

I. INTRODUCCIÓ

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull l'activitat duta a terme al llarg de l'any 2018 pel Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (MCPT). És el vuitè informe que es presenta al Parlament de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 74 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

Enguany, el nombre de centres visitats ha estat de 45, dos dels quals en dues ocasions, una xifra similar a la d'anys anteriors. La major part de les visites (26) corresponen a comissaries de policia, principalment de les diverses policies locals (14), que a Catalunya disposen d'àrees de custòdia de persones detingudes. També s'han visitat sis centres penitenciaris, un dels quals (Centre Penitenciari Brians U-Dones) en dues ocasions. Així mateix, s'han visitat set centres d'internament de joves i adolescents (de caràcter terapèutic, d'educació intensiva i de justícia juvenil). Un dels centres terapèutics especialitzat en el tractament d'adolescents amb trastorns conductuals greus, que ja havia estat objecte d'atenció per part del Mecanisme en anys anteriors, s'ha visitat dues vegades i és objecte d'atenció singularitzada en les conclusions d'aquest informe. Finalment, s'han visitat quatre residències geriàtriques, un centre sociosanitari i un centre de salut mental, cosa que suposa reprendre els nivells de supervisió d'aquest tipus d'establiment dels primers anys de funcionament de l'MCPT.

El protocol d'actuació del Mecanisme manté les característiques apuntades en exercicis anteriors i es basa en la preparació prèvia per part de l'Equip, l'absència d'anunci previ de la visita i, en la mesura que la major part d'equipaments són ben coneguts pel Mecanisme, el desenvolupament d'entrevistes confidencials a persones privades de llibertat, i també, si escau, a personal funcionari, equips de tractament i direcció dels centres o de les unitats visitades. Les conclusions i recomanacions que es desprenen de la visita es traslladen a

l'administració responsable i al centre objecte de visita.

Com és habitual, l'informe conté cadascuna de les fitxes en què es recullen, per a cada centre o unitat visitada, les principals observacions i conclusions extretes per l'Equip de Treball, i també les recomanacions que se'n deriven. A banda d'això, l'informe també presenta dos estudis que són resultat, a l'ensem, de les visites dutes a terme per l'Equip i de la recerca acompanyada per membres del Consell Assessor de l'MCPT i pel mateix Síndic de Greuges. Aquestes reflexions giren al voltant de dos temes d'importància singular en l'àmbit penitenciar.

1. El respecte als drets humans en la immobilització i la contenció mecànica de persones privades de llibertat. Al llarg dels darrers anys, l'Equip de Treball de l'MCPT ha rebut nombroses queixes de persones internes sobre possibles excessos en l'aplicació i la durada de les mesures de contenció mecànica. L'anàlisi dels protocols existents i de les recomanacions d'organismes nacionals i internacionals i la mateixa experiència del Mecanisme enguany han permès organitzar una jornada d'estudi a partir de la qual s'han formulat unes reflexions sobre aquesta qüestió. Aquestes reflexions giren entorn del deure de prendre mesures efectives de prevenció de les conductes disruptives per part de les persones internes, per evitar arribar a la fase de contenció mecànica quan aquestes conductes es produeixen; dels procediments més adequats per aplicar la immobilització i la contenció mecànica; del paper proactiu que han de tenir els serveis sanitaris en la supervisió de la contenció, i de l'efectivitat de les garanties jurídiques en l'aplicació d'aquestes mesures.

2. La gestió dels econòmats i el treball productiu als centres penitenciaris. Es tracta d'una qüestió plantejada en la immensa majoria d'entrevistes mantingudes per l'Equip amb persones internes en centres penitenciaris en els darrers anys, particularment pel que fa al preu de productes considerats de primera necessitat, com ara d'higiene femenina o alimentació, malgrat que tinguin formalment la consideració de

complementaris. També s'han analitzat les discrepàncies que hi ha, segons denuncien algunes persones internes, entre les hores realment treballades als centres i les que es fan constar oficialment, amb la corresponent lesió de drets de la persona privada de llibertat.

En ambdós casos, les recomanacions que es deriven dels estudis elaborats hauran de ser objecte de seguiment en els propers informes de l'MCPT.

En aquest sentit, l'informe d'enguany dona compte de manera detallada de l'estat de compliment de les principals recomanacions generals formulades en informes d'anys anteriors, en la línia metodològica iniciada amb l'informe de 2016. Així, s'informa de les novetats que hi ha hagut al llarg de 2018 en qüestions com ara l'ús de pistoles elèctriques per part del cos de Mossos d'Esquadra (finalment desplegades i en ús des de la segona meitat d'enguany); els drets de les persones detingudes en el marc de l'article 520 LECrim (en què s'han acceptat bona part de les recomanacions que feia l'MCPT en l'informe de 2015); els drets de les dones en l'àmbit penitenciari (en què destaquen els canvis en curs al CP Brians U-Dones i a la unitat de medi semiobert); els departaments de règim tancat i el règim d'aïllament (respecte dels quals encara no s'està aplicant plenament la nova instrucció de la Direcció General de

Serveis Penitenciaris); les relacions entre policia local i Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, pel que fa a àrees de custòdia (en què es torna a insistir que, com a regla general, les funcions de custòdia de persones detingudes hauria de correspondre únicament al segon cos); la situació dels espais que presten atenció immediata a infants migrants (a partir de la situació que es denunciava l'any passat a la Ciutat de la Justícia i que enguany s'ha estès a moltes comissaries de policia per tot el territori), entre d'altres.

En l'apartat institucional, destaca la visita del Comitè de Prevenció de la Tortura (CPT-Consell d'Europa) a Catalunya el mes de setembre de 2018. Membres de l'Equip de l'MCPT van tenir l'oportunitat de reunir-se amb la delegació del CPT abans que comencés la visita oficial i també de participar en la sessió de cloenda de la visita.

En aquest apartat, també cal fer esment de la celebració per sisè any consecutiu del Dia Internacional de les Víctimes de la Tortura, i també la participació de membres de l'MCPT en diverses activitats formatives de caràcter nacional i internacional.

Com cada any, l'informe conclou amb les principals conclusions i recomanacions que es desprenen de les visites i estudis fets enguany.

II. EL RESPECTE ALS DRETS HUMANS EN LA IMMOBILITZACIÓ I CONTENCIÓ MECÀNICA DE PERSONES PRIVADES DE LLIBERTAT

II. EL RESPECTE ALS DRETS HUMANS EN LA IMMOBILITZACIÓ I LA CONTENCIÓ MECÀNICA DE PERSONES PRIVADES DE LLIBERTAT

S'entén per contenció o subjecció mecànica el procés d'immobilització d'una persona amb instruments, equips o materials destinats a restringir-ne els moviments o l'accés normal al seu cos. Tot i que les subjeccions mecàniques poden tenir una indicació terapèutica en l'àmbit sanitari, en aquest capítol es farà referència únicament a les contencions de caràcter regimental que es produeixen en centres de privació de llibertat; és a dir, les que exerceixen personal de vigilància del centre com a mesura de seguretat, per evitar que l'individu que és objecte de la contenció causi danys a altres persones o a si mateix. En aquesta situació, és el personal de vigilància qui inicia, supervisa i finalitza la mesura.

Les visites del Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura al llarg dels darrers anys han permès conèixer nombrosos testimonis de persones internes en centres de privació de llibertat, tant d'adults com de joves i adolescents, sobre contencions mecàniques sofertes en el decurs de l'internament. Així mateix, el personal funcionari, altre personal al servei dels centres i el personal director han tingut ocasió d'intercanviar informació amb l'Equip de Treball de l'MCPT sobre la pràctica d'aquestes contencions. En alguna ocasió, els mateixos membres de l'Equip han estat testimonis d'alguna contenció que s'estava desenvolupant en el moment de la visita i han pogut comprovar in situ les circumstàncies en què s'havia produït. En altres casos, han tingut l'oportunitat d'examinar documentació pertinent i gravacions del sistema de videovigilància.

Tot plegat ha permès constatar que la praxi a Catalunya de les contencions mecàniques regimentals tant en centres

penitenciaris com de justícia juvenil, i en altres recursos residencials per a adolescents, no sempre és plenament respectuosa amb els més alts estàndards de drets humans. D'aquesta situació, també se n'ha fet ressò el Defensor del Poble, en qualitat de Mecanisme Nacional per a la Prevenció de la Tortura, que ha elaborat una guia de bones pràctiques en contencions mecàniques,¹ i també el Comitè per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa en la seva visita al Regne d'Espanya l'any 2016.²

El Mecanisme Català, després del debat amb responsables mèdics i regimentals d'aquests establiments convocat en ocasió de la jornada de commemoració del Dia Internacional de Suport a les Víctimes de la Tortura, ha volgut formular algunes reflexions al voltant de quatre dimensions de la pràctica de la contenció: les mesures de prevenció, el procediment d'execució, el paper dels serveis mèdics, i les garanties jurídiques durant i després de la imposició de la mesura.

La prevenció

L'objectiu de qualsevol política pública sobre immobilització de persones privades de llibertat hauria de ser la de contenció zero. És a dir, l'Administració hauria de posar en marxa les mesures necessàries per evitar haver d'immobilitzar i contenir per mitjans mecànics persones privades de llibertat.

La prevenció es predica, per tant, del pas previ a la contenció mecànica, que és la reducció i la immobilització de la persona interna, i té una doble dimensió. D'una banda, en cada cas concret, quan un intern ja està alterat o profereix amenaces a la seguretat pròpia i aliena, quines mesures es poden adoptar per evitar-ne una immobilització física. De l'altra, amb caràcter més general, quines mesures ambientals o de tractament preventiu es

¹ Mecanismo Nacional de Prevención de la Tortura: *Guía de buenas prácticas en contenciones mecánicas (centros de privación de libertad)*, https://www.defensordelpueblo.es/wp-content/uploads/2017/05/guia_contenciones_mecanicas.pdf (última visita: 14 de desembre de 2018). D'ara endavant, Guia MNP 2017.

² Comité para la Prevención de la Tortura: *Informe para el gobierno español sobre la visita llevada a cabo en España por el comité europeo para la prevención de la tortura y de las penas o tratos inhumanos o degradantes (CPT)* del 27 de septiembre al 10 de octubre de 2016, CPT/Inf (2017) 34, Estrasburg, 16 de novembre de 2017, especialment pàgines 57-64. Es pot trobar a: <https://rm.coe.int/pdf/168076696c> (última visita: 14 de desembre de 2018). D'ara endavant, Informe CPT.

poden adoptar per evitar aquestes situacions, sobretot respecte d'interns que freqüentment tenen comportaments disruptius, que són a qui més sovint s'aplica aquesta mesura.

Des del primer punt de vista, cal insistir que la immobilització i la contenció mecànica haurien de ser l'última ràtio en la resolució de situacions conflictives i que, abans de recórrer-hi, s'han d'exhaurir totes les vies no coercitives. En aquest sentit, l'Informe CPT assenyala que la subjecció només s'hauria d'emprar "quan totes les alternatives adequades per contenir [el risc de què l'intern es faci mal a si mateix o a tercers] no hagin funcionat" (Informe CPT, p. 62).

Si bé el consens entre autoritats i experts sobre aquest principi és absolut, l'experiència de l'MCPT demostra que no sempre es respecta. En alguns casos, l'Equip ha constatat que, d'acord amb els informes oficials, tot just es dediquen escassos minuts per mirar de convèncer un intern alterat –que no suposa cap amenaça a ningú– de depositar la seva actitud abans de reduir-lo. El Mecanisme és del parer que, mentre no hi hagi una situació d'amenaça imminent, cal exhaurir les vies de comunicació per apaivagar els ànims i reconduir la situació. Això és particularment cert en el cas de les persones adolescents, amb qui cal treballar la contenció emocional i permetre que el menor pugui parlar i gestionar el conflicte sense arribar a la contenció física.

Per això, és necessari que les mesures de desescalada estiguin protocol·litzades i dutes a terme per un equip multidisciplinari adequadament format i capacitat en resolució de conflictes. Cal registrar quin és el motiu i totes les mesures que s'han adoptat prèvies a la contenció mecànica: contenció verbal, mesures ambientals i si s'ha ofert de voluntàriament tractament farmacològic per disminuir l'ansietat, i qui és el professional que ha aplicat les mesures.

A més, després d'un episodi d'immobilització, i amb independència que es deriven mesures de sanció per a la persona interna, cal dialogar i establir un pla de seguiment multidisciplinari singularment amb aquesta persona, per entendre els motius de la seva alteració i intentar evitar que la situació es repeteixi. Això, segons els mateixos responsables del Departament de Justícia, encara no s'està produint.

Des del punt vista més general, hi ha algunes mesures de prevenció que ja s'estan posant en pràctica en el sistema penitenciari català, però que cal reforçar:

- Avaluació de cada persona que entra al sistema penitenciari o de justícia juvenil per detectar quins problemes pot plantejar la seva vida ordinària al centre
- La formació pràctica i teòrica per part del personal de règim del centre ha de ser obligatòria. També ho ha de ser, en el cas dels centres de menors, la formació per part del personal de seguretat privada que també participa en les immobilitzacions, malgrat les recomanacions en sentit contrari del Mecanisme.
- Anàlisi i recerca amb indicadors sobre contencions i immobilitzacions. Val a dir, no obstant això, que entre els abundants descriptors estadístics de serveis penitenciaris i rehabilitació que ofereix el Departament de Justícia no hi ha dades sobre contencions i immobilitzacions practicades.³

Detonant i procediment de la contenció

La Guia MNP 2017 recull amb claredat i precisió les condicions, incloent-hi d'infraestructura, i els procediments que cal respectar en la realització d'una contenció mecànica regimental. Tots els agents i les autoritats que participen en la pràctica de contencions regimentals a persones privades de llibertat a Catalunya s'hi haurien d'adherir.

³ Vid. http://www.gencat.cat/justicia/estadistiques_serveis_penitenciaris/ (última visita: 14 de desembre de 2018)

A Catalunya, les causes que poden dur a la immobilització regimental d'una persona estan recollides en la normativa penitenciària, mentre que el procediment per dur-les a terme es descriu en una circular de la Direcció General de Serveis Penitenciaris (DGSP) de l'any 2005. Ambdues normes, d'acord amb els experts consultats per l'MCPT, són susceptibles de modificació i d'actualització, per bé que només la circular està en mans de les autoritats de la Generalitat de Catalunya.

Potser un dels elements més criticable de la circular és que obliga a practicar la contenció mecànica de decúbit pron (bocaterrosa) en lloc de decúbit supí, com es practica en l'àmbit sanitari. Les condicions de la contenció mecànica sanitària pel que fa a la seguretat de la persona no es compleixen, doncs, en la contenció mecànica regimental. Els arguments regimentals per a la primera opció (grau de contenció més alt) no en justifiquen el manteniment, atesos els riscos que representa per a la salut de l'intern, raó per la qual cal modificar la circular en aquest punt al més aviat possible.

Els experts coincideixen també que ni la immobilització inicial ni la subseqüent contenció mecànica poden ser de caràcter punitiu, sinó que han de respondre a una situació de perill per a la persona o per a tercers. Així mateix, a la pregunta de quan de temps ha de durar una contenció mecànica, o qualsevol altre mitjà coercitiu, la resposta unànime és que ha de ser el temps estrictament necessari, tal com disposa la normativa penitenciària aplicable (art. 45.3 LOGP i art. 72.1 RP).

No obstant els consensos anteriors, l'experiència del Síndic i de l'MCPT, amb l'anàlisi de relats de persones internes i de documentació oficial, no esvaeix la preocupació que algunes immobilitzacions i contencions tenen una finalitat punitiva davant conductes disruptives; conductes que poden donar lloc a l'aplicació de

mitjans coercitius, com ara l'aïllament provisional, a sancions disciplinàries i, fins i tot, a la regressió de grau, però que en cap cas justifiquen una contenció mecànica. És el cas, per exemple, de la resistència passiva, que, d'acord amb la Llei orgànica general penitenciària (LOGP), pot donar lloc a un mitjà coercitiu, però que no justificaria ni una immobilització ni una ulterior contenció mecànica.⁴

En el mateix sentit, l'Informe CPT constata que "el recurs a la subjecció mecànica per a fins regimentals a les presons visitades té clars elements de càstig" i en posa alguns exemples (Informe CPT, p. 59-60 i 63).

Així mateix, la prolongació de la mesura de contenció més enllà d'alguns minuts, sovint durant hores, no sembla sempre degudament justificada. L'MCPT ha pogut verificar força vegades que les persones contingudes són temporalment deslligades d'alguns elements de contenció (per poder menjar o fer les seves necessitats fisiològiques) i que, malgrat comportar-se amb normalitat en aquell moment, són novament contingudes un cop han acabat l'activitat. En alguns casos, la persona interna arriba adormir-se, cosa que clarament denota que qualsevol agitació que hagi pogut tenir ha desaparegut completament. De fet, en alguns centres de menors, s'ha comprovat que la contenció dura tota la nit, durant la qual el menor pernocta lligat.

Tot i que la necessitat i la durada de cada contenció mecànica s'han de valorar de manera individualitzada, es pot afirmar que als centres penitenciaris i de justícia juvenil de Catalunya encara es produeixen excessives immobilitzacions seguides de subjecció mecànica, pel seu caràcter punitiu, i de durada àmpliament superior a la imprescindible.

En alguns casos, es pot valorar el recurs a una contenció farmacològica, sempre que no tingui cap contraindicació, ja que és

⁴ L'article 45.1 LOGP assenyala que només es poden utilitzar els mitjans coercitius que s'estableixin en els casos següents: a) per impedir actes d'evasió o de violència dels interns; b) per evitar danys dels interns a si mateixos o a tercers; c) per vèncer la resistència activa o passiva dels interns a les ordres del personal penitenciari. També assenyala que l'ús de mesures coercitives està orientat al restabliment de la normalitat i només ha de durar el temps estrictament necessari.

menys lesiva que la mecànica per als drets de la persona que n'és objecte. Aquesta actuació ha de ser practicada per un sanitari qualificat i pressuposa el coneixement dels antecedents mèdics de la persona.

Paper dels serveis sanitaris

La contenció mecànica pot tenir conseqüències per a la salut física i psicològica de les persones i, per això, requereix una estreta supervisió del personal sanitari. Cal conèixer les indicacions i les contraindicacions de la mesura.

Actualment, les normes que regulen el procediment de la contenció mecànica en l'àmbit regimental estableixen que hi ha d'haver un primer control mèdic tan bon punt es practica la contenció i que, posteriorment, si cap circumstància no obliga a fer-ho amb més freqüència, se'n fa un seguiment en intervals de dues hores.

El propòsit de la intervenció sanitària en la contenció mecànica és doble. D'una banda, determinar si la mesura està indicada o contraindicada; és a dir, si es pot aplicar ateses les condicions mèdiques conegudes de la persona continguda. Per tant, des d'aquesta perspectiva, el personal sanitari podria ordenar revertir una contenció recent imposada en cas que estigués contraindicada per motius mèdics si, per exemple, l'individu té una afecció cardíaca, o bé perquè no estigui indicada i es tracti d'una mesura punitiva amb relació a conductes disruptives o de transgressió en què no hi ha agitació o risc d'auto i heteroagressivitat.

D'altra banda, el personal mèdic ha d'anar supervisant les condicions de la contenció i les conseqüències físiques i psicològiques que se'n poden derivar: si afecta els canells, apareixen nafres, si hi ha risc de trombosi, símptomes d'angoixa, etc. Des d'aquest segon vessant, es poden recomanar canvis en les condicions de la contenció (afluixar corretges, canviar posició, etc.) o la seva finalització. També es pot proposar una mesura farmacològica que redueixi el temps de durada de la contenció mecànica. Així mateix, és important fer un seguiment

mèdic de les seqüeles físiques i mentals postcontenció.

També és funció dels serveis sanitaris deixar constància de tot l'anterior en la història clínica informatitzada. Hi ha un full de seguiment que es lliura al cap de serveis i a l'Institut Català de la Salut (ICS), de qui depenen els serveis sanitaris penitenciaris i que fa el seguiment de totes les contencions practicades a tots els centres penitenciaris i de justícia juvenil.

A parer de l'MCPT, els serveis sanitaris haurien de tenir un paper més proactiu en la supervisió, des del punt de vista mèdic, de les contencions mecàniques. Sovint els informes de seguiment (a les dues, quatre, vuit hores, etc.) manifesten simplement que la persona interna està tranquil·la, sense pronunciar-se si consideren necessari que continuï la mesura de subjecció. Des del punt de vista de l'MCPT, s'haurien de manifestar de manera explícita (i deixar-ne constància en el registre corresponent) sobre l'oportunitat de la contenció i recomanar-ne la finalització un cop comprovat que el pacient no està alterat.

Per a l'MCPT, la contenció mecànica hauria de ser una mesura exclusivament sanitària pels riscos que comporta per a la salut de les persones. Si bé la immobilització física inicial haurà de continuar sent regimental, el seguiment, la supervisió i la finalització de la mesura de contenció han de correspondre exclusivament a criteris mèdics indicats pel personal sanitari i no supeditats a mesures regimentals.

Cal una avaluació periòdica per part dels serveis sanitaris de les contencions mecàniques amb indicadors sobre la pràctica, el registre, la qualitat i la seguretat de la intervenció.

Garanties jurídiques

Cada immobilització i, si escau, subseqüent contenció, té un seguit de canals de supervisió clarament establerts en la normativa vigent.

A banda de la supervisió mèdica esmentada més amunt, amb seguiment de l'ICS, els

professionals de seguretat del centre han de controlar de manera permanent la contenció. Aquesta supervisió pot ser presencial o mitjançant sistemes de videovigilància. A més, la supervisió in situ ha de quedar registrada documentalment i mitjançant la gravació d'imatge i de so.

Actualment, totes les cel·les on es practiquen contencions a les presons catalanes disposen de mitjans de gravació d'imatge, però moltes encara no tenen so. Les gravacions sobre el procediment de contenció es conserven durant un mes, temps suficient, a parer de l'MCPT, perquè puguin ser revisades per les autoritats competents en cas que hi hagi dubtes sobre la correcta aplicació d'una mesura de subjecció.

El registre documental i gràfic de la contenció és instrumental per als mitjans de garantia subsequents a la contenció. Aquests mitjans són tant de caràcter institucional com judicial.

Des del punt de vista institucional, tant la direcció del centre com, eventualment, els serveis d'inspecció del Departament haurien d'analitzar cada contenció per avaluar-ne la pertinença i la proporcionalitat.

Pel que fa al control judicial, l'article 45.2 de la Llei orgànica general penitenciària (LOGP) i l'article 72.3 del Reglament penitenciari (RP) indiquen que la direcció de l'establiment penitenciari ha de comunicar immediatament al jutjat de vigilància penitenciària l'adopció i el cessament dels mitjans coercitius, amb expressió detallada dels fets que hagin donat lloc a la utilització i de les circumstàncies que poden aconsellar-ne el manteniment.

Davant d'aquesta comunicació, el jutjat de vigilància penitenciària es dona per assabentat i ha de notificar a la direcció del centre la seva conformitat o

disconformitat. En cas de disconformitat amb la mesura adoptada, ha d'ordenar el cessament d'aplicació de la immobilització mecànica.

Els jutjats de vigilància són unànimes a mantenir uns criteris bàsics a l'hora de dictar resolucions en aquesta matèria, com ara: (a) la no-utilització davant de sospites de conductes antijurídiques; (b) utilització únicament per a situacions crítiques (art. 45 LOGP); (c) no-utilització com a sanció encoberta i anticipada; (d) ús no rutinari ni sistemàtic, i; (e) necessitat de utilització suficientment motivada per no incórrer en conculcació de drets constitucionals i, per tant, en responsabilitats penals.⁵

L'MCPT ha pogut constatar que és una pràctica generalitzada als centres penitenciaris de Catalunya fer la comunicació un cop la mesura s'ha aixecat; és a dir, comunicar simultàniament l'adopció i el cessament de la mesura, i també les possibles incidències que s'hagin pogut produir durant la imposició de la mesura. D'aquesta manera, el paper del jutjat de vigilància penitenciària resulta merament testimonial i es limita a validar la mesura adoptada un cop finalitzada.

Certament, és materialment impossible comunicar la imposició de la mesura de contenció en els moments inicials, mentre s'està immobilitzant l'individu. Però des del moment que la persona està continguda, cal comunicar-ho a l'autoritat judicial competent. No es pot justificar des de cap perspectiva de garantia de drets que una subjecció mecànica que dura diverses hores no sigui comunicada al jutjat de vigilància penitenciària fins després del cessament, comunicació que en la majoria de casos es fa al cap d'un o dos dies.

D'altra banda, les anàlisis documentals que ha fet l'MCPT denoten uns informes succints i estandarditzats que fan difícil avaluar si es van produir les circumstàncies inicials per justificar la mesura de contenció.

⁵ Un ús arbitrari i incorrecte és contrari a la prohibició de maltractaments continguda en l'article 6 LOGP i article 4.2.a) RP, i pot arribar a constituir un delict de tortures o contra la integritat moral (art. 173-175 Codi penal) o contra les garanties constitucionals (llibertat individual, art. 533 Codi penal).

III. LA GESTIÓ DELS ECONOMATS I EL TREBALL PRODUCTIU ALS CENTRES PENITENCIARIS

III. LA GESTIÓ DELS ECONOMATS I EL TREBALL PRODUCTIU ALS CENTRES PENITENCIARIS

Una queixa recurrent en les visites que fa l'Equip de l'MCPT als centres penitenciaris de Catalunya és l'excessiu preu dels productes que es venen als economats, en particular els de primera necessitat. És una queixa que manifesten persones internes en tots els centres de Catalunya i que es vincula a la gestió dels economats per part del CIRE (Centre d'Iniciatives per a la Reinserció), empresa pública dependent del Departament de Justícia. Tant és així que l'únic centre on els interns consideraven que els preus de l'economat s'ajustaven a les seves possibilitats era la presó Model, que va ser l'únic centre que no va arribar a ser gestionat per l'ens.

Així mateix, en el decurs de les visites, s'ha pogut constatar que de vegades les condicions en què es desenvolupa l'activitat dels tallers productius, també gestionats pel CIRE com mesura de reinserció, no semblen les més adequades. Malgrat els molts efectes positius que té l'accés als tallers per a les persones internes (remuneració, ocupació productiva del temps, reinserció, etc.), hi ha alguns aspectes de la gestió d'aquest servei que resulten preocupants des d'una perspectiva de drets laborals, inclòs concretament –però no únicament– l'adequació dels sous que perceben les persones internes al temps efectivament treballat en tasques productives o auxiliars.

El preu dels productes dels economats dels centres penitenciaris

La primera de les qüestions que s'aborda en aquest capítol no és nova. L'any 2013 el Síndic va obrir una actuació d'ofici per analitzar els preus dels productes de les botigues CIRE, en comparació amb els preus dels mateixos productes que es venien en altres centres penitenciaris on el CIRE no hi intervenia. Es va constatar que, efectivament, als centres penitenciaris on hi ha havia establert el sistema de botigues CIRE els preus eren superiors als dels altres centres. Fins i tot, alguns productes resultaven més cars que en comerços de l'exterior, punt que

contravenia el que disposa la Llei orgànica general penitenciària.

En aquell moment, a inicis de l'any 2014, la directora general del CIRE va informar que es faria una revisió dels preus dels productes i es va decidir rebaixar el preu d'alguns dels articles. Malgrat que la rebaixa ha estat efectiva, tal com l'MCPT ha pogut comprovar en les taules anuals de preus corresponents al període que va del 2013 fins a l'actualitat, això no ha estat suficient en molts casos per complir el que estableix la normativa.

En resposta a la investigació iniciada enguany, el director del CIRE al·lega dos motius principals per justificar els preus actuals:

1. D'una banda, els productes que es poden adquirir a les botigues del CIRE són de naturalesa complementària i no productes de primera necessitat.

2. D'altra banda, l'estudi comparatiu elaborat per dos membres de la Comissió de Seguiment i dos membres de l'empresa adjudicatària determinaria que l'import de la cistella de botigues es troba dins de la mitjana de cistelles dels comerços de les localitats on estan ubicats els centres.

Així mateix, en l'informe tramès al Síndic de Greuges també s'indica que, des de l'any 2013 al 2018, s'han rebaixat el preu d'alguns dels productes i que la Comissió de Seguiment ha adquirit el compromís de continuar treballant en aquesta línia. En relació amb aquest capteniment, no deixa de ser rellevant que la rebaixa de preus i de quantitat de productes més significativa es produís l'any 2013, coincidint amb els suggeriments que va formular el Síndic dins de l'actuació d'ofici 7463/2013.

Enguany, cal recordar que la legislació atorga un dret a les persones internes a l'adquisició i el consum de productes per compte seu per mitjà del servei d'economat. Aquest dret està reconegut en el paràgraf segon de l'article 24 de la Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària, en què s'indica explícitament que els preus “en cap cas, poden ser superiors als que regeixin en la localitat en què es trobi ubicat l'establiment”.

Tal com s'indica en l'informe elaborat pel director del CIRE i, de conformitat amb el que estableix l'article 298 del Reglament penitenciari, "els economats dels establiments penitenciaris són un servei prestat per la institució penitenciària als interns que permet disposar d'un sistema d'adquisició de productes de naturalesa complementària als facilitats per l'Administració penitenciària".

La referència que els productes siguin de naturalesa complementària no ha d'implacar, per si mateixa, l'acceptació que els preus siguin iguals o, fins i tot en alguns casos, superiors als dels mateixos productes a l'exterior. De l'informe tramès, se'n desprèn que gairebé la meitat (47%) de la cistella de la compra dels interns correspon a productes de venda automàtica (on s'inclouen begudes fredes i calentes) i de finestreta (genèrics d'alimentació, higiene i altres).

El recurs d'accedir a aquests productes de naturalesa complementària es pot derivar, principalment, dels tres motius més freqüentment al·legats per la població penitenciària en les entrevistes mantingudes amb l'Equip de Treball de l'MCPT:

1. Insuficient quantitat de les racions que se serveixen als àpats, impossibilitat de repetir plat i escassa varietat dels menús.
2. Reducció, tant de la freqüència com dels productes, dels lots higiènics.
3. La població penitenciària compra els productes de l'economat per millorar la seva qualitat de vida a l'interior de l'establiment.

Enguany, el Síndic de Greuges també ha fet una comparativa dels preus dels productes que es venen a les botigues CIRE i els preus dels mateixos productes que es venen en grans establiments i cadenes de supermercats d'àmbit nacional, i ha constatat que en molts casos són preus similars o fins i tot superiors.

No obstant això, la comparativa dels productes no ha estat exempta de dificultats, perquè en algunes ocasions els productes no presentaven els mateix format ni les mateixes característiques. Tot i així, no

deixen de ser significatius els exemples que s'especifiquen en l'annex a aquest capítol.

Vistes les consideracions precedents, i atesa la precarietat que sovint pateix la població penitenciària, es va suggerir a l'Administració que fes una aposta ferma per un model en què s'eviti que els preus dels productes que es venen a les botigues CIRE superin els fixats pels grans supermercats existents a les ciutats on s'ubiquen els centres.

Per aquest motiu, s'ha recomanat que l'Administració faci una revisió urgent i a la baixa dels imports de tots els productes, especialment dels de primera necessitat, com ara els productes d'higiene femenina.

Posteriorment a aquesta recomanació, el Departament de Justícia ha informat que, a partir del gener de 2019, amb la posada en marxa de la nova licitació per al subministrament de productes, tant el CIRE com el Departament han proposat una reducció substancial dels preus d'una selecció dels productes més venuts, que, en alguns casos, podria arribar al 20%. Així mateix, amb relació al compliment del límit legal dels preus, la Comissió de Seguiment en aquesta nova licitació ha establert un criteri objectiu que pretén objectivar-lo sobre la base de les evidències existents en el mercat i que prendrà com a referència la mitjana de preus d'un mínim de superfícies comercials (igual marca, format i gramatge), incorporant-hi almenys una referència de marca blanca i el preu d'un distribuïdor exclusiu en línia (excloent-ne articles en promoció o qualsevol article sotmès a accions comercials puntuals). D'acord amb aquest criteri, es farà una revisió anual, total o parcial de la tarifa de preus oficial vigent.

L'adequació dels salaris a les jornades laborals de les persones internes en centres penitenciaris

En relació amb els salaris de les persones internes, l'informe elaborat pel director del CIRE indica que les retribucions del personal intern que treballa en tasques de serveis auxiliars es calcula prenent com a referència el salari mínim interprofessional, de manera que el salari es fixa

proporcionalment al nombre d'hores realment treballades i al rendiment absolut.

No obstant això, pel que fa al desenvolupament de tasques productives i auxiliars de serveis, dels escrits que rep el Síndic i de les visites que fan el personal de l'Àrea de Seguretat del Síndic i el Mecanisme als centres penitenciaris, se'n desprèn el fet que generalment fan més hores de les que realment tenen contractades i per les quals cotitzen al règim general de la Seguretat Social. Aquesta queixa (allargament de la jornada laboral més enllà de la inicialment contractada) és reiterada per persones internes que aconsegueixen tasques de servei auxiliar, tant a les cuines centrals dels centres com als offices dels mòduls residencials.

La relació laboral especial penitenciària es regeix pel que disposa el Reial decret 782/2001, de 6 de juliol. Concretament, l'article 17.3 d'aquest cos legal estableix que l'horari de treball, dins dels límits establerts legalment per a la jornada de treball, és el necessari per al correcte desenvolupament de l'activitat productiva, i l'apartat 4 del mateix precepte indica que, amb l'acord previ amb els treballadors, el director del centre penitenciari el pot modificar, quan les circumstàncies excepcionals de producció ho exigeixin.

Per analogia amb el que es disposa per al treball productiu, la modificació excepcional de la jornada laboral als interns que treballen en serveis auxiliars s'hauria de tenir en compte per repercutir un import proporcional a l'extra de la jornada treballada.

En cas que l'excepció sigui la norma, com indiquen les persones internes en la majoria de casos, se'ls hauria de modificar el contracte perquè cotitzin per les hores que realment fan en el desenvolupament de la tasca que els ha estat assignada.

En aquest sentit, l'Administració penitenciària ha d'establir un sistema de control exhaustiu del temps que passen les persones internes treballadores de serveis auxiliars en els llocs de treball respectius. Per aquest motiu, cal que l'Administració instal·li rellotges de control horari en dependències com ara la cuina central i offices dels mòduls residencials, amb la finalitat que les persones internes puguin acreditar fefaentment el temps que hi treballen, que ha de coincidir amb les hores que cotitzen al règim general de la Seguretat Social.

En relació amb aquesta qüestió, la resposta del CIRE ha estat que s'està duent a terme una auditoria interna el resultat de la qual s'eleva a una comissió de treball mixta. Aquesta comissió, integrada per la Direcció General de Serveis Penitenciaris i el mateix CIRE, analitzarà i valorarà la situació actual i proposarà les mesures correctores que siguin més adequades per regularitzar la situació de les persones internes que treballen en serveis auxiliars. Es tracta, per tant, d'una qüestió que encara no està resolta i de la qual l'MCPT haurà de fer el seguiment en els propers mesos.

Així mateix, pel que fa a les dones privades de llibertat, es posa de manifest que a la presó es reproduïen les limitacions sexistes que hi ha a la societat, tant pel que fa al tipus de feina que desenvolupen dins dels centres (cuina, neteja, confecció, manipulats i bugaderia), que són tasques menys qualificades que les feines que s'assignen als homes, com per la pitjor retribució. A més, s'ha d'assenyalar que l'oferta de treball és més baixa, atès que la població penitenciària és majoritàriament masculina i els centres de dones no disposen de tants espais específics per a elles i, en particular, de tallers.

BEGUDES	MARCA	PVP CIRE	PVP Supermercat Corte Inglés	PVP Carrefour	PVP Dia
Aigua 0,5 litres	Font Vella	0,38	0,48	0,44	0,51
Aigua 1,5 litres	Font Vella	0,53	0,52	0,58	0,58
Aigua 1,25 litres Levite	Font Vella	1,27	1,34	1,29	1,29
Batuts 1 litre	Choleck	1,75	1,16	x	x
Beguda isotònica 33 cl	Aquarius	0,9	0,61	0,69	0,69
Begudes calentes	Vending	0,4	x	x	x
Cervesa sense llauna	Cruzcampo	0,82	0,56	0,6	0,58
Coca Cola Zero llauna	Coca Cola	0,71	0,6	0,6	0,6
Coca Cola normal llauna	Coca Cola	0,64	0,6	0,6	0,6
Coca Cola normal PET	Coca Cola	0,94	0,95	0,95	0,95
Coca Cola Zero PET	Coca Cola	0,87	0,95	0,95	0,95
Coca Cola Zero Zero PET	Coca Cola	0,87	0,95	0,95	x
Gaspatxo	Carretilla	1	x	x	x
Nestea Llimona llauna	Nestea	0,84	0,61	0,61	0,61
Orxata 1 litre	Don Simon	1,89	x	x	x
Red Bull llauna 25 cl	Red Bull	1,78	1,29	1,29	1,29
Schweppes llauna	Schweppes	0,63	0,66	0,47	x
Sprite llauna	Coca Cola	0,6	0,38	0,38	0,38
Suc Bio Mediterrani/Tropical 33 cl	Juver	0,73	x	0,6	x
Suc On 10 fruites sabors 33 cl	Juver	0,69	x	0,67	x
Tinto de verano limón 33 cl	Swchweppes	0,94	x	x	x
Trina taronja llauna	Trina	0,64	0,51	0,5	0,54
Trina taronja/llimonada PET 50 cl	Trina	0,94	x	x	x
Beguda soja 1 l	Don Simón	1,15	1,2	x	x
Beguda coco 33 cl	Juver	1,5	x	x	x

CONSERVES	MARCA	PVP CIRE	PVP Supermercat Corte Inglés	PVP Carrefour	PVP Dia
Amanida rústica o russa 200/240 g	Carretilla	1,64	1,64	1,52	1,72/1,52
Anxoves en oli 48 g	Alconfriosa	1,14	x	x	x
Plats precuinats carn estofada	Carretilla	3,45	3,13	3,1	3,55
Plats precuinats arrossos	Carretilla	2,75	1,95	1,52	1,72
Plats precuinats amanides/llegums	Carretilla	1,85	1,84	1,84	1,72
Plats precuinats carns pollastre	Carretilla	2,85	2,5	2,65	x
Plats precuinats pasta macarrons	Carretilla	1,95	1,89	1,89	x
Plats precuinats pasta elaborats	Carretilla	2,65	1,66	1,52	2,84

LÀCTICS	MARCA	PVP CIRE	PVP Supermercat Corte Inglés	PVP Carrefour	PVP Dia
Actimel sabors 60 g	Danone	0,64	0,41	0,41	0,49
Arròs amb llet 28 g	Danone	0,64	0,53	0,55	0,54
Formatge Havarti rodanxes 100 g	Juan Luna	1,39	x	x	x
Formatge taula 4 varietats cunya 150 g	Juan Luna	2,69	x	x	x
Formatge tendre 250 g	Ventero	3,5	3,79	3,95	x
Formatge semi 230 g	Gran Capitán	3,65	3,79	3,9	3,51
Formatge curat 210 g	Gran Capitán	3,85	3,59	3,6	3,8
Formatge untar natural o fines herbes 200 g	Cremette	1,89	x	z	x
Iogurt Oikos	Danone	0,64	0,5	0,5	0,5
Iogurt Activia	Danone	0,64	0,45	0,45	0,45
Iogurt Vitalinea	Danone	0,64	0,25	0,25	0,25
Llet condensada tub 170 g	La Lechera	1,49	1,09	1,09	0,81
Llet sencera 1 l	Açores	0,75	x	x	x
Llet desnatada 1 l	President	0,97	1	0,75	x
Llet semidesnatada 1 l	President	0,97	1	0,75	0,71
Llet sencera 1 l	President	0,97	1	0,75	x
Llet sencera minibrick	Lauki	0,43	x	x	x

IV. ÀMBIT INSTITUCIONAL

IV. ÀMBIT INSTITUCIONAL

Consell Assessor i Equip de Treball del Mecanisme

Enguany, no hi ha hagut noves incorporacions ni al Consell Assessor ni a l'Equip de Treball del Mecanisme, que continua format pel síndic o persona en qui delegui, una assessora de la institució, Mar Torrecillas, i tres experts externs nomenats pel Consell Assessor, José María Mena, Olga Casado i David Bondia.

En el cas del Consell Assessor, a la baixa produïda l'any passat d'Eva Labarta, s'hi afegit enguany, per motius professionals, la de Santiago Redondo. Aquestes baixes han estat comunicades al Parlament de Catalunya per procedir-ne a la substitució.

Relacions institucionals

Al llarg de l'any hi ha hagut diverses reunions institucionals en què s'han tractat qüestions rellevants per al Mecanisme.

- Reunió amb el Grup de Treball de l'ONU sobre els drets de les persones afrodescendents (21 de febrer) amb diversos membres del Síndic i de l'MCPT en què es van tractar, entre d'altres, les identificacions basades en perfil ètnic per part dels cossos de seguretat.
- Reunió amb diversos responsables de la Direcció General de la Policia (18 d'abril). L'adjunt general, Jaume Saura, i l'assessora Mar Torrecillas van participar en una demostració del funcionament dels dispositius conductors d'energia (DCE, pistoles Taser) a la Comissaria Central a Sabadell. En el marc d'aquesta demostració, es va informar de les característiques tècniques del DCE i del procediment d'intervenció d'acord amb les normes incorporades en la instrucció que en regularà l'ús.
- Reunió amb el col·lectiu "Afectats 1 d'octubre" (19 d'abril) de l'adjunt general i l'assessora Mar Torrecillas, en què s'exposen diverses problemàtiques sofertes per persones que van patir violència institucional durant la jornada de l'1 d'octubre de 2017.

- Reunió del síndic i l'adjunt general amb el conseller d'Interior, Miquel Buch (14 de juny). S'hi van tractar les principals recomanacions de l'MCPT al Departament d'Interior.
- Reunió del síndic i l'adjunt general amb la consellera de Justícia, Ester Capella, i el director general de Serveis Penitenciaris, Amand Calderó (9 de juliol). S'hi van tractar les principals recomanacions de l'MCPT al Departament de Justícia.
- Reunió de l'adjunt general amb el director general de policia, Andreu Martínez, i els intendants Joaquim Bayarri i Josep Codina (27 de juliol). S'hi van tractar les principals recomanacions de l'MCPT a la Direcció General de la Policia.
- Reunió de l'adjunt general amb la Direcció General de Serveis Penitenciaris (21 de setembre) sobre l'accés directe del Síndic al SIPC.

En aquest punt, cal destacar la reunió del síndic i els seus adjunts, juntament amb la resta de membres de l'Equip, amb la Delegació del Comitè de Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa (CPT), que va visitar Catalunya entre el 6 i el 13 de setembre d'enguany. A la reunió, que va tenir lloc a la seu del Síndic el dia abans de l'inici oficial de la visita, es van debatre qüestions d'interès per al CPT que havien estat objecte d'atenció per part de l'MCPT en anys anteriors, i també en aquest mateix informe, com ara la situació dels departaments especials als centres penitenciaris, l'accés de les persones detingudes a la informació essencial que en justifica la detenció i la situació dels menors estrangers no acompanyats en centres provisionals.

Jornada de commemoració del Dia de les Víctimes de la Tortura. El respecte als drets humans en la immobilització i la contenció mecànica de persones privades de llibertat

Per sisè any consecutiu, el Mecanisme va organitzar una jornada de treball en ocasió de la commemoració del Dia Internacional de Suport a les Víctimes de la Tortura, el 26 de juny. Enguany es va tractar la qüestió de les immobilitzacions i contencions mecàniques des de la perspectiva del

respecte als drets fonamentals. El propòsit de la jornada va ser convocar un panell de persones expertes en la teoria i pràctica de la contenció mecànica, tant de l'àmbit de la salut com del regimental, per posar en comú un seguit de qüestions relatives a la prevenció, l'execució i el registre de la immobilització. En concret, es va comptar amb la participació de Pedro Domínguez, subdirector general de Centres i Gestió penitenciària; Javier González, cap del Servei de Centres Educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil; Concepció Solé, doctora i directora de l'EAPP de Puig de les Basses, i Josep Arimany, del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. La jornada va ser moderada per Olga Casado, doctora i membre de l'Equip de Treball de l'MCPT.

Al llarg de la jornada, es va tractar la qüestió de les mesures per evitar la pràctica de les contencions mecàniques, quins són els procediments més adequats per dur-les a terme, quant de temps han de durar, quin paper han de tenir els serveis mèdics i d'infermeria, quins riscos tenen per a la salut i quins mecanismes de registre i garantia hi ha per salvaguardar els drets de les persones.

Al voltant de 50 persones van participar a l'acte, a partir del qual l'MCPT ha elaborat unes consideracions i recomanacions que consten en aquest mateix informe.

Formació

El 17 d'abril va tenir lloc una sessió addicional del cicle formatiu sobre el Protocol d'Istanbul adreçat al col·lectiu sanitari dels centres penitenciaris que s'havia desenvolupat entre finals de 2016 i 2017. En aquest cas, va anar dirigit a personal sanitari de centres de justícia juvenil. La sessió va anar a càrrec d'Olga Casado i de l'adjunt general, Jaume Saura, i es va fer a la seu de l'Institut Català de la Salut.

Conferència Anual de la National Association of Civilian Oversight of Law Enforcement (NACOLE)

Entre el 30 de setembre i el 4 d'octubre es va celebrar a St. Petersburg, Florida (EUA), la 24ª Conferència Anual de NACOLE, l'associació nord-americana que aplega les comissions cíviqes que supervisen les forces d'ordre públic (cossos policials i sistemes penitenciaris) als Estats Units. L'adjunt general, Jaume Saura, va ser convidat a participar-hi com a expert internacional i va intervenir en una taula rodona en què va explicar el funcionament pràctic i institucional i les principals recomanacions dels darrers anys del Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura.

V. VISITES REALITZADES L'ANY 2018

V. VISITES REALITZADES L'ANY 2018

1. METODOLOGIA	33
2. VISITES REALITZADES: OBSERVACIONS, RECOMANACIONS I RESPOSTES REBUDES	35
a. Centres penitenciaris	35
b. Comissaries de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra	51
c. Comissaries de la policia local o guàrdia urbana	64
d. Centres d'internament de menors	86
e. Centres de salut mental	102
f. Centres geriàtrics i socio-sanitaris	104

1. Metodologia

Durant l'any 2018, l'Equip de Treball del Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura (MCPT) ha dut a terme un total de 47 visites a 45 centres diferents, d'acord amb la distribució següent:

- Comissaries de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra: 12
- Comissaries de policia local/municipal o guàrdia urbana: 14
- Centres penitenciaris: 6
- Centres residencials d'educació intensiva: 2
- Centres educatius de justícia juvenil: 2
- Comunitats terapèutiques: 3
- Centres de salut mental: 1
- Centres geriàtrics i sociosanitaris: 5

La majoria de visites han estat de seguiment, com es pot observar en l'apartat de les fitxes. Només s'han visitat per primer cop els centres sociosanitaris i els geriàtrics, i també alguna comissaria de policia local.

Algun dels centres s'ha visitat en dues ocasions. És el cas del Centre Penitenciari Brians 1, en què es van fer dues visites per conèixer-ne diferents departaments, que, per les seves dimensions, requerien més d'un dia.

Com en anys anteriors, l'Equip de Treball ha elaborat trimestralment un programa de treball de visites i ha procurat que la tipologia de centre i de lloc de detenció objecte de visita fos diversa i que abastés tota la geografia catalana. Això ha estat així en la pràctica globalitat de les visites, llevat de les dutes a terme a centres geriàtrics i sociosanitaris, que s'han limitat a l'àrea metropolitana de Barcelona o rodalies.

Enguany, les prioritats han continuat sent els centres de privació de llibertat, per la importància de mantenir-hi una presència i una supervisió constants per mitjà de les visites de seguiment, i també les comissaries de policia i els centres d'internament de

menors, que constitueixen un gran gruix de les visites.

Cal posar de manifest un any més que, des d'una perspectiva d'optimització de recursos, en el cas d'algunes visites programades a comissaries de policia s'ha aprofitat el desplaçament per visitar simultàniament les dependències de la policia autonòmica i les de la policia local.

Les visites als centres s'han desenvolupat amb normalitat i, com és pràctica habitual de l'MCPT, s'han fet sense avís previ i durant el dia, llevat de la primera duta a terme a Brians 1, que va ser anunciada perquè tenia com a objectiu conèixer i visitar el nou departament mixt de la unitat de mòdul semiobert del centre penitenciari, respecte a la qual el Síndic de Greuges havia obert prèviament una actuació d'ofici.

Les visites han estat dirigides pel síndic o l'adjunt en qui ha delegat. Les relatives a centres d'internament de menors han estat presidides per l'adjunta d'infants, en qui el síndic també ha delegat. Les visites a centres penitenciaris i centres de menors han comptat amb l'acompanyament d'alguns assessors de l'Àrea de Seguretat Pública i de l'Àrea d'Infància, respectivament.

Pel que fa als criteris de selecció de llocs objecte de visita, en alguns casos s'ha tingut en compte la informació facilitada per entitats de la societat civil, notícies de premsa o expedients en tramitació per la institució del Síndic de Greuges. En el cas dels centres d'internament de menors, la majoria dels centres visitats tenen expedient obert al Síndic de Greuges.

Determinades visites han tingut un objectiu més específic, com ara el cas de les visites al centre Font Fregona, que des de fa temps és objecte d'un seguiment acurat del compliment de les mesures proposades tant per l'MCPT com pel Síndic de Greuges.

Amb caràcter general, l'actitud dels responsables i el personal dels centres visitats davant la presència dels membres de l'Equip de l'MCPT ha estat correcta i col·laboradora, si bé la situació varia quan es fan visites a centres geriàtrics o sociosanitaris, en els quals la tasca de l'MCPT a hores d'ara encara no és prou coneguda i, d'entrada, els sobta la

visita quan se'ls expliquen les funcions de prevenció de la tortura que té encomanades. Amb tot, un cop ofertes totes els explicacions, es posen de manifest les facilitats donades per a l'accés a les dades, registres o documentació diversa. Fins i tot, quan en alguna ocasió no ha estat possible accedir-hi, s'han facilitat a l'Equip posteriorment.

Només hi ha registrat un incident arran la visita de l'Equip a la Guàrdia Urbana de Lleida, en què un agent no donava validesa al certificat oficial de la visita que es fa sempre i que es lliura als responsables de l'establiment o a la mateixa recepció. Posteriorment, l'Ajuntament de Lleida ha fet saber que s'han adoptat mesures adreçades a tots els efectius de la comissaria, amb l'objectiu de facilitar-ne l'entrada sense dilació.

En algunes visites no és fàcil accedir a tots els registres d'imatge o so, com ara el de la Guàrdia Urbana de Lleida, en què l'accés a l'àudio de la gravació del període que l'equip va romandre a l'àrea de custòdia de persones detingudes (ACD) no va ser possible per dificultats tècniques, i després, com que la

petició de lliurament de les gravacions de so es va trametre passat un mes de la visita, es va informar l'Equip que no es conservaven i que s'havien destruït. Aquest assumpte va donar lloc a l'obertura d'una actuació d'ofici per part del Síndic de Greuges per mitjà de la qual s'han emès les recomanacions oportunes.

Les visites als centres –concretament als centres penitenciaris i als d'internament de menors– també s'han centrat en l'entrevista amb les persones i els menors ingressats, els funcionaris de vigilància o personal educador que hi presta serveis i el personal mèdic.

En total, en el marc de les visites als centres penitenciaris, s'han fet 53 entrevistes a interns, a banda de les entrevistes als diversos professionals que hi treballen. Quan s'ha denunciat algun episodi d'abusos o actuacions irregulars, o han plantejat alguna qüestió en la qual el Síndic de Greuges podia intervenir-hi, s'han obert expedients de queixa o actuacions d'ofici. Als centres de menors s'han fet 63 entrevistes amb joves residents i 11 amb professionals.

2. Visites realitzades: observacions, recomanacions i respostes rebudes

a. Centres penitenciaris

	Centre Penitenciari de Joves de Quatre Camins
Data	9 de gener de 2018
Número de visita	Quarta Anterior (22/04/2015)
Observacions	Amb caràcter previ a la visita, la direcció informa l'Equip de Treball de l'MCPT sobre l'organització del centre. Així mateix, aporta la dada que el 80% aproximadament de la població interna és d'origen estranger. En acabat, l'Equip en visita diversos espais: la infermeria, el DERT, els mòduls 1 i 2, el poliesportiu, els tallers, el DAE i el mòdul educatiu. També s'entrevisten 11 interns: 3 als dos mòduls residencials, 5 a la infermeria (alguns de manera conjunta) i 3 al DERT. Cal assenyalar que hi ha interns que són cridats, però prefereixen no entrevistar-se amb l'Equip. Instal·lacions Departament d'Atenció Especialitzada (DAE). És un mòdul d'adaptació al sistema penitenciar. S'hi fan dos tipus d'activitats: d'una banda, una intervenció especialitzada en toxicomanies; i, de l'altra, una actuació inicial sobre la presó, l'execució penitenciària i què s'hi pot fer. És un mòdul d'adaptació al sistema regimental de la presó, on els interns s'hi poden estar entre quinze dies i un mes. En el moment de la visita, hi havia un grup que feia el programa intensiu de toxicomanies (psicòloga) i un grup, assistit per una persona jurista, on s'explicava la formació inicial. Mòdul 2. És un mòdul considerat de respecte. El mòdul es caracteritza per mantenir una convivència pacífica entre els interns i l'establiment de mecanismes per participar en la vida diària de la presó. Té creada una comissió de participació dels interns, la qual es reuneix amb els comandaments del centre per promoure iniciatives, millores i canvis que impliquin una millora en la vida i les condicions dels interns. La visita al poliesportiu no presenta novetats. Hi ha interns que utilitzen les màquines del gimnàs, amb un monitor, i altres interns que són a la pista. La subdirectora de Tractament indica que, durant el període d'obertura, la piscina ha estat utilitzada pels interns que han aconseguit nivells A dins del sistema d'avaluació motivacional. Informen que el Centre Penitenciari de Joves de Quatre Camins té un equip de futbol sala que juga a una lliga exterior. Cada quinze dies els interns surten a l'exterior per jugar els partits. Al mòdul educacional, s'hi fan diferents activitats, que van des de la formació reglada (ESO, batxillerat, graus mitjans, graus universitaris) fins a activitats d'audiovisuals, llengua estrangera, arts plàstiques i carnet de conduir. En aquest mòdul també hi ha la biblioteca. La zona de tallers està dividida en dues parts: En una s'hi està fent formació ocupacional de soldadura. Els interns que hi assisteixen fan un curs de 600 hores, amb classes teòriques i pràctiques, i si el superen reben la titulació oficial.

Observacions	La part dedicada al treball productiu s'observa amb poca activitat. En el moment de la visita només hi havia un treball de brides metàl·liques i d'etiquetatge. Informen que darrerament hi havia un encàrrec d'una empresa que es dedicava a fer pilotes de golf biodegradables. La subdirectora de Tractament manifesta la necessitat que les empreses demanin més els serveis de treball penitenciari, ja que d'aquesta manera podrien tenir més interns ocupats. També exposa que el treball productiu ha de ser complementari al vessant tractamental, especialment per als interns que han comès delictes subjectes a programes específics. Servei mèdic La directora mèdica informa que disposen, com a recursos humans, de personal mèdic (3), d'infermeria (2) i auxiliar (2). També hi ha suport psiquiàtric i psicològic, que a partir de 2018 serà de tres dies la setmana, cinc hores al dia. Les patologies que tracten tenen a veure amb trastorns de la personalitat, en què es prioritzen les teràpies cognitives més que les farmacològiques, i la traumatologia. Han baixat les toxicomanies i, en conseqüència, les malalties infeccioses. Controlen les contencions mecàniques de caràcter regimental. Segons informa la directora, encara s'estan fent de bocaterrosa (decúbit pron). Encara no ha entrat en funcionament el nou comunicat de lesions impulsat per l'ICS. En la visita al DERT, es comprova que l'atenció mèdica als interns sancionats es fa a petició de l'intern. La metgessa es limita a preguntar si l'intern es troba bé i, si respon afirmativament, ho dona per bo. Entrevistes a interns S'entrevisten un total d'11 interns: 3 als dos mòduls, 5 a la infermeria (alguns de forma conjunta) i 3 al DERT. Cal assenyalar que altres interns, tant als mòduls com al DERT, prefereixen no entrevistar-se amb l'Equip. Dels interns entrevistats 9 es queixen dels preus de l'economat, que consideren excessius. També hi ha queixes generalitzades sobre l'alimentació. Es queixen de la qualitat del menjar i del fet que sovint arriba fred. Alguns interns, però, hi discrepen i consideren que el menjar és prou bo. El servei mèdic és ben valorat amb caràcter general, tot i que un intern exposa un excés de prescripció d'ibuprofè. La majoria també valora positivament les activitats formatives i els tallers ocupacionals. Alguns dels interns entrevistats d'origen estranger tenen contacte amb el seu consolat. D'altres, no, perquè no en volen tenir. N'hi ha algun que desconeix que té dret a comunicar-se amb el consolat del seu país. Els interns manifesten que tenen una bona relació amb el personal funcionari, sempre que se'ls respecti, i no exposen supòsits de maltractaments. Tres afirmen que han patit alguna contenció mecànica. Tot i que un no en vol parlar, els altres afirmen que va ser de curta durada. Un d'ells, però, manifesta que altres interns han estat continguts dos o tres dies.
Recomanacions	No n'hi ha.

	Centre Penitenciari Brians 1
Data	13 de febrer de 2018
Número de visita	Quarta Anterior (28/06/2017)
Observacions	La visita, anunciada, té com a objectiu conèixer i visitar el nou departament mixt de la unitat de mòdul semiobert del centre penitenciari. Paral·lelament, el Síndic de Greuges ha obert una actuació d'ofici sobre la posada en marxa d'aquest departament, arran de la notícia publicada en els mitjans de comunicació segons la qual al mòdul hi ha diversos presos condemnats per delictes contra la llibertat sexual (AO 23/2018). La visita s'inicia amb una entrevista prèvia amb el director general de Serveis Penitenciaris, el director, el subdirector de Tractament i la subdirectora de Dones U i II. Unitat de mòdul semiobert (UMS) La UMS es va posar en funcionament el passat 9 de gener, quan es va habilitar per a dones una ala del pavelló que sempre havia estat destinada a homes. La unitat alberga presos amb itineraris de sortides a l'exterior a través del règim de vida del tercer grau o el 100.2 RP. Abans de la posada en marxa de la unitat, l'equip directiu es va reunir amb les 10-12 internes seleccionades i els va ensenyar l'espai. En aquests moments hi alberga 10 dones que surten a treballar, però la intenció és destinar-n'hi més, en la línia de l'objectiu de la política penitenciària d'incrementar el percentatge de persones preses en tercer grau. Els uns i les altres pernocten en zones diferenciades i en espais separats amb cancel·les que impedeixen l'accés a les cel·les. Els únics espais que comparteixen són el menjador, el pati i l'economat. En el cas del pati, les dones tenen l'elecció d'acudir-hi o no. Se'ls va oferir la possibilitat de fer ús d'un altre pati més petit i separat dels homes, però no ho van voler. Es visita l'ala de les dones i, en particular, la segona planta, que és la que es fa servir perquè les dutxes de la primera no estan gaire bé. A la segona planta s'hi han habilitat dues habitacions per fer funcions de sala de dia. En aquests moments, les dones s'estan fent seu l'espai. De moment, tenen un televisor, dues taules, un sofà i cadires. Les dones poden triar viure soles o acompanyades. A l'interior de la cel·la només hi ha un lavabo i les dutxes són compartides. S'entrevisten dues dones que devien estar treballant, però les han anat a buscar perquè es poguessin entrevistar amb l'Equip. Manifesten que s'hi troben molt bé en tots els sentits: no tenen tant d'estrès, el personal funcionari s'hi porta molt bé, només hi van a dormir, estan treballant i pendents de ser traslladades a una secció oberta de Barcelona i no han tingut cap incident amb els interns de la unitat. L'únic inconvenient que hi troben és el transport. Per poder treballar a Martorell vuit hores haurien de poder sortir a les 6 del matí i, ara per ara, no és possible perquè no tenen cotxe particular ni tampoc hi ha cap bus en aquestes hores. El director general informa que estan estudiant amb el CIRE la possibilitat de tenir una espècie de llançadora.

Observacions	En aquests moments n'hi ha quatre per a condemnats per delictes contra la llibertat sexual. D'aquests, dos estan en situació especial perquè un se'n va a Brians 2, i l'altre té en suspens el tercer grau per la Fiscalia. Els altres dos surten en 100.2 RP i properament seran progressats a tercer grau. La idea és destinar-los al Centre Obert 2 de Barcelona (Trinitat) perquè és el centre de referència per acollir interns d'aquestes tipologies delictives. Departament de Règim Tancat (DERT) Informen que no és cert, com s'havia dit, que s'hagi tancat el DERT de Dones U, sinó que durant un temps no hi ha haver cap dona. Els mesos de setembre – octubre va anar baixant el nombre de dones en primer grau fins que va arribar un moment determinat que el van poder tancar. Només n'hi havia de sancionades i els feien complir la sanció al mòdul. A aquest efecte, a la planta baixa de Dones II s'hi va habilitar un espai aïllat per fer complir les sancions esmentades. Informen que es troben en una etapa d'anàlisi i de revisió de molts dels processos de treball que implica reordenar i redefinir l'espai de Dones U i el seu departament especial. El dia de la visita n'hi havia dos en primer grau i una de sancionada. La idea, a grans trets, implica reconvertir el DERT en un espai de vida ordinari igual que la resta de plantes de Dones U que permeti una major classificació de les internes i una intervenció amb grups reduïts. Més endavant, l'espai d'infermeria passaria a ser una zona d'estabilització i d'intervenció conductual.
Recomanacions	Pel que fa a la UMS, les conclusions i recomanacions que se'n desprenguin es recolliran en l'actuació d'ofici oberta pel Síndic de Greuges amb el núm. AO 23/2018. Pel que fa al DERT, es recomana que es faci un seguiment del centre, atès el moment actual de revisió i de canvis en què es troba immers.

Centre Penitenciari Puig de les Basses

Data	8 de maig de 2018
Número de visita	Tercera Anterior (25/05/16)
Observacions	L'Equip en visita tres dependències: el Departament Especial de Règim Tancat (DERT), el mòdul residencial 1 i la infermeria. DERT L'Equip és atès pel coordinador. Abans de l'entrevista amb interns es fa un recorregut per les instal·lacions. S'inicia la visita per la porta d'accés als visitants dels interns (comunicacions, advocats, etc.) i mostren els locutors i les dues sales de comunicacions vis-a-vis, que en el moment de la visita encara s'havien de netejar. L'edifici consta de dues plantes. La planta baixa està destinada a la ubicació dels interns i les dependències comunes de personal i serveis. Es fa el recorregut al voltant de la cabina de control visual de totes les ales on viuen els interns, els patis, i també de la zona de serveis i espai de treball dels professionals.

	S'observa que el personal funcionari està fora de la cabina de control i acompanya diferents interns. En una de les sales hi ha un intern que fa activitats amb un educador i el monitor d'esports al pati amb un altre. També destaca que hi ha una sala amb els armaris per mantenir els àpats dels interns calents. La planta de dalt, que també es visita, és d'ús exclusiu per a professionals de tractament i d'interior. S'aprofita per saludar una part de l'equip multidisciplinari del DERT (persona jurista, educadora i psicòloga). Així mateix, l'equip també l'integra personal de treball social, educador, mèdic, docent i monitor esportiu. El coordinador lliura a l'Equip una còpia del programa de funcionament del DERT del centre, adaptat a la nova Circular 2/2017. El dia de la visita hi ha 28 interns: sancionats (17), primers graus (7), article 10 LOGP (4), article 243 (0), aïllament penitenciari (0). S'entrevisten tres interns d'entre la llista que proporciona el coordinador. Un dels entrevistats relata un incident regimental en què va ser reduït amb violència i contingut durant hores sense una atenció mèdica adequada. Ha denunciat els fets per la via judicial. Finalment, es queixa de la qualitat del menjar al DERT perquè sempre es menja el mateix (verdura, peix i sopa), mentre que al mòdul els àpats són més variats i bons. El mateix intern exposa que l'actuació del personal funcionari al mòdul varia en funció si hi és el coordinador d'unitat especialitzada o no. Un segon renuncia a parlar amb l'Equip i el tercer presenta un discurs inconnex sobre la seva vida, però no aporta cap informació sobre el funcionament del departament Mòdul residencial 1 És un mòdul de baixa conflictivitat en què resideixen els interns que gaudeixen de permisos i els que estan a punt d'iniciar la cadena permissiva. Té la peculiaritat que dels 10 interns joves del mòdul residencial 8 hi fan activitats i passen tot el dia barrejats amb els homes adults del mòdul residencial 1. Després de sopar, retornen al seu mòdul de residència, on pràcticament només pernocten i esmorzen. S'entrevisten 5 interns, 2 dels quals són del departament de joves. Del conjunt de les entrevistes, se'n desprenen les consideracions següents: ■ Alimentació: Tots els entrevistats es queixen de la mala qualitat del menjar dels àpats. Concretament, exposen que el menjar està poc fet, se serveix fred i els menús són poc variats (molta verdura, sopa i peix). ■ Personal funcionari: Parlen de dos funcionaris que comparteixen torn des de dimecres a la tarda fins a divendres a la nit, i que quan estan de servei hi ha més tensió al mòdul perquè fan escorcolls arbitraris i informes de caràcter subjectiu per fets que d'altre personal funcionari no faria, com ara deixar les bosses d'esport a la sala de dia. També manifesten que els dos falten el respecte als interns, els tracten de manera despectiva i abusen de la seva posició d'autoritat. Un d'ells explica que va sentir com el cap d'unitat de servei interior cridava un dels joves etzibant-li "tú, perro, entra ya al comedor". ■ Barreja d'interns joves i adults. Els adults es queixen de compartir el mòdul amb els joves perquè aquests darrers els poden buscar problemes amb el risc de perdre la concessió de permisos i/o progressió de grau. Per contra, els joves

Observacions

Observacions	entrevistats exposen que tots ells desitjarien romandre al seu mòdul perquè estarien més tranquils sense els possibles abusos que els homes podrien cometre. Infermeria L'Equip és atès per la coordinadora mèdica. Informa que el servei disposa de set professionals mèdics, que cobreixen tots els torns, i també de prou personal d'infermeria i auxiliar, però tenen problemes per trobar personal mèdic per fer substitucions. En el moment de la visita hi ha 23 interns ingressats, la majoria orgànics, tot i que alguns presenten patologies psiquiàtriques. La coordinadora mèdica destaca la inadequació del recurs per a casos geriàtrics, i també per a interns amb retard mental i trastorns de personalitat, sobretot si s'hi suma un consum de tòxics. Aquests interns passen per infermeria i quan retornen al mòdul de vida ordinari no s'hi adapten fàcilment, la qual cosa deriva en sancions que els porten al DERT, i sovint es converteix en un cercle viciós (infermeria-mòdul-DERT). Valora positivament el DAE de Quatre Camins i considera que l'ingrés en aquest recurs no hauria de ser voluntari, ja que actualment els interns en poden demanar l'alta voluntària. La incidència de patologies infeccioses és estable. Només un 6% o 7% dels interns tenen VIH. L'hepatitis ha baixat i es podria pràcticament erradicar en pocs anys. Així mateix, tot i que van patir un brot de sarna, ara només en tenen casos aïllats. No tenen casos de tuberculosi. Igualment, informa que el Protocol de risc de suïcidi l'activa la direcció del centre i habitualment la valoració és per indicació del personal psiquiatre o psicòleg. Fan seguiment psiquiàtric diari de les persones que es troben en aïllament, ja sigui per sanció o per protecció (art. 75 RP), i a petició del mateix intern en els casos de primer grau. Tot i així, exposa que a aquests últims, si fa molt de temps que són en aquest règim de vida, els fan una visita mèdica encara que no la sol·licitin. També exposa que el nou comunicat de lesions es posarà en marxa l'1 de juny. Rebran una nova sessió de formació el dia 22 de maig. A continuació, l'Equip s'entrevista, de manera conjunta, amb aproximadament 12 interns ingressats al mòdul d'infermeria. L'entrevista grupal es desenvolupa en una petita sala de lleure, sense presència del personal funcionari, malgrat alguna reticència inicial. L'Equip constata que una funcionària no exhibeix el seu número d'identificació. De la conversa amb els interns, se'n desprèn: ■ Manca d'activitats per desenvolupar al llarg del dia, tant de caràcter físic com de lleure. També hi ha queixes sobre els llibres de la biblioteca, que, segons exposen, sempre són els mateixos. ■ Queixes sobre l'actitud d'alguns funcionaris. Malgrat que no es denuncia cap maltractament físic, asseguren que el tracte verbal sovint és prepotent i vexatori. ■ Queixes sobre els preus del CIRE.

Observacions	▪ En l'àmbit de les comunicacions, valoren positivament que les trucades setmanals hagin passat de 5 a 6. En canvi, pel que fa a les comunicacions presencials, es queixen que no se'ls trasllada als locutoris amb prou antelació (tenint en compte que la infermeria és lluny i que ells tenen poca mobilitat) i sovint perden 5 o 10 minuts dels 30 de què podrien disposar. ▪ Queixes sobre l'escassa varietat del menjar.
Conclusions/ recomanacions	Pel que fa a la infermeria: ▪ Programar activitats de formació i lleure per als interns que hi estan ingressats. ▪ Assegurar que els interns que hi estan ingressats poden gaudir íntegrament del dret a comunicar-se amb familiars i amics. ▪ Recordar el deure de tot el personal funcionari d'exhibir en tot moment el número d'identificació personal. Pel que fa al DERT: ▪ Es proposa obrir una actuació d'ofici per investigar els fets denunciats pels interns entrevistats. ▪ Per la resta, es valora positivament que el DERT disposi del seu equip específic multidisciplinari i que alhora hi estigui present físicament. També es fa palès la intervenció que s'hi fa i que així recull un dels interns entrevistats. Pel que fa al mòdul 1: ▪ Cal recordar que els joves han de romandre separats dels adults. Per això, en la mesura que sigui possible, cal fomentar que disposin d'una organització i d'un règim propi de vida al seu departament, i que només surtin excepcionalment per fer alguna activitat o programa que no es pugui fer a l'interior. No sembla que s'hagi demanat el consentiment a cadascun d'ells per estar barrejats. ▪ Es proposa obrir queixa per investigar les denúncies recollides pels interns contra uns funcionaris del mòdul. Amb caràcter general per a tots els mòduls: ▪ Traslladar al CIRE les queixes recollides dels interns perquè valori revisar i/o introduir altres matèries primeres als àpats que consumeixen actualment. ▪ Cal transmetre al personal funcionari el missatge clar sobre que no és permès ni és admissible cap tipus de tracte inadequat, prepotent o vexatori envers els interns, tot recordant-li quins són els límits de les seves actuacions professionals, i en cas que es produeixin actuacions abusives, s'han de prendre les mesures adequades.

	Centre Penitenciari de Dones
Data	24 de maig de 2018
Número de visita	Quarta Anterior (18/05/16)
Observacions	Aquesta és la quarta visita que es fa al centre i coincideix amb un canvi de directora. Amb caràcter previ a la visita, es manté una conversa amb l'equip directiu, que informa del següent: Ha baixat el percentatge de dones recluses perquè són moltes les que ingressen amb condemnes molt curtes. D'acord amb el que preveu la legislació penitenciària, si no excedeixen els dotze mesos, les classifiquen directament en tercer grau. Respecte a la visita anterior, es continuen trobant amb el problema de substituir algun professional de la plantilla. El dia de la visita hi ha pendent d'incorporar-hi una educadora, que està en fase de fer-ho properament; una pedagoga, que fa un any i mig que està de baixa i encara no s'ha substituït, i un professional de l'àrea de recursos humans, que fa cinc mesos que també està de baixa. Els programes de tractament no han variat. Com a novetat, hi ha l'acollida d'ingressos i el de gestores. En tots dos casos hi participen les internes. El primer es basa a acollir les noves internes que hi ingressen i acompanyar-les durant un temps. El segon, el formen un grup d'internes que dinamitzen el centre fent propostes d'activitats en funció dels interessos de la població reclusa. A tall d'exemple, han fet un taller recent sobre la gestió de la por i la història de Catalunya, a càrrec d'una voluntària. Sobre el tema dels lots higiènics, d'acord amb la nova circular que s'ha aprovat, els en donen cada dos mesos. Confirmen que les compreses no hi estan incloses perquè no totes en necessiten i es faciliten a petició de les dones. Sobre la formació, els cursos de costura, informàtica, cuina i perruqueria ja són reglats i els organitza el CIRE. Estan adreçats a internes que han d'estar-s'hi un determinat temps i estan documentades. També se n'organitzen d'altres de caràcter no reglat per a les que no tenen documentació, com ara un taller paral·lel al de costura. S'estan formalitzant acords amb el CIRE per fer ús de totes les instal·lacions, com ara les seves aules. Sobre la unitat de mares, continua havent-hi molt bona relació amb l'escola bressol. Les places estan determinades per l'edat dels infants, per la qual cosa poden quedar places disponibles perquè no s'ajusten a les edats dels que hi ha al centre penitenciari. La directora informa de la situació en la qual es troba el centre quan en alguna ocasió ingressa un infant fora de l'Hospital Penitenciari de Terrassa. El problema té a veure amb els àpats de la mare perquè l'hospital no serveix dinar, el CIRE tampoc no li'n porta i la mare es troba que no pot sortir a la cafeteria acompanyada per un agent dels Mossos d'Esquadra. S'obre una actuació d'ofici sobre aquesta qüestió. Una part de l'Equip també s'entrevista amb la treballadora social, que exposa les diverses problemàtiques amb què es troba el centre i que s'han posat de manifest de manera reiterada: salaris baixos, pocs recursos, procedència de dones per tràfic d'éssers humans, etc.

Observacions	La direcció del centre i la treballadora social parlen sobre el tema de les notícies publicades per un diari entorn dels darrers incidents que s'han produït al centre i en què estan implicades diverses internes. Aquest fet ha trasbalsat moltes preses perquè en la notícia hi surten els seus noms i les fotografies. Es visita l'àrea d'infermeria i s'entrevista el director mèdic i una metgessa del centre, i també una interna que fa funcions d'auxiliar d'infermeria. L'àrea d'infermeria té una capacitat de 18 llits d'infermeria, 11 de polivalents i 6 d'ingressos. L'ingrés a infermeria segueix un criteri mèdic, mentre que l'ingrés a polivalent és, a criteri de l'equip i la direcció del centre, per a dones que, sense que presentin una malaltia, necessiten unes cures especials com ara dones embarassades, gent gran, dones joves o bé acabades d'ingressar al centre penitenciari. En el moment de la visita, hi ha cinc internes a infermeria i una altra a una habitació polivalent, a la mateixa àrea prevista per a internes en situacions especials. Des del febrer del 2017 funciona el programa d'acollida, en què internes de diversos mòduls que ja han passat un temps al centre, estan ben adaptades i tenen empatia expliquen a les noves internes el funcionament del centre i en fan un acompanyament, a més de l'acollida per part de l'equip de professionals del centre. L'equip directiu i el grup d'acollida fan <i>feedback</i> setmanal. Dues internes que fan la funció d'auxiliar tenen destinació al mòdul d'infermeria. Entre les seves funcions hi ha l'acompanyament de les noves internes, excepte si venen de l'aeroport o si són ingressos voluntaris, cas en el qual se n'encarrega el personal funcionari les primeres 72 hores. També fan l'acompanyament de les internes que es troben dins del Protocol de risc de suïcidi i dormen amb elles a l'habitació de les auxiliars. Pel que fa a l'entrevista amb medicina, se'n desprèn el següent: Actualment, al centre hi treballen tres metges (un per torn), tres infermeres, una auxiliar de clínica i dos infermeres adscrites a la secció oberta. Les nits i el caps de setmana el personal mèdic està localitzable, però ha de fer visites presencials tres hores per veure els ingressos. L'equip de salut mental depèn de Sant Joan de Déu i està format per dos professionals de psicologia, un d'infermeria de salut mental i un de psiquiatria. En la primera visita d'ingrés, a més de la història clínica, fan una història personal de la interna. Fan pocs comunicats de lesions perquè exposen que hi ha poca conflictivitat. Hi ha penjat el comunicat de lesions a l'eCAP, però encara hi ha problemes de circuit per enviar-lo directament al jutjat de vigilància penitenciària. Actualment, no fan seguiment radiològic d'internes que poden transportar drogues a l'interior del cos. Aquestes van directament a l'Hospital de Bellvitge. En cas d'ingressos voluntaris i d'algunes internes procedents de l'aeroport, el personal mèdic fa la visita d'ingrés, però durant les primeres 72 hores el seguiment el fa el persona funcionari. També s'entrevisten 13 dones. La majoria planteja qüestions legals relatives a la seva situació processal penal o bé la manca de defensa adequada per part de la persona lletrada. D'altres, demanen assessorament davant les notícies publicades en un mitjà en què apareixen els seus noms i fotografies.

Observacions	Totes, llevat d'una, manifesten que s'hi troben bé i que no en tenen cap queixa. Una, en canvi, es queixa de la presumpta actitud misògina d'una funcionària envers ella. Exposa que li han incoat molts expedients disciplinaris i que té constància d'altres internes que també es queixen de l'actitud de la funcionària esmentada. Se li ofereix de presentar una queixa individual o col·lectiva, amb garantia de l'anonimat. Una de les entrevistades té un expedient obert al Síndic i l'altra ja ha rebut el qüestionari de satisfacció i només passa a donar les gràcies.
Recomanacions	No se'n fan, més enllà de fer una valoració positiva de la destinació d'auxiliar d'infermeria, extrapolable a altres centres on l'acompanyament de persones internes amb risc de suïcidi és obligatori, ja que de vegades no es tenen en compte les condicions de l'acompanyant ni del grup d'acollida.

Centre Penitenciari Brians 2

Data	26 de juny de 2018
Número de visita	Quarta Anterior (31/05/2017)
Observacions	La visita de seguiment se centra a visitar i entrevistar persones preses i professionals varis del mòdul d'infermeria, salut mental i mòdul 4. Pel que fa a les instal·lacions del mòdul 4, d'entrada s'hi observa un cert deteriorament. Concretament, els sostres dels despatxos d'entrevistes i de la sala polivalent estan malmesos (despreniment de pintura i guix) per aigüeres. En relació amb les entrevistes dutes a terme al mòdul 4 se seleccionen 9 interns de la llista d'aquell dia (92), 2 dels quals renuncien a parlar. Si bé no hi ha una queixa generalitzada de maltractaments, hi ha un pres que relata haver estat colpejat pel personal funcionari al despatx de metadona i un altre relata abusos de poder en aquest espai perquè no hi ha càmeres de videovigilància. La resta planteja qüestions relatives a la seva situació administrativa i penitenciària al centre, la qual es trasllada a l'equip directiu, que posteriorment fa arribar un informe en què es fan constar les gestions dutes a terme a aquest respecte. També hi ha una queixa reiterada d'alguns dels interns entrevistats sobre l'excessiva temperatura de l'aigua, informació que posteriorment és confirmada pel personal funcionari del mòdul 4 i per la directora del centre, que ho atribueix al deteriorament de les estructures i les instal·lacions en general. Visita mòdul d'infermeria Actualment, hi ha 33 interns ingressats al mòdul d'infermeria per patologia orgànica. Els ingressats són a la planta primera i s'està habilitant la segona planta, on, segons informen, es podrien allotjar interns amb grans dependències. Les entrevistes es fan de manera grupal a la sala de dia, on en el moment de la visita hi ha 16 interns. La principal queixa és la manca d'activitats al mòdul d'infermeria. La majoria exposa que es passa el dia entre aquesta sala i el pati sense fer cap tipus d'activitat.

Observacions	Tornen a haver-hi queixes sobre els preus del CIRE i la dificultat de fer les comandes, que en aquest mòdul només es poden fer dos dies la setmana. També hi ha queixes sobre el manteniment de les instal·lacions, aixetes i cisternes que no funcionen, goteres, etc. Hi ha una queixa particular sobre un intern portador d'una traqueotomia que necessita més temps per poder acabar els àpats, atès que presenta problemes per coordinar la respiració i la deglució. Expliquen que se'l fa menjar en el mateix temps que la resta d'interns, de manera que mai no es pot acabar els àpats. Es decideix obrir queixa al Síndic de Greuges. Visita a la Unitat de Salut Mental L'Equip s'entrevista amb el coordinador mèdic i el coordinador d'infermeria i visita la sala de dia. El mes de gener s'ha formalitzat el trasllat d'interns a aquest mòdul des del CP Model, CP Brians 1 i CP Quatre Camins. Actualment, hi ha 67 interns. La unitat té 75 llits més 5 llits d'observació per als interns que requereixen més observació, però que no tindrien criteri d'ingrés a la Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica Penitenciària (UHPP). Hi ha 10 habitacions dotades amb càmeres de videovigilància. L'equip professional depèn de Sant Joan de Déu i consta de 99 professionals entre personal psiquiatre, psicòleg, educador, infermer, auxiliar, monitor i administratiu. S'estan acabant d'elaborar els plans funcionals de la unitat. Es tracta d'una unitat rehabilitadora, amb programes d'autonomia del pacient i activitats rehabilitadores portades a terme pel personal monitor. Les activitats són de tres tipus: rehabilitadores, lúdiques i laborals. -Sala de dia i pati. A la sala hi ha taula de ping-pong i televisor, i estan acompanyats per personal monitor. -Tallers a la mateixa unitat -CIRE. Hi ha 7 o 8 interns que treballen al CIRE -Activitats fora de la unitat com ara escola, piscina i sortides al poliesportiu. -Sortides fora del centre penitenciari. El dia de la visita un grup d'interns han anat a la platja. Després de l'estiu tenen pensades activitats amb gossos i també un programa d'acollida dels nous ingressos. També tenen el projecte de fer un espai de tranquil·litat on els interns es puguin relaxar. S'ha implementat el Programa de suport a la primària als centres penitenciaris, que consta de personal psiquiatre, psicòleg, infermer especialista en salut mental i terapeuta ocupacional i que donen suport als equips de primària. Pel que fa al Protocol de risc de suïcidi, s'està pendent d'un nou protocol que estarà enllestit d'aquí a unes quantes setmanes. En general, quan es detecta un possible risc, es contacta amb el personal mèdic del mòdul, que en fa la primera valoració i, si escau, deriva la persona a PSP o psiquiatria.

Observacions	Pel que fa a les contencions mecàniques, fan servir el protocol de contencions de Sant Joan de Déu. Valoren que en fan poques i que s'utilitza com a últim recurs. Expliquen que s'han reduït les hores tant de contenció com d'aïllament. Treballen la intervenció terapèutica en lloc de l'aïllament, en què es fa una separació de l'entorn, però sense que la persona estigui sola en una habitació moltes hores, sinó que surt a menjar i a fer alguna activitat fora de l'habitació. La contenció es fa en decúbit supí amb un coixí per incorporar-hi el cap. La contenció queda enregistrada en la història clínica del pacient i en paper. El 2017 es van fer 20 contencions, l'any 2018, fins a la data de la visita, se n'han fet 22. Aquesta diferència és deguda a l'augment del nombre d'interns ingressats a la unitat que l'any 2017 n'eren 17 i aquest 2018 en són 70.
Recomanacions	• Adoptar mesures urgents per a la reparació i el manteniment del centre, atès l'estat de desgast i de deteriorament general i, concretament, les instal·lacions visitades del mòdul 4 i de la infermeria. • Insistir novament en la necessitat de programar activitats de formació i lleure per als interns que estan ingressats a infermeria perquè, igual que la resta d'infermeries visitades, es torna a constatar, i així ho manifesten els interns entrevistats, que no es fa cap activitat durant el dia, contràriament al que passa a les unitats de salut mental, en què sí que se'n fan. • Traslladar la queixa comuna recollida al mòdul d'infermeria del centre sobre els preus del CIRE i la dificultat que tenen els interns a l'hora de fer comandes perquè només poden fer-ne dos dies per setmana. • Insistir en la necessitat de donar la màxima importància a la prevenció i la detecció de possibles casos de maltractaments que es puguin produir en nous espais del centre penitenciari, com ara els despatxos de metadona.
Centre Penitenciari Brians 1	
Data	17 d'octubre de 2018
Número de visita	Cinquena Anterior (13/02/2018)
Observacions	La visita té com a objectiu conèixer els nous canvis funcionals i arquitectònics que s'estan fent al Departament de Dones. Així mateix, es visita el Departament Especial d'Homes. En el decurs de la visita s'entrevisten 7 internes i 5 interns. Dones U Acompanya la visita el cap de serveis, la cap de programes i dos caps d'unitat. Informen, i així es constata, que s'ha tancat l'anterior Departament d'Infermeria i s'hi estan fent obres per construir el nou Departament Especial i d'Estabilització Conductual. Hi ha la previsió de finalitzar-lo el gener de 2019, termini que es podria endarrerir per la instal·lació de les càmeres de videovigilància. El nou espai podrà acollir fins a 24 internes, en cel·les dobles, i tindrà tres despatxos per als professionals, de manera que es pugui intensificar la intervenció en aquesta àrea. També inclourà dues cel·les per a internes sancionades.

Observacions	Atès que desapareix el Departament d'Infermeria de Dones amb caràcter definitiu, informen que han habilitat un espai al Departament d'Infermeria d'Homes i, si escau, les traslladen a la UHPP. Una altra novetat és que els despatxos de l'equip multidisciplinari de referència a Dones, inclosa la subdirectora i la cap de programes, s'han traslladat a la primera planta. La planta segona s'ha destinat a albergar-hi dones amb funcionalitat més autònoma. Les internes s'han fet seu l'espai donant-li més caliu i personalitzant-lo en la mesura de les seves possibilitats. D'una banda, s'han instal·lat sofàs en dues sales i també tenen el seu propi menjador (amb nevera, microones, estovalles i televisor). Hi ha 20 internes i totes tenen una destinació. A iniciativa de les dones, s'han instal·lat adhesius a les portes de les cel·les amb el nom de les que hi resideixen i la destinació que ocupen. En cas que un dia facin descans, també hi col·loquen l'adhesiu que informa sobre això perquè el personal funcionari ho sàpiga i no les destorbi en cas que estiguin descansant. Aquest espai també té un petit pati. L'única activitat que es fa és una reunió setmanal amb l'educadora on es troben totes les internes i els funcionaris per parlar sobre aspectes relacionats amb el dia a dia al centre. La filosofia d'aquest mòdul (nivell 2) és el de l'autogestió. A la tercera planta continua havent-hi el Departament Especial (DE). Quan s'enllesteixin les obres del nou Departament Especial a l'antiga infermeria, l'espai actual es destinarà a albergar-hi dones amb alguna discapacitat, amb les reformes prèvies necessàries per fer l'espai més agradable i confortable. El dia de la visita hi ha 8 dones ingressades al DE, 4 sancionades i 4 en primer grau. L'Equip n'entrevista tres, dues de les quals estan en protocol de suïcidi i una altra ja tenia queixa oberta al síndic i havia demanat ser atesa. Les dues internes en protocol de risc de suïcidi comparteixen cel·la. Afirmen que les visites del psiquiatre i el psicòleg són escasses, un cop cada mes o mes i mig. També es queixen sobre la manca d'activitats i d'intervenció en el DE. Pel que fa a les visites mèdiques, en el cas de les sancionades es fa cada dia, però a la mateixa cel·la, a través de la reixa, i consisteix a preguntar si estan bé. Una de les internes relata que en alguna ocasió la funcionària és present en la visita mèdica. L'MCPT demana les històries mèdiques d'ambdues i quines actuacions concretes del protocol de risc de suïcidi s'han adoptat en el seu cas. Pel que fa a l'estat de manteniment, s'observa que el lavabo de la cel·la de contenció està molt brut. També s'entrevisten quatre dones de Dones U, una de les quals ho demana durant el decurs de la visita que s'està fent al centre. Totes coincideixen a queixar-se dels menús, en particular de la qualitat, la varietat i la forma de cuinar-los, i també dels preus de l'economat. Per la resta, manifesten s'hi troben bé i posen en relleu que s'ha millorat la situació al centre coincidint amb el canvi de l'equip directiu. Una d'elles explica un incident que va tenir, i pel qual s'acorda obrir queixa, i l'altra exposa un tema de tractament i d'una pensió que ha deixat de cobrar, motiu pel qual també s'obre queixa. L'Equip dina a Dones U. Es tasten dos menús, el general i el vegetal. El menú del general consisteix en cigrons, peix arrebossat, una mica d'enciam i tres

Observacions	mandarines. El vegetal, en enciam i una espècie de samfaina. Els cigrons no estan ben cuits i l'arrebossat del peix, que tampoc no és fresc, no és gens bo. El vegetal és molt bàsic. L'enciam es podria fer acompanyar d'alguna cosa més perquè fos més nutritiu. Tot just al principi del dinar l'Equip presencia com una interna cau de la cadira i comença a convulsar. L'actuació de les funcionàries és poc coordinada i efectiva, de manera que la interna s'està més de deu minuts a terra abans de ser traslladada a una consulta mèdica. Tot i que posteriorment s'objectiva que no es tractava d'una crisi comicial, tot el personal de vigilància hauria d'estar format en primers auxilis per poder actuar en aquest tipus de situacions de manera coordinada mentre arriba l'ajuda sanitària. Departament Especial d'Homes La visita conclou amb l'entrevista a interns del DE d'Homes. El dia de la visita n'hi ha 12: 6, en articles 10 LOGP; 2, en aïllament; 3, sancionats, i un en article 75 RP. Se n'entrevisten 5 en total i s'obre queixa per tres d'ells perquè el quart ja té queixa al Síndic. Dos d'ells coincideixen a plantejar qüestions mèdiques i el tema de la manca de qualitat dels àpats. També plantegen la manca d'intervenció al DE, en el sentit que si bé hi ha programada una activitat cada dia, els professionals no hi assisteixen sempre. Tots els entrevistats manifesten que no fan cap activitat, només sortir al pati. Per primer cop, un d'ells planteja el tema de la freqüència amb què canvien les mantes perquè, juntament amb altres companys, han tingut fongs. Així mateix, tots confirmen que cada dia hi ha visita mèdica, però que consisteix únicament a preguntar-los, des de fora la cel·la, com estan o si tenen alguna cosa per al personal mèdic. Un dels interns planteja que va patir una contenció que va durar dos dies al CP Brians 2 el mes de juliol d'enguany, motiu pel qual es demana informació sobre el registre de la contenció. Un quart es queixa perquè no li deixen comunicar-se amb les seves filles. Un dels interns es troba en el tercer dia de vaga de fam i exposa que avui la infermera l'ha visitat i li ha mesurat les constants. Es demana informació sobre el seguiment mèdic de l'intern.
Conclusions i Recomanacions	1. Sens perjudici d'altres visites quan les obres hagin finalitzat i es pugui implementar plenament el nou pla funcional de la unitat de dones, l'MCPT valora positivament que l'organització del mòdul s'atengui a les necessitats de les internes. També, com s'havia dit des dels primers informes de l'MCPT, que el Departament Especial de Dones passi a la planta baixa. Tanmateix, caldrà valorar si el fet d'unificar la infermeria (dones i homes), a banda de sinèrgies positives, pot tenir algun efecte negatiu en cas d'urgència mèdica al mòdul de Dones U. 2. Cal intensificar l'atenció mèdica (general i psiquiàtrica) i psicològica persones internes que estan als departaments especials. Les visites mèdiques prescrites reglamentàriament no poden esdevenir un tràmit rutinari i sense contingut, sinó que han de ser proactives. 3. En la mesura que la manca d'activitats i intervenció en els DERT és una queixa recurrent de les persones entrevistades, homes i dones, cal que es prenguin mesures per donar compliment a la Circular 2/2017, del règim tancat, a fi de garantir el compliment del pla de treball que tingui assignat cada persona interna.

	Centre Penitenciari de Lledoners
Data	28 de novembre de 2018
Número de visita	Cinquena Anterior (8 de març de 2017)
Observacions	Visita de seguiment. La directora explica que el centre s'articula en mòduls de participació i convivència en què tots els interns tenen la possibilitat de participar per proposar millores en la gestió del mòdul, organització d'activitats, etc. Hi ha representants dels interns elegits periòdicament de manera democràtica i s'organitzen assemblees amb caràcter mensual. A diferència dels mòduls de respecte que hi pot haver en altres centres, no es tracta d'una activitat obligatòria, ni té cap recompensa especial participar-hi, més enllà de contribuir a millorar la qualitat de vida de tots els interns. La visita se centra en l'entrevista a interns dels DERT, infermeria, mòdul 2 i mòdul 4. A infermeria, actualment hi ha 19 ingressos, 6 per malaltia psiquiàtrica i la resta per malaltia orgànica. El dia de la visita hi ha vaga de l'atenció primària i hi ha serveis mínims de medicina. Es pot observar que el model de comunicat de lesions està penjat a l'ECAP. Se'n revisa un que acaben de fer i que està adequadament emplenat. S'entrevista un total de 12 interns en els diferents mòduls i unitats. L'Equip també es queda a dinar als menjadors dels mòduls 2 i 4. Del conjunt d'entrevistes als interns, se'n desprenen els resultats següents: • La queixa més repetida és la dels preus de l'economat del CIRE i el poc sou que es cobra a tallers. També es qüestiona com s'escullen les persones que tenen destinacions. • Els interns tenen una bona opinió dels àpats del centre, si bé reconeixen que hi ha vegades que s'hi podrien esmerçar una mica més. • Els interns també tenen una bona opinió del funcionament global del centre. Alguns es queixen del jurista de referència del mòdul 2. • Una altra queixa repetida és la manca de seguretat en la gestió dels escrits i les instàncies que presenten manualment els interns, en el sentit que no tenen la certesa que s'adrecin a les autoritats o unitats destinatàries de la petició. • Una altra queixa comuna fa referència a les resolucions estandarditzades que dicta el Jutjat de Vigilància Penitenciària i, concretament, en matèria de resolució de permisos de sortida. • També hi ha queixes relatives a la manca de concreció i de motivació de les denegacions dels permisos de sortida. Consideren que el pres hauria de tenir més informació respecte de quins són els motius i les raons fonamentades per després poder rebatre'ls davant l'autoritat judicial. • Els interns del DERT manifesten que s'hi troben bé en comparació amb altres departaments especials on han estat. Coincideixen en el fet que cada dia fan alguna activitat, ja sigui esportiva, educativa o de tractament, si bé reconeixen que l'educador dedica més temps en casos d'interns que més ho necessiten. També surten al pati amb altres interns i poden dinar, si ho demanen, a la sala de dia amb

Observacions	els que han coincidit al pati. Ambdós manifesten que han patit maltractaments físics al CP Brians 2 en més d'una ocasió per part d'un grup de 4-5 funcionaris. Un d'ells assenyala que es van produir a paqueteria, on no hi ha càmeres de videovigilància. L'altre explica que van ser-hi fins a set dies amb subjeccions mecàniques. En els dos casos ho van posar en coneixement dels advocats respectius. Finalment, un d'ells va decidir que les parts pactessin i retirar les denúncies. També s'obren dues actuacions d'ofici per la situació de dos interns ingressats al mòdul d'infermeria amb malalties molt greus. S'entrevista un intern amb una malaltia greu a qui es va fer una proposta de tercer grau i que ha estat denegada pel jutjat. L'intern exposa que no sap el motiu pel qual el van regressar de grau perquè les fotocòpies que li han donat amb la denegació del tercer grau estan esborronades i no pot llegir el que hi posa. Prèviament al diagnòstic de la malaltia, l'intern tenia de permisos de sortida a l'exterior, però actualment no en pot gaudir pel seu delicat estat de salut. D'altra banda, explica que està molt content del tracte rebut i dels professionals que l'han atès a la UHP del Consorci Sanitari de Terrassa (CST). S'ha obert una actuació d'ofici. L'Equip es queda a dinar als mòduls. Hi ha diverses opcions per triar entre vegetarianes i menú comú. La valoració de l'Equip és positiva, tant pel qual fa a la qualitat de l'àpat com a la forma de cuinar-lo.
Conclusions i Recomanacions	• Cal insistir en la necessitat de continuar fent actuacions perquè el CIRE continuï abaixant els preus del servei de botiga. • Cal que l'Àrea de Planificació i Projectes Estratègics de la Direcció General de Serveis Penitenciaris posi en marxa al més aviat possible, dins el Sistema d'Informació Penitenciària de Catalunya (SIPC), l'aplicació anunciada que ha de gestionar les peticions o instàncies que presenten els interns a les oficines del personal funcionari que permeti registrar amb seguretat les seves peticions i tenir el rebut corresponent.

b. Comissaries de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra

	ABP Eixample
Data	25 de gener de 2018
Número de visita	Segona Anterior (14/10/2014)
Observacions	Es constata novament que la comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a plaça Espanya té àrea de custòdia, però no s'ha fet servir mai, segons la informació facilitada pels comandaments responsables de la comissaria. Es comprova que està en desús, atès que està desmantellada i es fa servir com a magatzem. La Unitat Regional de Custòdia i Detenció de les Corts es constitueix com a unitat única de custòdia i detenció de persones detingudes de la ciutat de Barcelona.
Recomanacions	No n'hi ha.

	ABP Horta –Guinardó
Data	25 de gener de 2018
Número de visita	Tercera Anteriors (28/02/2011; 22/04/2014)
Observacions	L'àrea de custòdia no ha canviat respecte de les dues ocasions anteriors. Està preparada per rebre les persones detingudes, amb l'autorització prèvia de la Unitat Regional de Custòdia i Detenció de les Corts. Segons la pauta operativa de gestió de les detencions a la Regió Policia Metropolitana Barcelona, és la comissaria de referència i actua de reforç de les Corts en cas necessari, com ara en cas que el nombre de persones detingudes n'excedeixi la capacitat. Tot i així, informen que aquestes dependències encara no s'han fet servir mai, llevat d'un cas excepcional en què, segons es constata en el llibre de registre, hi van romandre detinguts dos mossos d'esquadra a disposició de la unitat d'investigació responsable del cas, el novembre de 2017.
Recomanacions	No n'hi ha.

	ABP Sants – Montjuïc
Data	25 de gener de 2018
Número de visita	Segona Anterior (30/01/13)
Observacions	La comissaria continua tenint àrea de custòdia, però informen que, arran un informe de l'MCPT, s'ha deixat de fer servir. De fet, es constata que està desmantellada i funciona com a magatzem. La gestió de l'àrea es fa des de les Corts.
Recomanacions	No n'hi ha.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a l'Hospitalet de Llobregat	
Data	30 de gener de 2018
Número de visita	Tercera. Visita de seguiment Anteriors 13/03/12; 05/11/13)
Observacions	Es constata que, igual que amb la resta de comissaries del Cos de Mossos d'Esquadra, la sala de ressenya i d'identificació no disposa de càmera de videovigilància. Respecte a les visites anteriors, el que crida més l'atenció és l'estat de deteriorament i desgast que presenten les cel·les. El dia de la visita hi ha dues persones detingudes a disposició de la unitat d'investigació i durant el transcurs de la visita es produeix un nou ingrés d'una persona que tenia una ordre de crida i cerca per trencament de condemna, per no haver reingressat d'un permís penitenciari. Es demana consultar l'atestat d'una de les persones detingudes, de nacionalitat xinesa, i es constata que hi consta l'acta d'informació i de formalització de drets de la persona detinguda, en xinès, i l'altra, en castellà. Informen que el traductor està citat a la tarda. En el cas de l'assistència lletrada, també consta que es va fer cridar la persona tan bon punt es va produir la detenció i dins de les tres hores. Tanmateix, informen que acostumen a venir quan se'ls dona hora per a la presa de declaració de la persona detinguda. Informen que és infreqüent que es presentin dins el termini de les tres hores preceptives que tenen per entrevistar-se amb la persona detinguda, atès que aquest tràmit l'acostumen a fer amb caràcter previ a la presa de declaració. Els trasllats a disposició judicial són al matí, a les 9 hores, però informen que es pot acordar amb el jutjat fer-los en qualsevol altra hora del matí. Les visites mèdiques es fan en presència policial i no s'han trobat mai que el personal facultatiu hagi demanat fer-les en privat.
Recomanacions	1. Cal adoptar alguna mesura correctora per millorar l'estat de manteniment de les cel·les i el problema de les males olors a la mateixa zona.
Comissaria de Mossos d'Esquadra a Palafrugell	
Data	20 de febrer de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	La comissaria, que és al costat de les dependències de la policia local, té àrea de custòdia, però no es fa servir, atès que quan va entrar en funcionament, el SIPC no complia els requisits per funcionar com a tal. Es constata que està desmantellada. Actualment, fa les funcions d'oficina d'atenció al ciutadà i depèn orgànicament de l'ABP de la Bisbal. Preguntats pel procediment de recollida de denúncies tenint en compte la proximitat de les comissaries dels dos cossos policials, tenen protocol·litzat que la policia local es fa càrrec de les denúncies de la demarcació de Palafrugell, i els Mossos d'Esquadra, de la resta.
Recomanacions	No n'hi ha.

	Comissaria de Mossos d'Esquadra a Valls
Data	13 de març de 2018
Número de visita	Segona Anterior (2/09/14)
Observacions	Visita de seguiment. Reben l'Equip de Treball el cap de la comissaria i el de l'Oficina d'Atenció Ciutadana. Es constata que la sala d'escorcolls disposa del polsador per activar la gravació de so i hi ha el cartell informatiu. Com a novetat, destaca que aquesta sala també es fa servir perquè la persona lletrada s'entrevisti amb la persona detinguda. Informen que ho han decidit així per motius de seguretat. Sembla que s'han trobat en algun cas en què la persona detinguda ha intentat agredir la persona lletrada assignada. Si convé, es pot tapar la finestra de la porta per garantir la intimitat. La sala de ressenya i d'identificació tampoc no disposa de càmera de videovigilància. Destaca que arreu de l'ACD hi ha penjats els cartells informatius sobre el procediment d'ingrés de la persona detinguda i les actuacions previstes en cadascun dels casos (escorcoll, ingrés, etc.). En compliment de la reforma de l'article 520 de la LECrim, la persona detinguda pot exercir el seu dret a una trucada des del telèfon que hi ha al despatx que inicialment s'havia concebut perquè la persona lletrada s'entrevistés amb la persona detinguda. La trucada es fa en presència policial i l'agent de custòdia truca abans a la persona en qüestió per preguntar-li si autoritza la trucada. El dia de la visita no hi ha cap persona detinguda, però n'hi ha hagut. Es constata una certa olor desagradable. En el moment de la visita es veu un servei de neteja a l'ACD. S'observa que una de les cel·les de l'àrea de menors està precintada per motius de salubritat. Informen que el cap de setmana hi van tenir una persona detinguda amb sarna. En casos de persones amb malalties infeccioses es destrueix la màrrega que s'hagi fet servir. En la resta, depèn de cada persona. En tot cas, corroboren que les màrregues no són d'un sol ús ni tampoc tenen protocol·litzat cap sistema de recanvi. El dia de la visita es comprova que en una de les cel·les hi ha desada una màrrega feta servir per ser utilitzada per una altra persona. Tan sols tenen el llibre de registre de persones detingudes menors, en paper, a banda d'estar igualment informatitzat. D'acord amb el Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, han de continuar portant un llibre registre, que ha de contenir les dades relatives a la identitat del menor i les circumstàncies de la detenció. Es constata que durant l'any 2018 han passat per l'ACD quatre menors i els períodes d'estada són molt curts mentre reben indicacions de Fiscalia, que està de guàrdia les 24 hores. Sobre el protocol d'atenció mèdica a persones detingudes, informen que les traslladen a l'Hospital Comarcal de Valls. Acostumen a trucar-hi abans perquè les persones detingudes ingressen per urgències, igual que la resta de la ciutadania, i no hi ha cap protocol sobre les normes i els criteris d'atenció a persones detingudes. En tot cas, i llevat que ho demani el personal mèdic, cas en què no s'hi han trobat, el reconeixement mèdic es fa en presència policial.

Observacions	En cas que la persona detinguda sigui estrangera i vulgui exercir el seu dret de comunicar la detenció al consultat del seu país, es truca al consolat en qüestió. Si és cap de setmana, s'envia un fax perquè no tenen horari d'atenció al públic. La seva experiència és que, com que la majoria són estrangers amb residència al país, no volen fer ús d'aquest dret. Fan la custòdia de persones detingudes de Valls, Montblanc i Vilallonga del Camp.
Recomanacions	▪ Agilitar el conveni amb l'Ajuntament de Valls perquè la comissaria de PG-ME d'aquesta ciutat es faci càrrec des del primer moment de les persones detingudes per la policia local. Si cal, com en el cas de Montblanc, preveure patrulles conjuntes de manera que en tota detenció hi hagi sempre un agent de PG-ME ▪ Protocol·litzar els canvis de mantes, tal com es fa en altres comissaries de PG-ME, i tendir a lliurar mantes d'un sol ús. ▪ Demanar informació sobre criteris del cos respecte del dret de la persona detinguda a fer una trucada. A banda que calgui obtenir el consentiment de la persona destinatària de la trucada (i d'assegurar-se que no serveixi per obstaculitzar el curs de la investigació), sembla que algunes comissaries permeten que la trucada sigui privada, mentre que en d'altres es fa en presència policial. ▪ Recordar la necessitat d'establir un protocol específic que garanteixi que les visites a les persones detingudes als centres mèdics es fan sense presència policial per respectar la intimitat i alhora garantir la seguretat del personal assistencial, policial i de les mateixes persones detingudes.

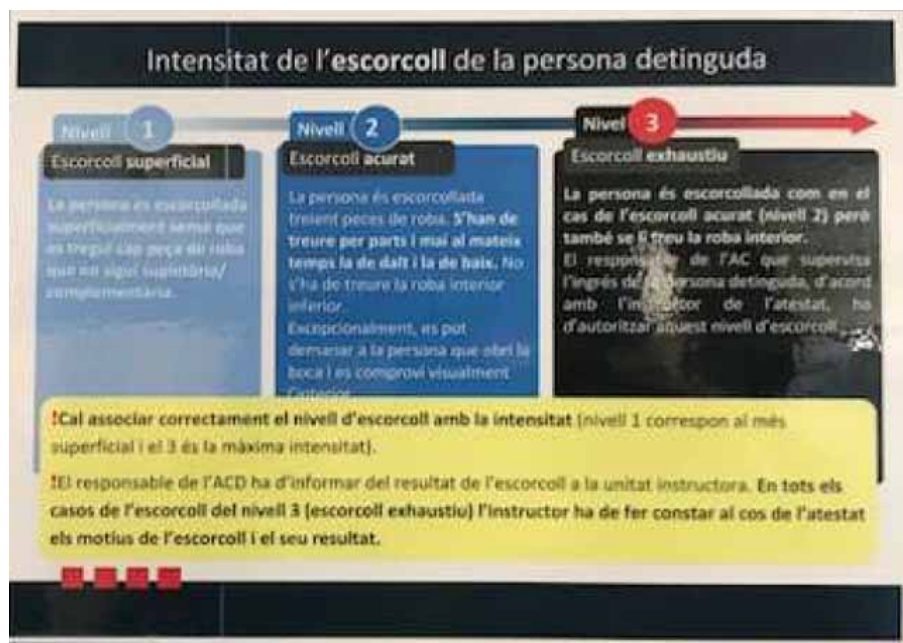
Comissaria de Mossos d'Esquadra a Lleida

Data	20 de març de 2018
Número de visita	Segona Anterior (6 de març de 2014)
Observacions	Visita de seguiment. Es comprova que s'ha protocol·litzat el sistema de recanvi de mantes en quatre usos. Tanmateix, està previst que les mantes es canviïn sempre, quan hi ha restes biològiques o estan desfilades, quan presenten desgast, estan brutes o fan mala olor. Els cartells amb els usos corresponents estan penjats davant de cada cel·la. Es constata que un d'ells té anotat el recanvi al tercer ús perquè la darrera persona que hi havia ingressat tenia una malaltia contagiosa. La sala de ressenya i d'identificació (antiga sala de reconeixement que actualment no es fa servir i està desmantellada) i els dos despatxos habilitats perquè la persona detinguda s'entrevisti amb la persona lletrada tampoc no disposen de càmera de videovigilància. Si bé s'ha millorat l'estat de neteja de l'ACD, l'estat de desgast que presenta alguna de les cel·les i, en particular, la placa turca, posa de manifest que cal continuar netejant a fons l'àrea de custòdia i també seria recomanable una mà de pintura. Continua persistent el problema de les males olors a l'àrea de custòdia. En compliment de la reforma de l'article 520 de la LECrim, la persona detinguda pot exercir el seu dret a una trucada des del telèfon que hi ha en un dels despatxos.

Observacions	Informen que l'any 2015 van establir un sistema de comunicació amb el Col·legi d'Advocats des del primer moment de la detenció. Un cop avisats i durant el dia, poden trigar entre dos i quatre hores a arribar-hi. Si la detenció es produeix a la nit, envien un correu electrònic per tal que, a partir de les 8 del matí de l'endemà el col·legi en designi un. Està en marxa un sistema d'atenció telefònica perquè sigui el Col·legi d'Advocats de Lleida qui faci la gestió de contactar amb la persona lletrada. El dia de la visita hi ha una persona detinguda que ha ingressat fa una hora aproximadament. Sobre el protocol d'atenció mèdica a persones detingudes, informen que les traslladen a l'Hospital Arnau de Lleida. Tenen protocol·litzat que la persona detinguda ingressi en algun dels tres boxs que tenen habilitat expressament per visitar-les. La visita es fa en presència policial, llevat que el personal mèdic manifesti el contrari, supòsit en què no s'han trobat. Informen que fins a l'any 2011 es feien càrrec de la custòdia de totes les persones detingudes, fins i tot les de la Guàrdia Urbana de Lleida. A partir de les noves dependències de la policia local, van deixar de fer-ho i reben les persones detingudes amb les primeres diligències i, si s'escau, amb l'informe de reconeixement mèdic. Informen que, a partir de la sentència del Tribunal Constitucional de 5 de març de 2018, i malgrat encara no tenir directrius del Cos de Mossos d'Esquadra, deixen la persona designada per a assistència lletrada que així ho sol·licita tenir accés a l'atestat policial. A iniciativa d'ells, tenen dos casos en què han lliurat les persones lletrades fotocòpies de les actes, les compareixences i les declaracions de la persona detinguda, en què consten els fets que se'ls atribueixen, el tipus delictiu i les raons per les quals s'acorda la seva privació de llibertat.
Recomanacions	▪ Continuar recordant la necessitat de continuar amb les mesures orientades a reduir les males olors i millorar les condicions de l'ACD, com ara el tema de la pintura de les cel·les. ▪ Demanar informació sobre els nous criteris del Cos de Mossos d'Esquadra pel que fa al dret d'accés a la informació que consta en l'atestat policial des de la perspectiva de la nova sentència del TC de 5 de març de 2018. ▪ Fer el seguiment del compromís adquirit pel Departament d'Interior de fer extensible la instal·lació de càmeres de videovigilància a les sales de ressenya i d'identificació de les àrees de custòdia. ▪ Recordar la necessitat d'establir un protocol específic que garanteixi que les visites a les persones detingudes als centres mèdics es fan sense presència policial per respectar la seva intimitat i garantir alhora la seguretat del personal assistencial, policial i de les persones detingudes.

	ABP Terra Alta – Ribera d'Ebre (Gandesa)
Data	12 de juny de 2018
Número de visita	Segona Anterior (21/11/2013)
Observacions	Des de l'1 de gener de 2018 fins a la data de la visita, només hi ha hagut 13 persones detingudes, fet que demostra la baixa criminalitat de la zona. Des de l'any 2015, no hi ha detenció de menors. Totes les detencions queden registrades informàticament. Tot i així, mantenen el llibre d'entrades i de sortides. Es visita l'àrea de custòdia. Hi ha tres nivells d'escorcoll, tal com s'explicita amb un cartell que hi ha a la vista (vegeu imatge). Hi ha una zona central on es practica l'escorcoll i on hi ha càmeres, una zona destinada a les quatre cel·les d'adults i una per a joves i dones. A cada ala hi ha un espai habilitat com a dutxa. L'àrea de custòdia té llum natural i calefacció. Hi ha càmeres a totes les cel·les i a les dependències. Únicament no n'hi ha a la zona de ressenya. Si les persones detingudes demanen que les visiti un metge, les porten al centre d'assistència primària (CAP). En cas de necessitat urgent, es desplaça una ambulància a l'ABP. En la visita mèdica que es fa al CAP els agents hi són presents, tot i que si es fa una exploració íntima, els agents se situen darrere d'una mampara. Les mantes tenen un màxim de quatre usos, tot i que si alguna està mal estat la retiren abans d'exhaurir-ne els usos establerts. Hi ha material de contenció i cascs per evitar danys. Són cascs de moto. Les persones detingudes fan una trucada a la persona a qui designin, però són els agents qui marquen el número (problema amb delictes de violència domèstica i de gènere). Es posen les persones detingudes a disposició judicial tan bon punt s'han acabat d'instruir les diligències policials. Truquen al jutjat (Gandesa és seu de partit judicial) i les traslladen quan el jutjat els ho indica. No hi ha una única conducció de trasllat. Es pot donar el cas de traslladar la persona detinguda per posar-la a disposició judicial a les 16 hores. També contacten amb el Col·legi d'Advocats de Tortosa quan tenen una persona detinguda. Si cal, poden contactar amb intèrprets lingüístics (tenen un conveni amb una empresa) i posar la detenció en coneixement del consolat de la persona detinguda (disposen de tots els telèfons). Lliuren a l'Equip un exemplar del nou formulari N01. Segons assenyalen, ara per ara cap persona lletrada no ha demanat l'accés als elements essencials que justifiquen la detenció.

Recomanacions	L'àrea de custòdia de la comissaria de Gandesa està en molt bon estat i tampoc no es plantegen especificitats pel que fa als procediments i els circuits de detenció. Cal recordar, però, algunes recomanacions que ja s'han formulat anteriorment a la Direcció General de la Policia sobre: - la conveniència d'instal·lar càmeres de videovigilància a les àrees de ressenya i de canviar els cascs de contenció per elements menys lesius, com ara proteccions de kick-boxing; - la necessitat de respectar els paràmetres del Protocol d'Istanbul en les visites mèdiques durant la detenció.

	Comissaria de Districte de Falset
Data	12 de juny de 2018
Número de visita	Segona Anterior (18/01/2017)
Observacions	La comissaria de districte de Falset depèn funcionalment i orgànica de l'ABP Baix Camp–Priorat (Reus). Des de l'1 de gener de 2018 fins a la data de la visita, només hi ha hagut 18 persones detingudes, fet que demostra la baixa criminalitat de la zona. Totes les detencions queden registrades informàticament. Tot i així, mantenen el llibre de registre. Es visita l'àrea de custòdia, on, en el moment de la visita, hi ha una persona que ha estat detinguda pocs minuts abans, per una ordre de crida i cerca. Dos membres de l'Equip s'entrevisten amb la persona, que manifesta que vol ser atesa pels serveis mèdics, ja que necessita un medicament. A continuació, l'Equip examina el full de lectura de drets (formulari N01) corresponent a aquesta detenció, en què no es detecta cap irregularitat. L'àrea de custòdia té calefacció. És a les dependències inferiors, sense entrada de llum natural.

Observacions	Hi ha càmeres a totes les cel·les i a les dependències. Únicament no n'hi ha a la zona de ressenya. Si les persones detingudes demanen que les visiti un metge, les porten al centre d'assistència primària (CAP). En cas de necessitat urgent, s'hi desplaça una ambulància a l'ABP. En la visita mèdica que es fa al CAP els agents hi són presents, tot i que si es fa una exploració íntima, els agents se situen darrere d'una mampara. Les mantes tenen un màxim de quatre usos, tot i que si alguna està mal estat la retiren abans d'exhaurir-ne els usos establerts. Hi ha material de contenció i cascs per evitar danys. Són cascs de moto. Les persones detingudes fan una trucada a la persona a qui designin, però són els agents els que marquen el número (problema amb delictes de violència domèstica i de gènere). Les persones detingudes passen el temps indispensable a l'àrea de custòdia i quan els agents acaben la instrucció policial, truquen al jutjat (Falset és seu de partit judicial) i en fan el trasllat. També se'n comunica la detenció al Col·legi d'Advocats de Reus. En cas que la detenció es faci en hora d'àpats ordinaris, es facilita menjar a les persones detingudes, segons el protocol (entrepà i beguda). Si en volen més, se'ls facilita un altre entrepà.
Recomanacions	Cal recordar algunes recomanacions que ja s'han formulat anteriorment a la Direcció General de la Policia sobre: ▪ la conveniència d'instal·lar càmeres de videovigilància a les àrees de ressenya i de canviar els cascs de contenció per elements menys lesius, com ara proteccions de kick-boxing; ▪ la necessitat de respectar els paràmetres del Protocol d'Istanbul en les visites mèdiques durant la detenció.
Comissaria de districte de Móra d'Ebre	
Data	12 de juny de 2018
Número de visita	Segona
	Anterior (21/11/2013)
Observacions	La comissaria de Móra d'Ebre depèn funcionalment i orgànica de l'ABP Terra Alta Ribera d'Ebre (Gandesa). Des de l'1 de gener 2018 fins a la data de la visita, només hi ha hagut 20 persones detingudes, fet que demostra la baixa criminalitat de la zona. Totes les detencions queden registrades informàticament. Tot i així, mantenen el llibre d'entrades i de sortides. Malgrat que és una comissaria de districte, disposa de més efectius que l'ABP de la qual depèn, atès que manté una divisió de trànsit. Es visita l'àrea de custòdia (ACD). Hi ha tres nivells d'escorcoll, tal com s'explicita en un cartell que hi ha a la vista (vegeu imatge). Hi ha una zona central on es practica l'escorcoll i on hi ha càmeres, i també una zona destinada a les cel·les d'adults i una per a joves i dones. A cada ala hi ha un espai habilitat com a dutxa.

Observacions	L'ACD té calefacció. És a les dependències inferiors, sense entrada de llum natural. Hi ha càmeres a totes les cel·les i a les dependències. Únicament no n'hi ha a la zona de ressenya. Si les persones detingudes demanen ser visitades pel metge, les porten a l'Hospital Comarcal de Móra d'Ebre. La visita mèdica es fa en presència policial, tot i que si el facultatiu fa una exploració íntima, els agents se situen darrere d'una mampara. Les mantes tenen un màxim de quatre usos, tot i que si n'hi ha alguna en mal estat, es retira abans d'exhaurir-ne els usos establerts. Hi ha material de contenció i cascs per evitar danys. Són cascs de moto. Les persones detingudes fan una trucada a la persona a qui designin, però són els agents els que marquen el número (problema amb delictes de violència domèstica i de gènere). Pel que fa a l'assistència lletrada, l'única particularitat és que la comissaria pertany a dos partits judicials diferents (partit judicial de Gandesa i partit judicial de Falset). En cas que la persona detinguda correspongui al partit judicial de Gandesa, avisen el Col·legi d'Advocats de Tortosa. Si la persona detinguda correspon al partit judicial de Falset, truquen al Col·legi de Reus. Manifesten que, ara per ara, cap professional lletrat no ha demanat l'accés als elements essencials que justifiquen la detenció. Si cal, poden contactar intèrprets lingüístics (tenen un conveni amb una empresa) i posar la detenció en coneixement del consolat de la persona detinguda (disposen de tots els telèfons).
Recomanacions	Cal recordar algunes recomanacions que ja s'han formulat anteriorment a la Direcció General de la Policia: ■ la conveniència d'instal·lar càmeres de videovigilància a les àrees de ressenya i de canviar els cascs de contenció per elements menys lesius, com ara proteccions de kickboxing; ■ la necessitat de respectar els paràmetres del Protocol d'Istanbul en les visites mèdiques durant la detenció.

Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a les Corts	
Data	12 de setembre de 2018
Número de visita	Cinquena Anterior: 26/06/16
Observacions	L'Equip visita l'ACD, on en el moment de la visita hi ha 15 persones detingudes. El cap de torn informa l'Equip que es fan dues conduccions diàries als jutjats de la Ciutat de la Justícia (una a les 9.30 hores i una altra a les 12.30 hores). L'Equip inspecciona l'estat de les instal·lacions, els comunicats mèdics de les persones detingudes i els atestats de les detencions. S'entrevisten cinc persones detingudes, quatre homes i una dona. Assistència lletrada Es fa la lectura de drets a les persones detingudes, s'informa dins de termini el col·legi d'advocats i se'ls facilita la visita mèdica. No obstant això, l'Equip constata que algunes persones lletrades designades del Torn d'Ofici no fan l'assistència dins de les tres hores posteriors a rebre l'encàrrec, tal com disposa l'article 520.2, bis.5, de la LECrim. De fet, algunes persones entrevistades per l'Equip fa més de dotze hores que estan detingudes i encara no han estat assistides jurídicament, malgrat que es comprova que la comunicació a l'ICAB ha tingut lloc dins de la primera hora de la detenció. D'altra banda, les detencions policials per crides i cerques dictades per òrgans judicials es comuniquen al col·legi d'advocats, malgrat que les persones lletrades solen atendre les persones detingudes directament a la Ciutat de la Justícia (no han de fer el tràmit de la declaració en seu policial). Sobre aquesta qüestió, l'MCPT ha fet gestions amb l'ICAB i el Torn d'Ofici per garantir que l'assistència lletrada a la comissaria de les Corts es produeixi dins dels terminis que marca la LECrim, i s'està en espera de rebre'n una resposta. Dret d'accés a la informació que justifica la detenció Pel que fa al dret de la persona detinguda a ser informada dels motius de la detenció, el sergent encarregat de la tramitació del procediment indica que la informació es lliura després d'informar-ne la unitat instructora, i que fins ara no s'ha denegat l'accés a cap informació, tot i que si hi apareixen dades personals de tercers, s'esborren. En relació amb les peticions d'habeas corpus, el sergent informa que es tramiten directament al jutjat de guàrdia i, en cas que accedeixi a la petició, s'hi trasllada la persona detinguda. Atenció mèdica Hi ha servei mèdic a la mateixa comissaria, la Unitat d'Atenció Mèdica Travessera. Informen que consta d'un professional d'infermeria, que passa visita de 12 a 18 hores sis dies per setmana, i d'un de medicina, que també passa visita de 13 a 19 hores sis dies per setmana. Les visites sempre es fan en presència policial. Crida l'atenció que ambdós professionals ratllen el seu nom en retolador en els informes d'assistència, però mantenen el número de col·legiats.

Observacions	El cap de l'ACD informa que, quan el personal mèdic demana passar la visita sense presència policial, els agents surten de la consulta. No obstant això, les persones detingudes que han accedit a parlar amb l'Equip indiquen que els agents sí que hi van ser presents, a la visita mèdica. Es revisen 17 informes d'assistència mèdica de les persones detingudes en el moment de la visita. En cap d'aquests informes consta si la visita s'ha fet en presència policial. Dels 17 informes 3 són de visita protocol·lària de persona detinguda. En dos casos es rebutja l'atenció mèdica i en l'altre hi consten les constants vitals (tensió arterial, pulsioximetria i freqüència cardíaca), però hi no consta cap exploració física de la persona detinguda. Per demanda de medicació, n'hi ha 7 més. Hi ha 7 informes per presència de lesions. D'aquests, només 3 fan una descripció dels fets que han produït les lesions. En dos casos la descripció de les lesions és del tot insuficient. Només hi consta una referència general a erosions o ferides sense especificar-ne el nombre ni la localització anatòmica. Altres qüestions Informen que es facilita el menjar a les persones detingudes coincidint amb les hores dels àpats, i si volen repetir o tenen més gana se'ls en dona més. No obstant això, l'Equip observa que la provisió del menjar està externalitzada i solament es facilita a les hores establertes (esmorzar, dinar i sopar). Per tant, si una persona detinguda ingressa a comissaria després d'aquests moments, no se li dona res. De fet, dues de les persones entrevistades manifesten que no han menjat des de fa hores i que tenen gana. Les mantes són d'un sol ús, i si les persones detingudes en demanen una altra (per fred), se'ls en facilita una altra.
Recomanacions	■ Cal flexibilitzar el lliurament d'àpats a les persones detingudes, atenent a les seves necessitats. ■ Seguint les recomanacions internacionals i de l'MCPT, cal insistir que la visita mèdica es faci sense presència policial, amb l'única excepció que hi hagi sospites justificades de risc i que el professional sanitari així ho demani. En aquesta situació, s'hauria de deixar constància per escrit de les circumstàncies en què es produeix l'exploració i la presència d'altres persones, i també de les restriccions físiques a la persona detinguda. ■ Cal insistir en la millora de la qualitat dels informes mèdics de les persones detingudes i de les lesions que presenten seguint els estàndards del Protocol d'Istanbul, atès que es continuen observant informes d'atenció mèdica en què no consta la descripció dels fets ni una descripció adequada i completa de les lesions.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Girona	
Data	26 de setembre de 2018
Número de visita	Segona. Visita de seguiment Anterior (19/06/2014)
Observacions	L'ACD continua sent la mateixa i, per tant, és poc operativa i funcional tal com es va dissenyar i construir. Un dels principals problemes que presenta és el de les condicions ambientals: manca de ventilació natural, juntament amb males olors. El dia de la visita no hi havia cap persona detinguda i, per tant, no es notava tant. Habitualment, però, practiquen 5-7 detencions diàries. L'ACD presenta altres dèficits estructurals que poden incidir en la gestió diària de les persones detingudes, com ara la manca de lavabo a les cel·les, el fet que la l'ACD no estigui a peu de carrer i que els sostres siguin molt baixos (alguns fins i tot malmesos atesa la facilitat d'accedir-hi); dèficits que són difícils de resoldre, tenint en compte el disseny i la ubicació de les instal·lacions. La sala de ressenya i d'identificació no té càmera de videovigilància igual que la resta de comissaries de PG-ME. Sobre l'exercici del dret de la persona detinguda a ser informada dels motius de la detenció, informen que les persones lletrades demanen l'accés a l'atestat, i fins ara no s'ha denegat l'accés a la informació. Sobre el dret de la persona detinguda a fer una trucada, mostren el telèfon, situat al despatx d'entrevista amb la persona lletrada, des d'on es fa. L'operativa és que l'agent de policia truca primer per assegurar-se'n. Aquesta trucada es fa en presència policial. Sobre l'assistència lletrada, informen que tenen acordat trucar al col·legi d'advocats a les 7 hores. Tanmateix, prèviament ja envien un correu electrònic en què comuniquen el moment de la detenció. Si la persona detinguda és per violència domèstica, la trucada al col·legi és a les 6 hores, i en cas de menors d'edat es preveu fer-ho a qualsevol hora. Sobre els trasllats de persones detingudes, es continuen fent al matí. No hi ha costum que l'autoritat judicial demani que les persones detingudes passin a la tarda, però en algun cas, com ara persones detingudes sense antecedents i en compliment d'ordres de crida i cerca, demanen poder-les lliurar a la tarda. Sobre els àpats, informen que, si bé es faciliten a les hores establertes, no hi ha impediment per facilitar-los-hi quan ho demanen. Sembla que el sistema de venda automàtica ha millorat i els entrepans són de més qualitat. Sobre el trasllat de persones detingudes per a reconeixement mèdic, informen que la visita sempre es fa en presència policial i que no s'han trobat que el personal mèdic els hagi demanat fer-la en privat. Sobre el recanvi de mantes, s'observa que tenen els cubells per desar les que estan utilitzades i les que estan per destruir encara que no tenen protocol·litzat el sistema de canvi, per bé que reconeixen que les canvien quan estan en males condicions, alhora que no hi ha cap impediment per lliurar-ne una de nova en cas que la persona detinguda ho demani. El volum de mantes dels cubells posa de manifest el volum de detencions que fa la comissaria. El material de contenció és el mateix que per a la resta de comissaries: cintes i cascs de moto.

Observacions	També informen que custodien les persones detingudes per les policies locals de Girona, Salt i Banyoles. Quan les persones detingudes ingressen a les seves dependències els tornen a llegir els drets i, si ho demanen, les traslladen per a reconeixement mèdic. Exposen que reben totes les persones detingudes sense necessitat d'haver passat per reconeixement mèdic (en circumstàncies normals, de persones detingudes que no presentin cap tipus de lesió o alteració conductual). En el marc de la visita, informen que els darrers dies havien tingut alguns MENA dormint a les seves dependències perquè són la seva única referència. Hi han estat uns dies pendents que els vinguessin a buscar (en cas d'escapolits de centres) o bé en espera de ser acollits per la Generalitat en algun recurs. El dia de la visita no n'hi ha cap, però mostren els espais on els han tingut. També es pregunta sobre les pistoles Taser. Mostren la que hi ha assignada a la comissaria i com funciona. També ensenyen la càmera que es va espatllar i que està pendent de reparació. Expliquen que el dispositiu Taser no es tornarà a fer servir fins que no es repari la càmera.
Recomanacions	■ Cal continuar reforçant de manera continuada el sistema de ventilació –i, si s'escau, el de clavegueram– per reduir en la mesura que sigui possible les males olors i millorar les condicions de l'ACD. ■ Estudiar la manera de protocol·litzar un registre del nombre exacte d'utilitzacions de cada manta com es fa actualment en altres comissaries i que, segons les directrius del cos, s'estableix en un màxim de quatre usos i, en tot cas, quan està en mal estat o en males condicions higièniques.

c. Comissaries de policia local o guàrdia urbana

	Guàrdia Urbana de l'Hospitalet de Llobregat
Data	30 de gener de 2018
Número de visita	Segona. Visita de seguiment Anterior (13/03/12)
Observacions	S'ha complert la recomanació formulada en la visita anterior, sobre la col·locació dels cartells informatius de l'existència de càmeres de videovigilància a la zona de custòdia. Pel que fa a la resta d'elements, la comissaria no ha canviat. Pel que fa al procediment de custòdia i trasllat de persones detingudes, a diferència de la visita anterior en què van informar que les persones detingudes es traslladaven directament a les dependències dels Mossos d'Esquadra (excepte per delictes contra la seguretat viària), en aquesta ocasió informen que fan la custòdia de les seves persones detingudes. Un cop finalitzen les diligències i la persona detinguda ha passat per reconeixement mèdic, la traslladen a la comissaria de Mossos d'Esquadra a l'Hospitalet. En els delictes contra la seguretat viària, fan saber que només les ingressen quan la detenció es considera necessària. En relació amb el compliment dels drets de la persona detinguda, informen que no fan la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats, llevat dels casos en què la persona detinguda hagi ingressat a l'ACD per un delicte contra la seguretat viària. Tampoc no faciliten a la persona detinguda un telèfon perquè pugui fer la trucada a la qual té dret. L'exercici d'aquests drets té lloc a les dependències dels Mossos d'Esquadra. En relació amb la comunicació de la detenció de persones estrangeres al consolat, informen que les comuniquen totes per fax i que la persona detinguda té dret a ser visitada per les autoritats consulars, a comunicar-s'hi i a mantenir-hi correspondència. En aquest sentit, lliuren a l'Equip el model de formulari d'informació a la persona detinguda sobre els seus drets i es constata que en l'apartat relatiu a drets es recull textualment el següent: "Si sou estranger o estrangera, comunicarem la vostra detenció al consolat del vostre país. A més, teniu dret que us visitin les autoritats consulars, a comunicar-vos-hi i a mantenir-hi correspondència." Pel que fa al reconeixement assistencial de la persona detinguda, informen que els agents hi són presents. En cas que la persona no vulgui, se la trasllada igualment al metge perquè deixi constància que no vol ser reconeguda. Es consulta el llibre de registre de persones detingudes d'aquest any 2018. Es constata que l'estada de la persona detinguda oscil·la entre l'hora i les quatre hores aproximadament, depenent de les circumstàncies de la detenció (tipus de delicte) o per motius logístics (trasllat al metge). Una de les detencions no té anotada l'hora d'entrada i es demana consultar l'atestat, on sí que consta.
Recomanacions	Revisar el protocol d'actuació o el conveni de col·laboració signat amb la Direcció General de la Policia, o amb l'Àrea Bàsica Policial de l'Hospitalet de Llobregat, perquè sigui el Cos de Mossos d'Esquadra qui es faci càrrec de la custòdia de totes les persones detingudes i s'estableixi, en aquest sentit, que la policia local les condueixi directament a les dependències de la PG-ME a l'Hospitalet.

Recomanacions	▪ Mentre no es dugui a terme aquesta nova operativa en matèria de custòdia de persones detingudes, cal introduir modificacions en l'operativa policial: 1. Cal recordar que, d'acord amb el nou article 520 LECrim, la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats ha de ser des del mateix moment en què es produeix la detenció i que la primera assistència lletrada s'ha de produir durant les tres primeres hores de la detenció, cosa que pot coincidir amb el període en què la persona encara està sota custòdia de la GUB. 2. Cal que la comissaria disposi d'un telèfon des d'on la persona detinguda pugui fer la trucada personal a la qual té dret. 3. En l'àmbit dels formularis, a fi d'adaptar-los a la nova regulació dels drets de la persona detinguda de l'article 520 LECrim, lletra e), cal modificar la redacció del formulari N-01OL, sobre els drets de la persona detinguda, relativa a l'apartat específic de la comunicació de la detenció a les autoritats del seu país. En particular, cal eliminar la part relativa a la comunicació de la detenció per part de la policia i només establir que les persones estrangeres tenen dret a comunicar a l'oficina consular del seu país la privació de llibertat i el lloc en què es troben. 4. És aconsellable anotar en l'atestat l'hora en què la persona detinguda és traslladada per al reconeixement mèdic, l'hora de sortida i, si s'escau, els motius que justifiquen la demora a l'hora de ser atesa.
	Policia Local de Castell-Platja d'Aro
Data	25 de gener de 2018
Número de visita	Segona Anterior (4/11/2014)
Observacions	Visita de seguiment. Es comprova que s'han instal·lat els cartells informatius de l'ús de cadascuna de les sales de l'àrea de custòdia. En aquesta ocasió, es comprova que no hi ha videovigilància en el passadís per on passa la persona detinguda per ingressar a l'ACD. La persona, en el moment de la detenció, és traslladada al CAP perquè la visiti el personal mèdic, si ho demana, tot i que normalment les acostumen a portar sempre. Paral·lelament, envien una comunicació electrònica al col·legi d'advocats per comunicar-li la detenció i per informar-lo que la persona detinguda serà lliurada als Mossos d'Esquadra (exceptuant-ne els delictes de trànsit en què la persona lletrada, si s'escau, pren declaració a les seves dependències). Mentrestant, un dels agents redacta la minuta policial de manera que, quan reingressen amb la persona detinguda, avisin els Mossos d'Esquadra de Sant Feliu de Guíxols perquè vinguin i se'n facin càrrec. Es comprova que a l'ACD hi ha un telèfon a disposició de la persona detinguda des d'on pot fer la trucada a la qual té dret. Pel que fa al reconeixement assistencial de la persona detinguda, informen que la presència d'agents o no depèn del criteri del personal facultatiu. El llibre de registre de persones detingudes és electrònic. Mostren l'aplicació a l'Equip i també l'acte de lectura de drets a la persona detinguda, que també la tenen en diferents idiomes. És igual que la que fan servir els Mossos d'Esquadra.

Recomanacions	■ El Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura recomana, amb caràcter general, que les policies locals de Catalunya no acompleixin tasques de custòdia de persones detingudes i que, mitjançant els necessaris protocols i convenis, condueixin les persones detingudes directament a dependències de la PG-ME, en aquest cas a Sant Feliu de Guíxols. Mentre es valora la viabilitat d'aquesta recomanació, cal dotar l'àrea de custòdia tots els elements de seguretat tant per a les persones detingudes com per als agents que les custodien. Per això, es recomana el següent: 1. Ampliar l'espai videovigilat de manera que inclogui i abasti tots els espais per on es fa passar la persona detinguda. 2. Garantir plenament els drets de les persones detingudes, de manera que si l'estada a la comissaria arriba a les tres hores, puguin ser assistides per una persona lletrada en aquesta seu, amb independència de la responsabilitat sobre la instrucció de l'expedient.
Imatges	

	Policia Local de Palamós
Data	20 de febrer de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	L'ACD és a la mateixa planta que la resta d'instal·lacions policials, però no està identificada amb cap cartell. L'accés de la persona detinguda es fa pel pàrquing. Hi ha videovigilància però no els cartells que n'informen. L'ACD consisteix en una primera sala on hi ha l'armer, una taula amb una cadira i el telèfon a disposició de la persona detinguda des d'on pot fer la trucada a la qual té dret. També hi ha l'armer i un armari on desen el material de contenció. Hi ha videovigilància, però no els cartells informatius. Disposa de dues cel·les de grans dimensions unides per un passadís que no té videovigilància. El lavabo i el rentamans són en un altra habitació contigua. Les cel·les tenen bancada d'obra i en el moment de la visita hi ha una màrfega. Les mantes són a la bugaderia. L'estat de neteja i manteniment és correcte, però l'ambient és gèlid. Traslladen la majoria de persones detingudes a reconeixement mèdic i la seva presència depèn del criteri del personal facultatiu. Un cop han conclòs les diligències policials, truquen als Mossos d'Esquadra perquè se'n facin càrrec. També fan la comunicació de la detenció a la persona lletrada, tot i que la majoria de vegades es presenta directament a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a la Bisbal. En aquests moments, la comissaria no recull denúncies. Si una persona vol fer una denúncia la deriven a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de la Bisbal o Palafrugell. En algun cas, el caporal que hi ha de torn agafa la denúncia i obre diligències, però no és l'habitual. Confien que un cop conclouin les obres de les dependències policials s'articuli el procediment de recollida de denúncia amb la presència garantida d'uns agents policials.
Recomanacions	El Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura recomana, amb caràcter general, que les policies locals de Catalunya no acompleixin tasques de custòdia de persones detingudes i que, mitjançant els necessaris protocols i convenis, condueixin les persones detingudes directament a dependències de la PG-ME, en aquest cas a la Bisbal d'Empordà. Mentre es valora la viabilitat d'aquesta recomanació, cal dotar l'àrea de custòdia tots els elements de seguretat, tant per a les persones detingudes com per als agents que les custodien. Per això, es recomana el següent: 1. Ampliar l'espai videovigilat de manera que inclogui i abasti tots els espais per on es fa passar la persona detinguda. 2. Identificar la zona d'accés a l'ACD amb el cartell informatiu corresponent. 3. Garantir plenament els drets de les persones detingudes, de manera que si l'estada a la comissaria arriba a les tres hores puguin ser assistides per una persona lletrada en aquesta seu. A més, com a servei públic encarregat de garantir l'ordre i la seguretat pública, en una població que no disposa de comissaria de PG-ME, la comissaria ha d'estar en condicions de rebre i tramitar les denúncies que interposin les persones veïnes pels delictes dels quals hagin pogut ser víctimes. Pel que fa a aquest tema, el Síndic ha obert l'actuació d'ofici 64/2018.

Imatges

	Polícia Local de Palafrugell
Data	20 de febrer de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	L'ACD és al soterrani de la comissaria. L'accés de la persona detinguda es fa des del pàrquing, amb càmeres de vigilància de gravació d'imatges, però sense els cartells que n'informen. L'armer també és al pàrquing. L'ACD disposa d'un primer espai amb videovigilància on es fa l'escorcoll a la persona detinguda. Abans de l'ingrés de la persona detinguda a la cel·la, en aquest mateix espai es fa la retirada dels efectes personals i se li llegeixen de nou els drets. Un cop la persona és escorcollada, se n'han introduït les dades i se li han retirat els efectes personals, abans d'ingressar a les cel·les és traslladada al CAP per a reconeixement mèdic. Assenyalen que el reconeixement mèdic no es fa en presència policial, llevat que ho requereixi el personal facultatiu o es tracti d'una persona detinguda que sigui considerada perillosa. Es respecta el dret de la persona detinguda a no ser reconeguda per personal mèdic, llevat del supòsit que presenti lesions evidents o els agents de custòdia ho considerin necessari perquè presenti una alteració de caràcter psicofísic. En tornar, la persona detinguda ingressa en una de les dues cel·les. Ambdues són iguals, amb bancada d'obra, una petita finestra que permet la ventilació i amb videovigilància. A l'interior hi ha desades les mantes i no disposen de màrfegues perquè entenen que és molt poc el temps d'estada en aquest espai. Informen que les mantes es renten després de cada ús. En general, l'estat de conservació i manteniment és correcte, tot i que és un espai gèlid. A l'exterior de les cel·les hi ha l'armari amb material de contenció i una placa turca, separada per un envà de la visió de l'agent de guàrdia. Si ingressa una dona o per necessitats de la persona detinguda, es preveu que puguin fer servir un lavabo que hi ha a l'exterior de l'ACD, atès que el que hi ha a l'interior no preserva la intimitat de la persona. Un cop finalitzen les diligències policials, els Mossos d'Esquadra de l'Àrea Bàsica Policial de la Bisbal es desplacen a la comissaria per fer-se càrrec de la persona detinguda. Els Mossos d'Esquadra els requereix l'atestat i, si n'hi ha, l'informe mèdic. De l'examen del llibre de detencions, se'n desprèn que l'estada a la comissaria és curta, sovint entre mitja hora i una hora. Pel que fa a l'assistència lletrada, ells fan la comunicació. Depenent de la persona lletrada, es desplaça a les seves dependències o a les dels Mossos d'Esquadra. També deixen que la persona detinguda practiqui una comunicació, d'acord amb la normativa. Segons instruccions de la Fiscalia, aquesta comunicació es fa en un espai d'intimitat. Dependrà de l'agent encarregat de les diligències que s'adopti alguna mesura de seguretat com ara comprovar la identitat de la persona a qui es truca. Es demana el llibre de registre de persones detingudes i es comprova que el temps que hi romanen és poc. Lliuren a l'Equip un model d'acta d'informació de drets a la persona detinguda i es comprova que és el mateix que fan servir els Mossos d'Esquadra. Es comprova que les càmeres que hi ha a l'ACD són fixes i preserven l'espai de la placa turca.

Recomanacions	El Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura recomana, amb caràcter general, que les policies locals de Catalunya no compleixin tasques de custòdia de persones detingudes i que, mitjançant els necessaris protocols i convenis, condueixin les persones detingudes directament a dependències de la PG-ME, en aquest cas a la Bisbal d'Empordà. Tanmateix, atesa la distància amb la Bisbal, i atès que l'àrea de custòdia és emprada per altres cossos policials, s'entén que sigui necessari que en disposin. En aquest cas, però, cal dotar aquesta zona de tots els elements de seguretat, tant per a les persones detingudes com per als agents que les custodien. Per això, es recomana el següent: 1. Identificar les zones amb videovigilància de l'ACD amb el cartell informatiu corresponent 2. Homogeneïtzar els criteris per fer efectiu el dret de la persona detinguda a una trucada personal. En aquest punt, i sens perjudici d'exercir plenament i de manera privada aquest dret de l'article 520 LeCrim, cal que els agents actuants garanteixin que la persona receptora de la trucada vol comunicar-se amb la persona detinguda, i que la trucada no sigui utilitzada per amenaçar la víctima o destruir proves.
Imatges	

	Guàrdia Urbana de Lleida
Data	20 març de 2018
Número de visita	Segona Anterior (30/05/2014)
Observacions	Visita de seguiment. Es vol deixar constància de la situació que es produeix a l'inici de la visita quan un agent de la Guàrdia Urbana de Lleida demana al síndic que s'identifiqui, atès que no dona validesa al certificat oficial de la institució que se li lliura, que deixa constància de les persones que fa la visita, presidida en aquell cas pel síndic de greuges. L'actitud de l'agent també posa de manifest el desconeixement de l'encàrrec de l'MCPT de visitar tots els llocs on hi ha persones privades de llibertat, sense cap avís i sense autorització per entrar-hi. Tot i això, després que el síndic lliura el carnet de la institució, hi ha un cert retard en l'atenció sense que es constati cap situació o circumstància que impedeixi de fer la visita des del primer moment de l'arribada a les dependències. Pel que fa al sistema de gravació d'imatges, es corrobora que encara no s'ha instal·lat una càmera a la sala d'escorcoll, malgrat que l'Ajuntament va respondre que s'havien portat a terme les gestions necessàries amb els responsables tècnics de l'empresa concessionària de l'edifici, amb la finalitat que s'hi instal·lés. Sobre el sistema de gravació de so, informen que a la sala d'escorcoll n'hi ha, igual que a la resta de l'ACD. Tanmateix, no es veu cap micròfon, llevat a les cel·les, ni els cartells que n'informen. El responsable informàtic informa que el so es grava permanentment. L'Equip demana poder escoltar la gravació del temps que ha estat a l'ACD, però finalment, després de visita a la sala on hi ha instal·lats tots els servidors, no és possible escoltar l'àudio per problemes tècnics. Se'ls fa saber que se'ls requerirà per escrit. Sobre les càmeres de videovigilància, es comprova que la que hi ha a la sala davant la zona de cel·les no abasta tot l'espai, sinó que hi ha una zona que no està coberta pel sistema de gravació. Respecte a les mantes, també es constata que no s'han substituït per unes de material ignífug, com s'havia recomanat, i malgrat que l'Ajuntament també havia respost que mirarien de comprar-les tan aviat com fos possible. Pel que fa a la instal·lació d'un cartell que identifiqui les dues zones de cel·les per als usos que tenen assignats: homes-dones i menors, es constata que n'han posat un de paper en cada zona. S'observa que en les dues cel·les de la zona de dones i menors ha caigut pintura i guix de les parets perquè l'edifici ha fet un moviment. Si bé informen que no les fan servir, no estan precintades. En aquesta ocasió, informen que fan la comunicació del fet de la detenció des del primer moment al Col·legi d'Advocats de Lleida, si bé reconeixen que a la pràctica no s'hi presenten i fan l'assistència a les dependències dels Mossos d'Esquadra a Lleida. També mostren a l'Equip el telèfon des del qual la persona detinguda pot fer la trucada a la qual té dret. Informen que no truquen abans a la persona destinatària de la trucada i permeten que la trucada sigui privada. Tanmateix, el lloc on està situat el telèfon és un espai obert que no garanteix la intimitat.

Observacions	El protocol respecte del trasllat de persones detingudes al Cos de Mossos d'Esquadra no ha variat. Les traslladen després de les primeres diligències policials, a qualsevol hora de dia, amb la minuta policial, la lectura de drets i un cop la persona detinguda ha passat per un reconeixement mèdic a l'Hospital Arnau de Vilanova, que ja disposa de tres boxs específics per atendre persones detingudes. Respecte del reconeixement mèdic informen que es fan en presència policial, llevat que el personal facultatiu disposi el contrari. El dia de la visita no hi ha cap persona detinguda. Es consulta el llibre de registre de persones detingudes i s'observa que la mitjana d'estada oscil·la entre les dues i tres hores. Durant aquest 2018 han tingut 52 persones detingudes adultes. L'any 2017 en van tenir 180 i 12 menors.
Recomanacions	▪ Recordar les funcions que fa el Síndic de Greuges, com a MCPT, a través de les visites periòdiques i sense avís previ als espais en què es troben persones privades de llibertat. ▪ Fer arribar a l'Equip l'àudio de la gravació durant el període que l'Equip va romandre a l'ACD i informació sobre la disposició que regula el sistema de gravació de so a l'ACD. ▪ Demanar informació sobre el criteri del cos respecte de les circumstàncies en què produeix la trucada a la qual té dret la persona detinguda. ▪ Complir les recomanacions formulades en la visita anterior sobre la instal·lació d'una càmera de videovigilància a la sala d'escorcoll i la substitució de les mantes per unes de material ignífug. ▪ Instal·lar a tota l'ACD els rètols informatius de l'existència de gravació de so i imatge. ▪ Fer les gestions oportunes per garantir la millora de la visió de la càmera instal·lada davant la zona de cel·les i cobrir les mancances tècniques detectades.

	Policia Local de Valls
Data	13 de març de 2018
Número de visita	Segona Anterior (2/09/14)
Observacions	Visita de seguiment. L'Equip corrobora que l'Ajuntament encara no ha clausurat l'àrea de custòdia de persones detingudes de les dependències de la Policia Local de Valls, que continua sent la mateixa. Tot i l'acord adoptat per la Junta de Govern Local, en sessió de 22 de gener de 2016, segons el qual s'acordava donar compliment a la recomanació feta per l'MCPT de tancar el dipòsit, encara es fa servir, per bé que en menys mesura que anteriorment. Segons el registre informàtic de persones detingudes amb el qual treballen, l'any 2017 van passar per les seves dependències 11 persones detingudes, la darrera de la qual el 23 de desembre. En aquest 2018 cap persona detinguda no ha passat per aquestes dependències. La zona de custòdia de persones detingudes continua patint els defectes estructurals que es van detectar en la visita anterior (accés a l'àrea, manca de videovigilància, condicions de les cel·les, etc.) i que fan necessari que es tanqui de manera immediata i efectiva. El cap de la Policia Local i el regidor de Seguretat informen que estan pendents que els serveis jurídics de la Direcció General de la Policia signin el conveni perquè la custòdia de totes les persones detingudes es porti a terme a les instal·lacions dels Mossos d'Esquadra a Valls. Això ja es fa així en gran mesura, tot i que la Policia Local manté la custòdia de persones detingudes per atemptats contra l'autoritat i delictes contra la seguretat del trànsit, amb el benentès que aquests darrers normalment no impliquen detenció provisional. En els casos de detencions per delictes de la seva competència, la persona detinguda pot exercir el dret a fer una trucada des del telèfon que hi ha a l'oficina d'atestats. Informen que també avisen la persona lletrada. Sobre el protocol de trasllat de persones detingudes per a reconeixement mèdic informen que, atès que no hi ha cap procediment ni protocol, en alguns casos es troben que els fan esperar a urgències durant hores. Diuen que en una ocasió van arribar a ser-hi tota una nit. Depèn del personal mèdic que hi ha de guàrdia l'atenen amb més celeritat o menys. D'altra banda, amb caràcter general, les instal·lacions de la Policia Local són molt petites. Informen que la Inspecció de Treball els ha obert un expedient sancionador i els ha donat de termini fins a finals de 2019 per executar el projecte d'una nova comissaria, atès que l'actual incompleix la normativa.
Recomanacions	▪ Que l'Ajuntament reiteri davant la Direcció General d'Administració de Seguretat la necessitat de signar el protocol corresponent perquè la custòdia de totes les persones detingudes es porti a terme a les instal·lacions del Cos de Mossos d'Esquadra a Valls. ▪ Que l'Ajuntament doni compliment a l'acord de fer una nova comissaria de la Policia Local i que deixi de disposar d'àrea de custòdia, atès que la comissaria de Mossos d'Esquadra pot fer les funcions de dipòsit judicial que assumia la policia local de Valls, com a cap del partit judicial de l'Alt Camp-Conca de Barberà, sense que això provoqui cap perjudici.

Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana a Ciutat Vella	
Data	15 de maig de 2018
Número de visita	Segona Anterior (9/01/2013)
Observacions	Visita de seguiment. Es constata que s'han fet millores respecte a la visita anterior per assegurar un espai adequat de custòdia. Una d'aquestes millores és la instal·lació d'un sistema de càmeres de videovigilància que permet fer el seguiment del circuit per on passa la persona detinguda fins que ingressa a l'ACD amb els cartells que n'informen. A l'interior de l'ACD també hi ha sistema de gravació intern de so i imatge. El cap de la comissaria informa que s'ha inutilitzat una de les escales que abans funcionava com una de les vies d'accés de la persona detinguda perquè són molt estretes i amb un fort pendent, la qual cosa constituïa un element de risc per a la persona detinguda i l'agent de custòdia. Informa que han col·locat una cadena i que tots els agents saben que no es poden fer servir. El dia de la visita la porta d'accés a l'ACD des d'aquestes escales era oberta. Actualment, la persona detinguda entra per la mateixa porta d'accés que la resta de persones i se la fa baixar per unes escales acompanyades d'agents per accedir-hi. El dia de la visita personal operari col·locava unes cintes a les escales per no relliscar. Una altra de les modificacions és que hi ha tres cel·les amb bancada d'obra i porta de barrots (abans metàl·lica i robusta) on abans n'hi havia dues. També tenen càmera de videovigilància a l'interior. Les mantes no són ignífugues, i la neteja i el recanvi depèn del servei de neteja. No hi ha sala d'escorcoll, sinó que es fa a l'interior de la cel·la. Respecte dels elements de contenció, encara fan servir els cascs de moto. També hi ha una sala videovigilada fora de l'ACD on fan romandre els menors detinguts. L'assistència mèdica a la persona detinguda només es preveu en els casos en què així ho sol·liciti expressament o si presenta algun tipus de lesió. Els Mossos d'Esquadra les accepten sempre. El cap de referència és Perecamps i informen que, en principi, el reconeixement mèdic es fa en presència policial, llevat que el personal facultatiu digui el contrari. Hi van sense avisar i tenen un box específic. Continuen tenint protocol·litzat fer les primeres diligències policials amb la persona detinguda a la seu de la comissaria i traslladar-la a la Comissaria de les Corts un cop les han conclòs o bé a la Unitat d'Investigació de la GUB a Zona Franca. Aquest fet comporta que s'informi la persona detinguda dels drets que té, però que se l'avisí que es faran efectius tan bon punt sigui traslladada al Mossos d'Esquadra o a les dependències de la GUB a Zona Franca pels delictes que instrueixen. El cap informa que no tenen un servei específic d'interpretació, però, en cas necessari, a la comissaria hi ha un agent que atén el públic i recull denúncies que parla diferents idiomes. Es consulten els llibres de registre i de custòdia de persones detingudes (dues) i es constata que l'estada de la persona detinguda oscil·la entre una hora i mitja i quatre hores, aproximadament. El que més crida l'atenció és que no són gaire diligents a emplenar les dades relatives a la detenció. Així, en alguns casos falta l'hora de sortida o la destinació, o si la persona ha passat per reconeixement mèdic, etc.

Recomanacions	▪ Mentre la GUB mantingui funcions de custòdia de persones detingudes, cal recordar que, d'acord amb el nou article 520 de la LECrim, la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats ha de ser des del mateix moment en què es produeix la detenció i que la primera assistència lletrada s'ha de produir durant les tres primeres hores de la detenció, cosa que en molts casos coincideix amb el període en què la persona encara està sota custòdia de la GUB. ▪ També en compliment del 520 LECrim, cal col·locar un telèfon a les dependències de l'ACD des del qual la persona detinguda pugui trucar a qui vulgui amb l'adopció, si s'escau, de les mesures de seguretat corresponents (com ara demanar autorització prèvia a la persona amb qui es vol comunicar la persona detinguda). ▪ Caldria substituir els cascs de protecció de les persones detingudes per elements menys rígids, com ara les proteccions antitrauma d'esports. ▪ Cal assegurar que, d'acord el que estableix el Protocol d'Istanbul, les visites mèdiques es puguin fer com a regla general amb plenes garanties del dret a la intimitat del pacient. ▪ Cal ser diligent a l'hora d'emplenar correctament els llibres de registre de persones detingudes i, posteriorment, cal que siguin supervisats pel cap.
Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana a l'Eixample	
Data	15 de maig de 2018
Número de visita	Segona Anterior (13/07/2016)
Observacions	Visita de seguiment. El primer que es constata és la remodelació que s'ha fet de la zona del vestíbul d'entrada en el sentit que havia informat l'Ajuntament. S'ha instal·lat una porta automàtica i s'ha tancat la zona del mostrador d'atenció a les persones. En relació amb les altres millores i, concretament, la relativa a habilitar una nova porta d'accés de persones detingudes, el cap de la comissaria que rep l'Equip informa que no s'ha fet. L'entrada per la porta lateral de l'edifici, inicialment concebuda per a aquesta funció (d'accés de persones detingudes), no és viable perquè està situada al carril compartit amb el centre esportiu de l'estació del Nord, la qual cosa genera una situació de risc. A més, tampoc no és viable habilitar-la per raons arquitectòniques. Per a la resta, es torna a visitar l'ACD i es constata que és la mateixa i que no ha variat. També mostren que el circuit per on passa la persona detinguda des que entra per la zona del vestíbul fins que ingressa a l'ACD està vigilat amb sistema de càmeres de videovigilància, la qual cosa permet fer el seguiment de tot el recorregut. No es pot comprovar perquè el dia de la visita hi ha una avaria. Continuen fent funcions de custòdia de persones detingudes i, un cop elaborades les primeres diligències policials i havent traslladat la persona detinguda per a un reconeixement mèdic, la traslladen a la Comissaria de la PG-ME a les Corts, o bé a les dependències de la Unitat d'Investigació de la GUB a Zona Franca per als delictes que instrueix. Per tant, són els receptors de les persones detingudes els que truquen a la persona lletrada.

Observacions	També és a les noves dependències on la persona detinguda pot fer la trucada a la qual té dret. De fet, a l'ACD no hi ha telèfon des d'on la persona detinguda pugui fer la trucada esmentada. Informen que en alguns casos, i als efectes oportuns (pare/mare que ha de recollir infant a l'escola), truquen a un familiar per comunicar-li el fet de la detenció. Finalment, el dret de la persona detinguda d'informar el consolat de la detenció també s'exerceix a les dependències on és traslladada. El trasllat de la persona detinguda per a reconeixement mèdic és al Cap Manso, on van sense avisar. El procediment consisteix a traslladar-los-hi quan la persona detinguda ho sol·licita expressament o quan presenta algun tipus de lesió. El reconeixement es fa amb caràcter general sense la presència d'agents, llevat que el personal facultatiu demani que hi siguin. El cap informa que els Mossos d'Esquadra sempre accepten les seves persones detingudes amb informe mèdic o sense. Respecte dels mitjans de contenció disposen de casc tipus kick-boxing. Es comprova el llibre de registre de persones detingudes i el de custòdia, i es constata que el temps mitjà d'estada oscil·la entre una hora i mitja i tres hores, aproximadament, depenent del tipus de delictes. També es demana el llibre de telefonemes i es comprova que no hi ha cap registre de trucades a les persones lletrades, però sí, en alguns casos, anotacions conforme es truca a algun familiar de la persona detinguda i el motiu.
Recomanacions	Mentre la GUB continuï exercint funcions de custòdia de persones detingudes, cal recordar que, d'acord amb el nou article 520 de la LECrim, la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats ha de ser des del mateix moment en què es produeix la detenció, i que la primera assistència lletrada s'ha de produir durant les tres primeres hores de la detenció, cosa que en molts casos coincideix amb el període en què la persona encara està sota custòdia de la GUB. En compliment del 520 LECrim, també cal col·locar un telèfon a les dependències de l'ACD des del qual la persona detinguda pugui trucar a qui vulgui amb l'adopció, si s'escau, de les mesures de seguretat corresponents (com ara demanar autorització prèvia a la persona amb qui es vol comunicar la persona detinguda). Cal assegurar que, d'acord el que estableix el Protocol d'Istanbul, les visites mèdiques es puguin fer com a regla general amb plenes garanties del dret a la intimitat del pacient.

Polícia Local de Montornès del Vallès

Data	3 de juliol de 2018
Número de visita	Segona Anterior (26/10/2016)
Observacions	Visita de seguiment per comprovar que la cel·la de la Policia Local s'ha deixat de fer servir. El dia de la visita el cap de la Policia Local que atén l'Equip confirma que s'ha deixat de fer servir des que va entrar en vigor, el dia 27 de juliol 2017, la instrucció que regula i estableix el procediment d'actuació amb persones detingudes de la Policia Local de Montornès. Concretament, la instrucció fixa els criteris que regeixen l'actuació de la Policia local en relació amb el trasllat, la custòdia i la recepció de persones detingudes a l'ABP de Granollers. En lliuren una còpia a l'Equip.

Observacions	Es visita de nou la cel·la, que no està precintada, perquè, segons informa el cap, estan pendents de traslladar-se a unes noves dependències. Es conclou, doncs, que les recomanacions formulades per l'MCPT han estat ateses i complertes.
Recomanacions	No n'hi ha.

Polícia Local de Montmeló

Data	3 de juliol de 2018
Número de visita	Segona Anterior (3 d'abril de 2014)
Observacions	Visita de seguiment per visitar la nova comissaria construïda l'any 2017. Mostren a l'Equip les noves dependències que ocupen un antiga nau del municipi. Si bé el conjunt de les instal·lacions va entrar en funcionament fa un any aproximadament, encara no s'han inaugurat perquè s'han d'enllestir algunes actuacions de millora. Pel que fa a l'àrea de custòdia, s'observa que és a la mateixa planta que la resta d'instal·lacions policials. L'accés de la persona detinguda es fa pel pàrquing, que disposa d'un sistema de videovigilància i els cartells que n'informen. De fet, tota l'àrea de custòdia té cobertura de gravació d'imatge. Atès que no queda clar el sistema de gravació i conservació de les imatges, després de la visita envien a l'Equip una comunicació que informa que es guarden 18 dies i després s'hi enregistra a sobre. Es constata que el pàrquing per on accedeix la persona detinguda es fa servir com a magatzem perquè és ple de material divers. Informen que hi ha en projecte col·locar una porta corredissa. Des del pàrquing s'accedeix directament a la zona de cel·les (dues), al lavabo i a la sala d'escorcoll. No inclou cap altra dependència. Les cel·les són idèntiques i disposen d'una bancada d'obra i porta de seguretat. També disposen de càmera de TV. El sistema de ventilació i il·luminació és correcte. També hi ha en projecte millorar l'aparell d'aire condicionat perquè actualment fa molt de soroll i no està prou aïllat. El lavabo disposa únicament de vàter, separat per un mur d'obra que garanteix la intimitat, i un rentamans. L'armer està en una sala de seguretat fora de l'ACD. Informen que el temps d'estada de la persona detinguda a les seves dependències és el mínim imprescindible mentre confeccionen les primeres diligències. En tot cas, informen que pràcticament no fan detencions (una única persona detinguda en tot l'any anterior a la visita), la qual cosa també és voluntat de deganat amb qui s'han reunit per tractar aquest assumpte. En acabat, presenten la persona detinguda amb la minuta i l'acta de lectura de drets i, un cop l'han portat al servei mèdic, a la comissaria de Mossos d'Esquadra a Mollet del Vallès. El reconeixement mèdic de la persona detinguda es fa, amb caràcter general, en presència policial, llevat que el personal facultatiu demani el contrari. Truquen al col·legi d'advocats per comunicar la detenció i el trasllat de la persona detinguda a la comissaria de Mossos d'Esquadra perquè es desplacin allà. La trucada a la qual té dret la persona detinguda no s'exerceix en el sentit de la norma, sinó que són ells els que avisen. De fet, a l'ACD no hi ha cap telèfon des d'on la persona detinguda pugui fer la trucada esmentada. També informen que, si la persona detinguda ho demana, truquen al consolat. La seva experiència és que el personal del consolat no s'hi presenta.

Observacions	No tenen mitjans de contenció. Informen que en cas que la persona detinguda estigui molt agitada la traslladen directament a les dependències dels Mossos d'Esquadra i fan la minuta allà.
Recomanacions	■ Cal assegurar que, d'acord amb el que estableix el Protocol d'Istanbul, les visites mèdiques es puguin fer, com a regla general, en privat, seguint les directrius internacionals en la matèria i com qualsevol altre pacient; és a dir, sense personal de custòdia present a l'àrea mèdica ni a les zones d'abast visual i auditiu. ■ En compliment del 520 LECrim, cal col·locar un telèfon a les dependències de l'ACD des del qual la persona detinguda pugui trucar a qui vulgui amb l'adopció, si s'escau, de les mesures de seguretat corresponent (com ara demanar autorització prèvia a la persona amb qui es vol comunicar la persona detinguda). ■ Cal valorar la idoneïtat de disposar d'algun material de contenció per impedir que una persona agitada es pugui fer mal a si mateixa o a d'altres. D'entre aquests materials, els cascs de protecció antitrauma tipus kick-boxing i les cintes homologades de subjecció. ■ Cal garantir que els imatges s'emmagatzemen el temps suficient a disposició de les autoritats competents que així ho sol·licitin en cas d'incidents greus a l'interior de l'ACD. ■ Cal que s'executin al més aviat possible les obres de millora pendents a l'ACD per garantir la seguretat de totes les persones que hi accedeixin: (1) la instal·lació d'una porta corredissa al pàrquing per deixar l'espai net de qualsevol element de risc, (2) la reducció del soroll que actualment provoca l'aparell d'aire condicionat.
Imatges	

	Polícia Municipal de Girona
Data	26 de setembre de 2018
Número de visita	Segona. Visita de seguiment Anterior (19/06/2014)
Observacions	L'ACD és operativa i continua sent la mateixa que a la darrera visita. Informen que s'està projectant fer-hi obres per construir un lavabo a l'interior, atès que en aquests moments l'únic que hi ha a disposició de la persona detinguda és fora de l'ACD. En compliment de la recomanació de revisar el conveni subscrit amb el cos de Mossos d'Esquadra perquè aquests darrers es fessin càrrec de la custòdia de la persona detinguda des de l'inici de detenció, lliuren a l'Equip una còpia del nou protocol d'actuació que fa servir la Policia Municipal de Girona en la funció de custodiar persones detingudes. El document defineix l'operativa policial en cadascuna de les fases del procediment de custòdia de persones detingudes, des que hi entren fins que en surten. En tots els casos fan funcions de custòdia policial, i en els supòsits de delictes d'atemptat contra l'autoritat i contra la llibertat del trànsit, en què són competents, si s'escau, també passen les persones detingudes a disposició judicial. El protocol també defineix les característiques tècniques de l'àrea de custòdia, els diferents documents que s'han d'emplenar obligatòriament i els supòsits especials de detenció, entre altres aspectes. En aquest sentit, és molt complet i abasta àmpliament totes les qüestions que cal tenir en compte per garantir la seguretat de les persones detingudes i dels agents que hi participen. Com aspecte destacable, cal fer palès que el protocol recull un apartat relatiu a la custòdia de persones en centres sanitaris, de curta i llarga durada, respectivament. El punt 7.9.1 del protocol diu textualment: "si el facultatiu demana que es tregui les manilles a la persona traslladada, la unitat policial valorarà aquesta opció. En tot cas, si la situació no ho aconsella, s'informarà el facultatiu de la impossibilitat de fer-ho" [...]. El protocol no recull, però, les qüestions relatives a la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats, la comunicació de la detenció al consolat i l'exercici del dret de la persona detinguda a fer una trucada en compliment de l'article 520 LECrim. Segons expliquen, en el marc de la custòdia de la Policia Municipal de Girona es dona compliment a tots els drets menys el relatiu a la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats, que es fa en dependències dels Mossos d'Esquadra. El Protocol tampoc no preveu que la policia municipal lliuri les persones detingudes al cos de PG-ME des del primer moment i que es redacti la minuta a les dependències de la PG-ME. No obstant això, informen que, en alguns casos, actuen d'aquesta manera (quan les dues cel·les de què disposen estan ocupades, per exemple) i que també ho faran així mentre durin les obres a què s'ha fet referència més amunt. L'àrea de custòdia està dotada de videovigilància, però a l'interior no hi ha els deguts cartells informatius que n'informin. Tampoc no hi ha els cartells a l'àrea del pàrquing per on entra la persona detinguda. Només hi ha un cartell escrit a la porta d'entrada de l'ACD per on entren els agents, però que no forma part del circuit de la detenció i, per tant, no és visible per a les persones detingudes.

Observacions	Les mantes són d'un sol ús i es renten cada cop que es fan servir. Sobre la dispensació d'àpats, es facilita un entrepà, una peça de fruita, una aigua i unes galetes, la qual cosa es pot comprovar in situ, ja que el dia de la visita hi ha una persona que acaba d'ingressar i se li lliura una bossa de plàstic amb el menjar esmentat.
Recomanacions	■ Valorar la recomanació de l'MCPT d'abandonar les funcions de custòdia de persones detingudes en favor de la PG-ME, pel que fa als delictes en què no són policia judicial. ■ En tot cas, comunicar la detenció al col·legi d'advocats, o a la persona lletrada designada per la persona detinguda, tan bon punt es produeixi. I preveure la possibilitat d'atenció lletrada a la mateixa comissaria, si la detenció es perllonga més de tres hores. ■ Recollir en el nou protocol d'actuació l'operativa de l'exercici dels drets de l'article 520 Lecrim, incloent-hi la comunicació al col·legi de la detenció en el moment en què es produeixi. ■ Instal·lar a l'interior de l'ACD, inclòs el pàrquing des d'on accedeix el cotxe policial amb la persona detinguda, el degut cartell informatiu de l'ús del sistema de videovigilància.
Imatges	

	Polícia Local d'Alcanar
Data	5 de desembre de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	La Policia Local d'Alcanar no té àrea de custòdia. En el moment de la detenció informen la persona detinguda dels fets que se li imputen, de les causes o les raons que l'han provocat i dels drets recollits en l'article 520 de la LECrim. Tanmateix, l'exercici d'aquests drets (comunicació de la detenció a la persona lletrada, trucada al familiar o persona que desitgi i comunicació a l'oficina consular del país) no és efectiu fins que la persona detinguda ingressa a la Comissaria de Mossos d'Esquadra d'Amposta, on es lliura després de finalitzar la minuta policial. El cotxe policial amb què es fa el trasllat de la persona detinguda no té mampara i, per prevenció, hi fan asseure un agent al darrere. La persona detinguda ingressa a la comissaria des del pàrquing amb el cotxe policial. Hi ha càmera de videovigilància, però no el cartell que n'informa. Les escales d'accés a l'interior de la comissaria també tenen càmera de videovigilància, però no el cartell informatiu. Els agents que entren amb la persona detinguda a les dependències de la comissaria ho fan amb l'arma. Mentre confeccionen l'atestat, fan romandre la persona detinguda asseguda davant d'ells amb les manilles posades, si escau. És en aquest moment quan fan la trucada als Mossos d'Esquadra per informar-los de la detenció. Si la persona detinguda és un menor d'edat, truquen directament als Mossos d'Esquadra perquè se'n facin càrrec. Si és una dona, també els avisen perquè s'hi desplaci una agent femenina, que serà l'encarregada d'escorcollar-la. No tenen material de custòdia, només les manilles. Pel que fa a la visita mèdica a la qual té dret la persona detinguda, informen que el procediment habitual és traslladar-la per a reconeixement en tots els casos. Manifesten que no s'han trobat que la persona detinguda hi hagi renunciat.
Recomanacions	No se'n fan.

	Polícia Local d'Amposta
Data	5 de desembre de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	L'ACD consisteix en un espai identificat com a zona de custòdia. A dins hi ha dues cel·les amb portes de barrots i una llitera de ferro, sense matalàs. A l'interior no hi ha càmera, només a l'antesala, però es comprova que l'angle de visió és limitat perquè només enfoca l'accés a una de les cel·les. La placa turca també és dins la cel·la. En el moment de la detenció informen la persona detinguda dels fets que se li imputen, de les causes o les raons que l'han provocat i dels drets recollits en l'article 520 de la LECrim. També truquen als Mossos d'Esquadra d'Amposta per informar-los de la detenció. Prèviament al trasllat a la comissaria de Mossos d'Esquadra d'Amposta, traslladen la persona per a visita mèdica en tots els casos, encara que la persona detinguda no ho vulgui. Durant el reconeixement mèdic, els agents hi són presents, llevat que el personal sanitari indiqui el contrari.

Observacions	La comunicació de la detenció a la persona lletrada i, si s'escau, a l'oficina consular del país no és efectiu fins que la persona detinguda ingressa a la comissaria de Mossos d'Esquadra d'Amposta. Pel que fa al dret a la trucada personal, és la Policia Local qui fa aquesta trucada. La persona detinguda ingressa des del carrer amb el cotxe policial. Hi ha càmera de videovigilància, però no el cartell que n'informa. El recorregut per on passa la persona detinguda no té sistema de gravació d'imatges i els agents que entren amb la persona detinguda a les dependències de la comissaria ho fan amb l'arma. Traslladen les persones detingudes als Mossos d'Esquadra en tots els casos, fins i tot per delictes en què la Policia Local n'assumeix la instrucció, com ara delictes de trànsit i atemptats contra l'autoritat. En cas de detencions de menors d'edat, la majoria de vegades els traslladen directament als Mossos d'Esquadra, i també en cas de persones que es mostrin molt alterades.
Recomanacions	Atès que l'ACD no compleix condicions materials de detenció i que a la mateixa localitat hi ha una comissaria de la PG-ME que fa les funcions de custòdia de totes les persones detingudes per la Policia Local, es recomana que es clausuri i que, mitjançant els necessaris protocols i convenis, condueixin les persones detingudes directament a dependències de la PG-ME d'Amposta.
Imatges	

Imatges

Imatges

	Polícia Local de Deltebre
Data	5 de desembre de 2018
Número de visita	Primera
Observacions	En el moment de la detenció la Policia Local informa la persona detinguda dels fets que se li imputen, les raons que l'han provocat i dels drets recollits en l'article 520 LECrim. Aquests drets es fan efectius tan bon punt la persona detinguda ingressa a les seves dependències, sens perjudici que posteriorment es tornin a exercir en dependències dels Mossos d'Esquadra, a qui truquen tan aviat com es produeix la detenció. Pel que fa a la trucada personal a la qual té dret la persona detinguda, informen que, amb caràcter general, no comproven a qui truca. En relació amb la trucada, l'oficina consular, en cas que la persona detinguda ho demani, ells s'encarreguen de la gestió, si bé reconeixen que mai no s'han trobat que hagi vingut ningú. Reconeixen que tenir una guia amb tots els telèfons dels consolats els facilitaria la tasca. Un cop finalitzen l'atestat policial, agents de la comissaria de PG-ME a Tortosa es desplacen a buscar la persona detinguda. Tot i que la Policia Local pertany a la Regió Policial de Terres de l'Ebre, l'ABP de referència és la de Baix Ebre, a Tortosa, que està situada a més distància que Amposta. Per això, i depenent dels efectius, el temps durant el qual la persona roman detinguda a les seves dependències és molt variable i pot oscil·lar entre mitja hora i tres hores. L'accés de la persona detinguda a l'ACD es fa directament des del carrer i, per tant, des de la mateixa porta d'accés que la resta de la ciutadania. Des del vestíbul de l'entrada s'accedeix a l'ACD i està identificada amb un cartell amb el nom de "zona restringida". Consisteix en dues cel·les amb bancada d'obra i una manta a l'interior. Està dotada amb càmera de videovigilància. A l'antesala de les cel·les també n'hi ha. Tant l'armer com el lavabo són fora de l'ACD. La persona detinguda podria entrar amb el cotxe policial des de la part del darrere de la comissaria, però la porta d'accés al pàrquing no està automatitzada i manualment costa molt d'obrir. Igualment, el terreny no s'ha condicionat per fer-lo servir i caldria pavimentar-lo i instal·lar-hi la resta de mesures de seguretat. En aquest cas, seria més operatiu perquè els agents podrien deixar l'arma a l'armer abans d'entrar-hi. No tenen material de contenció.
Recomanacions	L'MCPT recomana, amb caràcter general, que les policies locals de Catalunya no acompleixin tasques de custòdia de persones detingudes i que, mitjançant els necessaris protocols i convenis, condueixin les persones detingudes directament a dependències de la PG-ME, en aquest cas a Tortosa. Tanmateix, atesa la distància que hi ha amb la comissaria, s'entén que sigui necessari que en disposin. En aquest cas, però, cal dotar aquesta zona de tots els elements de seguretat, tant per a les persones detingudes com per als agents que les custodien. Per això, es recomana fer obres per remodelar l'actual ACD i canviar l'actual circuit d'entrada de les persones detingudes. En primer lloc, s'hauria de substituir la porta manual del pàrquing del darrere i la d'accés a la comissaria per una d'automàtica. Després caldria pavimentar el pàrquing i instal·lar-hi les mesures de seguretat oportunes, com ara el sistema de videovigilància. Així mateix, seria recomanable fer obres a la part de darrere per traslladar-hi l'ACD. D'aquesta manera es garanteix que l'accés de les persones detingudes no es fa pel mateix lloc que la resta de persones i que l'agent hi entra havent deixat prèviament l'arma a l'armer.

Imatges

Imatges

d. Centres d'internament de menors

Centres de justícia juvenil

	Centre educatiu de justícia juvenil L'Alzina
Data	7 de març de 2018
Número de visita	Seguiment Anterior (11/01/2017)
Observacions	Atén la visita el gerent del centre. Posteriorment, s'hi incorpora el director, que era fora. A preguntes de l'Equip, el gerent informa que la majoria dels joves estan condemnats per delictes greus, però en tenen algun de preventiu. Pel que fa a la procedència, la majoria són del Magrib, de primera o segona generació. L'ocupació real del centre el dia de la visita és de 29 joves de nacionalitat espanyola i 42 estrangers, d'una disponibilitat de 87 places. Pel que fa a la ràtio de personal educador, informen que en teoria n'hi hauria d'haver 20 per torn, però a la pràctica sempre n'hi ha menys per les incidències contínues (baixes, malaltia, etc.). El dia de la visita només n'hi ha 14. Tot i això, reconeixen que fa temps que l'equip multidisciplinari del centre s'ha consolidat. Sobre les contencions físiques, informen que les fan els vigilants de seguretat, en presència de personal educador, quan hi ha un perill per al jove, per a un professional o per a la seguretat del centre. Assenyalen que els vigilants venen molt seleccionats i l'equip hi està molt a sobre. En tot cas, si tenen cap dubte respecte a l'actuació o actitud d'algun d'ells, demanen un canvi. En aquests moments, els vigilants són de l'empresa Prosegur, tot i que són els mateixos que hi havia perquè s'han subrogat. Estan pendent que es resolgui el concurs. Continuen tenint mediador cultural. Sobre l'assistència mèdica, assenyalen que hi ha un metge amb jornada completa i un auxiliar. La seva dedicació és matí i tarda. A banda, l'atenció a les urgències se soluciona localitzant un metge o metgessa les hores de no-presència física al centre fins completar la cobertura de 24 hores els 365 dies de l'any. Pel que fa a l'atenció en matèria de psiquiatria, el personal psiquiàtric és de Sant Joan de Déu i té una dedicació de tres dies la setmana. També hi ha casos que es deriven a la UT, tot i que hi ha llista d'espera. Es visita la zona d'intervenció puntual (ZIP) i es comprova el que havien relatat alguns joves en la visita anterior en el sentit que els avisadors de les sales d'aïllament o immobilització no funcionen. Es demana la llista dels joves ingressats i es trien aleatòriament joves de totes les edats, el més gran dels quals té vint anys. Del relat dels 9 joves entrevistats, se'n desprèn el següent: Tots els joves, menys un, per a qui és el seu primer contacte amb el sistema de reforma, procedeixen del centre educatiu de justícia juvenil Can Llupià. En termes generals, tots els joves exposen que s'hi està bé, al centre, en comparació amb altres llocs. Assenyalen que tenen més autonomia, que se'ls tracta bé i que la relació amb el personal educador i la resta de companys és bona. Respecte al menjar, manifesten que en general és bo, tot i que n'hi ha un que diu que no n'està gaire satisfet per la forma que tenen de preparar-ho.

Observacions	Alguns prenen medicació i un exposa que anteriorment en prenia, però la va deixar de sobte per iniciativa pròpia. Des de llavors, assenyala, es troba millor. També manifesten que fan activitats durant el dia (escola d'adults, ESO, tallers formatius) i activitats esportives entre setmana i el cap de setmana. Un parell es queixen perquè un dels patis del centre és de sorra i si cauen practicant esport prenen mal. També expliquen les sessions de treball (tallers) referents a temes de salut, sexualitat, etc. Remarquen que és positiu que el personal de seguretat no romangui als mòduls i que només hi intervingui quan hi ha algun enfrontament entre ells o algun problema. Assenyalen que de vegades la intervenció del personal de seguretat és desproporcionada, pel nombre d'agents que hi intervenen (4 o 5) i per l'ús de la força emprada. Un d'ells manifesta que a Can Llupià li havien fet moltes contencions i a l'Alzina, on fa poc temps que hi és, no n'hi han fet cap. Un altre dels joves exposa que els vigilants de seguretat el van reduir i contenir en presència de l'educador. Considera que l'ús de la força en el seu cas no era necessari. El mateix jove manifesta que no l'han contingut mecànicament, però un jove li va explicar que, estant immobilitzat al llit, en una ocasió els vigilants el van bufetejar perquè els havia insultat. Algun dels joves posa de manifest que a la zona d'intervenció puntual (ZIP) hi ha un espai –just passant la porta– que no registren les càmeres i que és el lloc on “els poden pegar per reduir-los, els tiren a terra i els tracten malament”. La majoria d'ells tenen visites regulars amb les famílies. Respecte a l'atenció psicològica, un d'ells es queixa perquè fa un any i mig aproximadament que no veu la seva psicòloga de referència. Finalment, per indicació de la seva tutora, l'ha atès una altra psicòloga del centre. El director corrobora que fa set mesos que no s'ha cobert la baixa d'una d'elles i també n'hi ha una altra en plantilla que té una reducció d'un terç de la jornada. També s'entrevisten tres educadors socials escollits de manera aleatòria. Dos d'ells són del torn de dilluns a divendres i una del cap de setmana, tots tres amb llarga experiència com a educadors socials i al mateix centre. En general, no plantegen problemes importants quant a l'exercici de les seves tasques. Se'n poden destacar algunes demandes: ▪ Cal millorar el treball entre diversos especialistes, més interdisciplinarietat i intercanvi entre companys (personal educador, psicòleg i treballador social). ▪ Cal preveure més formació en temes importants, com ara sobre radicalització, bandes organitzades, arbitratge. N'hi ha, però de vegades són insuficients. ▪ Seria recomanable fer una supervisió externa de la seva tasca, atès que fa anys que no se'n fa. ▪ Cal millorar la cobertura de les baixes i absències. Especialment, es fa referència a la manca de cobertura de la baixa d'una psicòloga. ▪ Cal una major cobertura de personal educador de cap de setmana, ja que la manca de personal limita les sortides que poden fer els joves i que es consideren d'alt valor pedagògic. ▪ En general, manifesten que el centre passa per una etapa tranquil·la, sense gaires contencions.

Recomanacions	En general, es fa valoració positiva del funcionament del centre. En especial, cal destacar les afirmacions dels interns que manifesten que pateixen menys contencions que en altres centres on havien estat (Can Llupià). Tot i així, puntualment algun dels entrevistats al·lega haver patit alguna intervenció que entén que és desproporcionada. Així mateix, també hi ha alguna queixa per tracte inadequat. Per això, es fan les recomanacions següents. Amb relació a les condicions funcionals del centre: ■ Cal reparar els avisadors de les sales d'aïllament o immobilització que no funcionen. ■ Cal corregir l'espai de la zona d'intervenció puntual (ZIP) que no registren les càmeres. Amb relació a les demandes dels professionals: ■ Cal millorar la coordinació i el treball conjunt entre els diversos professionals que hi intervenen. ■ Cal valorar la suficiència de la formació en temes com ara bandes organitzades, radicalització, etc. ■ Cal millorar la cobertura de les baixes i absències, especialment amb relació a la plaça no coberta d'una psicòloga del centre. ■ Cal millorar la cobertura del personal educador de cap de setmana, ja que la seva insuficiència limita les sortides i activitats.
Centre educatiu de justícia juvenil Can Llupià	
Data	21 de novembre de 2018
Número de visita	Seguiment
	Visita anterior: 24 d'octubre de 2017
Observacions	La visita de seguiment s'inicia amb una reunió prèvia amb el director i la subdirectora de tractament, que des d'un principi lliuren als membres de l'Equip una llista dels joves interns. Informen del següent: • L'ocupació el dia de la visita és de 97 (1 evadit + 1 no retorn). En aquests moments, la franja d'ocupació és alta, en gran part per l'increment dels MENA els darrers mesos, sobretot des del mes de maig. Tres quartes parts dels residents són d'origen magrebí i d'aquests al voltant de 30 són MENA (tot nois). El perfil d'interns és de nois que fa poc temps que són al territori i que han comès el primer delictes. Quan finalitzen la mesura, si encara estan tutelats per la DGAIA, ingressen en centres de protecció. A vegades, es troben que fins al darrer dia DGAIA no els comunica el centre de destinació. • Quan la DGAIA no informa amb prou temps sobre quin serà el centre de destinació es troben que, quan surten de Can Llupià, no es pot fer cap traspàs amb qui serà el referent de centre obert. Una altra dificultat és que, quan surten i ja han assolit la majoria d'edat, els han de deixar al carrer perquè no hi ha cap recurs d'acompanyament en el trànsit a la vida adulta, ni tan sols un recurs on enviar-los a dormir. • Les noies d'origen marroquí són o han estat tutelades per la DGAIA, però totes tenen família al territori. • Per treballar la dificultat idiomàtica dels joves que hi ingressen, disposen d'una traductora i mediadora sociocultural.

Observacions	• Gairebé la meitat de la població és atesa pels serveis de salut mental. • Properament, la Direcció General elaborarà un programa específic adaptat a cada centre per treballar la violència filioparental i després, si és necessari, està previst derivar els joves a un recurs extern per fer teràpia. En aquests casos, i en el marc del treball i de la intervenció que fan conjuntament amb les famílies, demanen al jutjat la retirada de l'ordre d'allunyament. • No tenen indicadors de joves que s'estiguin radicalitzant. • Tenen dos joves amb protocol de prevenció de suïcidis per autolesions. • Posen de manifest la seva preocupació pel fet que hi ha joves de fora del centre que consumeixen (o acaben de consumir) i que s'acosten al centre a "visitar" o "parlar" amb els nois ingressats. Les habitacions donen al carrer. Alguns dels visitants són exinterns; d'altres, no. Es genera tal desordre i soroll que a vegades han d'intervenir-hi, alhora que es mostren alarmats per la presència de nois que consumeixen al carrer que dona al parc i que de vegades atemoreixen el personal. Se seleccionen joves de les diferents unitats per entrevistar (12). També es demana al director que s'informi el personal educador de la visita de l'MCPT per si hi ha algú interessat a entrevistar-se amb l'Equip. S'entrevista personal educador (4) i altres membres de l'equip multidisciplinari (jurista i treballadores socials). De les entrevistes, se'n desprèn el següent: Pel que fa a la població interna: • Alguns dels entrevistats relaten càstigs sovintejats i, en alguns casos, tracte poc respectuós i autoritari, tot i que les valoracions poden variar en funció del personal i són positives en altres casos. • Actuació desproporcionada dels vigilants de seguretat a l'hora de fer les contencions físiques. Alguns coincideixen en el relat sobre la lesió que va patir un dels joves després d'una contenció. • Manca d'informació per part dels lletrats designats pel Torn d'Ofici sobre la situació processal penal en què es troben els joves. • Manca d'espai suficient al centre, tant a les habitacions com als llocs de vida comuna. • Excés de la durada de les contencions mecàniques i manca de la presència d'un metge. Pel que fa al personal educador: • Manifesten sobreocupació del centre, manca d'espai i dificultat per dur a terme intervenció educativa. De fet, tenen la sensació que actualment fan més tasques de vigilància. • Manca de reconeixement de la professió d'educador i inestabilitat del cos. • Sistema ineficaç de la cobertura de baixes, atès que no hi ha continuïtat en les suplències • Els canvis de perfil dels nois que ingressen i la barrera idiomàtica es tradueix en el fet que el treball que es duu a terme és d'hàbits i de comunicació, sense poder aprofundir en aspectes educatius i psicològics.

Observacions	• Augment dels incidents al centre. Pel que fa a la jurista i les treballadores socials: • Els joves estan en indefensió, atès que els advocats designats del Torn d'Ofici no els venen a veure ni els donen informació sobre les seves causes. • La mediadora cultural i traductora no dona l'abast • Amb les ràtios actuals, no poden fer un treball de fons. Més aviat atenen urgències. • Manquen recursos a l'exterior per als joves que surten i són majors d'edat, la qual cosa dinamita tota la feina que s'hagi pogut fer al centre. • Amb l'increment de la ràtio, han augmentat els incidents.
Recomanacions	• Analitzar si la situació d'ocupació actual del centre permet fer una tasca educativa, en el sentit assenyalat pels professionals sobre la manca d'espai i la dificultat per exercir la funció educativa. • Valorar i contrastar les al·legacions dels joves sobre tracte poc respectuós, i també les afirmacions sobre dinàmiques de càstigs constants per part d'alguns professionals educadors, i en cas que es constati, prendre mesures i fer-ne la supervisió oportuna. • Garantir la formació contínua del personal, la supervisió interna i externa, i les condicions de treball adequades. • Valorar i contrastar les al·legacions dels joves sobre l'aplicació desproporcionada de les contencions físiques per part dels professionals de seguretat i adoptar mesures per garantir-ne una aplicació correcta i ajustada a dret, tant pel que fa a la durada com a la forma de realització, i també pel que fa a la supervisió sanitària. • Adoptar mesures per garantir que les noies estiguin separades per edats, especialment a les habitacions. • Crear recursos de medi semi obert per a noies • Adoptar mesures organitzatives per reduir la ràtio d'interns per habitació. • Adoptar mesures per garantir la seguretat del personal del centre i preservar-lo, per exemple, del fet que els interns puguin reconèixer els seus cotxes (per exemple, amb un tendal que limiti la visibilitat sobre el pàrquing des de les habitacions). • Disposar la intervenció d'educadors de carrer per atendre els nois (aparentment que consumeixen o han consumit) que visiten regularment la zona d'accés i les immediacions del centre Can Llupià. • Adoptar mesures per garantir la intimitat i el dret a la pròpia imatge dels adolescents i joves que sembla que mantenen contacte (per la finestra) amb els nois que "visiten" les immediacions de centre, els quals n'enregistren imatges o en fan fotos que després es penjen a les xarxes socials. • Eliminar la pràctica de contenir físicament els joves en la posició de decúbit pron al llit del ZIP.

Centres residencials d'educació intensiva

	Centre residencial d'educació intensiva Els Castanyers
Data	16 de gener de 2018
Número de visita	Cinquena Anteriors (30/6/2011, 24/10/2013, 17/06/2015, 7/09/2016)
Observacions	El director del centre atén la visita i després la infermera atén la doctora membre de l'Equip. El director informa que el centre fa funcions d'acollida dels MENA que els arriben. El dia anterior en van ingressar tres. Explica que el seu temps d'estada fins que són traslladats a un centre d'acollida és molt variable. Mentre això no passa, els integren igualment en la vida i la dinàmica de les activitats del centre (escola, tallers, etc.), segons l'edat. Principalment, passen al grup de grans. Es troben que s'ha endarrerit la tramitació amb relació a la determinació d'edat, la qual cosa complica una intervenció adequada. Personal educador amb qui l'Equip s'entrevista informa de les dificultats que comporten els trasllats dels MENA, que es fan principalment de matinada. Els fa el personal educador que hi ha a la Ciutat de la Justícia i els hi lliuren sense cap informació. Es troben que ingressen sense haver passat per un reconeixement mèdic previ i sense un circuit clar sobre què fer en el moment de l'ingrés. El director i el personal educador coincideixen que fa temps que s'ha desvirtuat el concepte i la funció del CREI, que actualment funciona com a centre d'acollida. Una part de l'Equip entrevista nou joves, del grup de mitjans i adults, i un educador. Arran de la valoració global de la visita, es proposa obrir dues actuacions d'ofici per interessar-se per dos dels joves ingressats que fa més temps que són al centre i que manifesten el desig de marxar-ne, i una altra sobre el caràcter del centre.
Conclusions/ Recomanacions	■ Als centres d'educació intensiva es poden adoptar mesures especialment restrictives de drets dels adolescents, de manera que es requereix autorització judicial per a l'ingrés i s'hi ha de recórrer com a últim recurs, per al mínim temps possible. ■ L'assignació directa d'adolescents migrants a aquesta tipologia de recurs, sense valoració tècnica prèvia, contravé el marc normatiu regulador dels CREI, en general, i el dret dels adolescents que se'ls s'assigni un recurs ajustat a les seves necessitats d'acord amb el seu interès superior. ■ Aquesta situació, a més, té una incidència negativa en el funcionament ordinari del centre i condiona l'aplicació del seu projecte educatiu, la qual cosa afecta el conjunt d'adolescents que hi resideixen, que han de poder desenvolupar la seva vida quotidiana de la manera més normalitzada possible dins els condicionants propis d'aquesta tipologia de centre. ■ La situació també impacta negativament en els professionals i els equips educatius, que han de gestionar situacions que alteren greument el funcionament del centre i el compliment de l'encàrrec que té atribuït, ja d'entrada molt complex. El Síndic ha emès una resolució en què de manera més detallada i extensa s'inclouen les principals conclusions i recomanacions que se'n desprenen (AO 20/2018).

Centre residencial d'educació intensiva Can Rubió	
Data	31 d'octubre de 2018
Número de visita	Quarta Anterior (20/12/2016)
Observacions	La visita de seguiment té com a objectiu valorar el procés de reconversió del centre terapèutic a centre residencial d'educació intensiva i conèixer la intervenció duta a terme en relació amb els incidents ocorreguts el mes de juliol de 2018, quan es van produir alguns aldarulls amb un important grau de violència i conflictivitat envers altres companys i professionals. La visita s'inicia amb l'intercanvi d'informació amb el subdirector i l'administrador del centre. Informen del següent: El canvi de servei s'ha fet sense adequar el centre de manera integral. S'han fet algunes obres de millora, però continuen les limitacions arquitectòniques de l'edifici actual. De moment, s'han canviat les finestres del primer pis i després d'instal·lar-les s'han reforçat els marcs de fusta. L'element central de l'obra major encara està per fer i consta de diverses fases. En una primera hi ha previst modificar l'escola i rehabilitar la sala d'estar-futbolí per fer-hi més espai. També hi ha previst posar calefacció en un espai habilitat com a nova habitació i posar portes als lavabos dels nois. La segona fase inclou fer obres als lavabos dels nois. El centre actual té 22 places (8 noies i 14 nois). Tot i així, el dia de la visita només hi ha 12 joves perquè els altres estan escapolits, en un altre recurs o estan d'alta en un altre centre. El perfil dels joves ingressats és variat. Hi ha persones menors d'edat migrants no acompanyades i d'altres amb trajectòries i experiències de vida difícils. A l'inici del procés del canvi de centre es van viure situacions de violència difícils de gestionar que van requerir la presència de la policia, i es van agreujar per la falta de personal educador i la dificultat per cobrir les baixes. La situació va esclatar arran uns incidents que van tenir lloc els dies 10 i 11 de juliol, tipificats per la Fiscalia de Menors com a "baralla tumultuària", en què van haver d'intervenir-hi fins a vint agents dels Mossos d'Esquadra. Arran dels incidents, la DGAIA va posar en marxa diverses accions, entre les quals hi ha el trasllat immediat de tres dels quatre joves implicats en els aldarulls i que presentaven una conflictivitat més alta, i les reunions amb l'equip i la direcció de centre. També es va autoritzar el reforç del servei de seguretat de 24 hores, però informen que a hores d'ara encara no s'ha fet. A més, tenen queixes de l'empresa de seguretat contractada perquè han deixat descoberts alguns torns de nit sense avís previ. Informen que d'ençà de l'incident es troben millor, tot i que hi ha personal educador que arrossega situacions de crisi emocional. Alhora, les baixes de personal s'han cobert amb educadors sense experiència, a banda de la dificultat afegida de trobar un equilibri entre personal femení i masculí, atesa la dificultat de disposar de personal educador. En relació amb la cobertura de les ràtios de professionals, la ràtio oficial són 23 persones de personal educador. La distribució és de 6 al torn de matí, 6 al torn de migdia, 7 al torn de tarda i 4 a la nit. Tot i això, informen que la ràtio és insuficient, atesa la tipologia del centre i el perfil de persones ingressades. El dia de la visita hi ha 9 professionals de baixa.

Observacions	Entre altres vacants de professionals, informen que encara no tenen cap professional de psicologia. Es queixen perquè, si bé continuen tenint dos mestres, els han tret el d'educació física perquè sembla que, d'acord amb el Programa marc del CREI, no els correspon. També es queixen perquè han demanat personal amb coneixement de la llengua àrab i encara no el tenen, alhora que han deixat de tenir el personal infermer que venia de Sant Joan de Déu. Es visiten les habitacions de contenció i es constata que no han variat respecte a la visita anterior. No s'hi fan contencions mecàniques. L'atenció sanitària té lloc al CAP d'Esparraguera. Tenen col·laboració amb el CSMIJ de Martorell des del mes de juliol i cada setmana fan estudi de dos casos amb una psicòloga del CSMIJ. S'entrevisten set joves que manifesten, en general, que es troben bé al centre, tot i que n'hi ha dos que es queixen de l'actitud d'alguns dels nois ingressats perquè els insulten o agredeixen. També assenyalen que el personal educador, quan ho presència, els castiga a la seva habitació, però després s'hi tornen. A qui s'ha castigat en alguna ocasió confirma que, si estàs tranquil, tens la porta oberta, i que si no, es tanca. Dos d'ells també es queixen de la qualitat del menjar i de la poca varietat dels àpats. Dos d'ells han estat a la sala d'aïllament; un, mitja hora, i l'altre, 24 hores. Aquest darrer relata una contenció en què li van fer molt mal. Pel que fa a la resta d'aspectes de la convivència, manifesten que van a l'escola i es comuniquen amb la família. Pel que fa al personal educador, s'entrevisten quatre professionals. Han vingut en diverses ocasions al Síndic per posar de manifest la seva oposició a la decisió de reconversió del centre. Posen de manifest les dificultats següents: - No tenen psicòleg, malgrat que està inclòs en la cartera de serveis. - Han aconseguit monitor de lleure gràcies a la lluita del personal educador. - Hi ha una insuficiència de personal, i el torn de tarda és el més descobert. - Hi ha dificultats per al cobriment de les baixes i de permisos. - Cal algun professional que pugui comunicar-se amb els joves que no parlen ni català ni castellà. - Hi ha una situació molt inestable del recurs, especialment per la presència de nois migrants i el fet que el personal educador no conegui l'àrab. - Els nois no respecten l'autoritat de les educadores.
Recomanacions	Tot i que la visita al centre també ha estat objecte d'una actuació per part de l'Àrea d'Infància del Síndic de Greuges, es recullen algunes de les principals recomanacions que s'inclouen en la resolució Q-06387/2018: - Implementar amb immediatesa les reformes que permetin que les instal·lacions i l'estructura del centre s'adeqüi a les necessitats del centre d'educació intensiva que consten en el Programa marc, en especial també l'espai de contenció.

Recomanacions	- Proveir la figura del professional psicòleg al centre, d'acord amb el que disposa el Programa marc de CREI. - Avaluar i prendre mesures per atendre les baixes laborals dels professionals de manera immediata. - Valorar la possibilitat de determinar les ràtios per torns de treball per garantir que són les adequades per cobrir les necessitats dels nois i noies ingressades, i poder-ne supervisar el compliment. - Regular la necessitat de presència de personal educador amb coneixement d'idioma estranger, amb funcions d'educador i d'intèrpret a la vegada.

Centres terapèutics

	Centre terapèutic Julià Romea
Data	10 d'abril de 2018
Número de visita	Segona Anterior (2/3/2016)
Observacions	Visita de seguiment arran de la constatació, en la visita anterior, de certes irregularitats en el funcionament i les instal·lacions del centre. Amb relació als fets exposats i les recomanacions formulades per l'MCPT, el Servei d'Avaluació i Inspecció Sanitària va fer una visita d'inspecció, en què es va concloure que hi havia una manca de concordança entre els espais destinats en el projecte d'autorització sanitària de centres i els observats en la visita d'inspecció, que hi havia un estat de neteja i de manteniment deficients, i que no es disposava del pla terapèutic individual en la història clínica dels pacients. En aquesta ocasió, la visita s'inicia amb l'intercanvi d'informació amb la directora del centre, que informa que des del gener de 2018 ha canviat el règim del centre, que ha passat de tenir un caràcter residencial a ser obert i, per tant, els nois i noies no hi pernocten. El centre, però, sempre roman tancat en clau. Els pacients que atenen són joves, menors i majors d'edat, procedents de comunitats terapèutiques residencials de la mateixa entitat gestora (Can Ros i/o Valldaura) o bé directament del carrer. En tot cas, el centre té un caràcter privat i no hi ha tutelats per la DGAIA. Actualment, hi ha 13 joves, 12 dels quals són procedents de Can Ros o Valldaura i l'altre ve de casa. Dels 13, n'hi ha 4 que són majors d'edat. Dels 13, 10 són nois i 3 són noies. El pacient és derivat a un tipus de centre o un altre pel personal psiquiatra de l'entitat, que decideix, juntament amb la persona terapeuta i la família, el recurs més adequat: bàsicament, centre residencial o ambulatori. S'entén que si són majors d'edat no es requereix autorització i el jove pot deixar el recurs en qualsevol moment. També es pot donar el cas que algun dels joves ingressin per recomanació d'algun recurs públic de la xarxa de salut mental. El treball amb la família de cada jove el fa el professional terapeuta del centre, que s'entrevista amb els pares un cop al mes, a banda de les comunicacions telefòniques i per correu electrònic. D'altra banda, l'entitat fa grups de pares cada dilluns on hi acudeix, per rotació, algun membre del personal educador, professorat i direcció. Els joves i adolescents tenen patologies relacionades amb trastorns de conducta, de consum d'estupefaents o depressió. La intervenció és educativa i terapèutica. L'educativa consisteix a cursar els estudis d'ESO o bé joves que estudien fora i només hi acudeixen per fer classes de reforç. L'horari del centre és de 9 a 19.00 hores: ■ 9.00 h: entrada ■ 9.30 h: inici classes ■ 11.30 h: esmorzar (a les 11.40 h poden sortir al carrer fins a les 11.55 h)

Observacions	▪ 12.00-13.30 h: continuïtat classes ▪ 13.30-14.00 h: mentre uns preparen taula per dinar, els altres surten a comprar pa i embotit per berenar. ▪ 14.00-15.00 h: dinar ▪ 15.00-15.40 h: activitats ▪ 15.40-16.55 h: surten a llençar les escombraries ▪ 16.00-17.00 h: continuïtat classes ▪ 17.00-19.00 h: els externs es poden quedar a fer classes de reforç Les activitats del centre són les següents: ▪ Dilluns: jocs educatius ▪ Dimarts: torneig ping-pong o bàsquet ▪ Dimecres: teràpia grupal ▪ Dijous: taller lectura o jocs de taula ▪ Divendres: sèries o teràpia grupal Així mateix, la terapeuta fa la teràpia individual amb cadascun dels adolescents des de les oficines de l'entitat. El jove que pren medicació se l'emporta de fora. Ells no en fan cap control. Actualment, tenen dos joves amb medicació pautaada. Els joves tenen una visita mensual amb psiquiatria i setmanalment visita el centre un metge o metgessa de capçalera. Sobre les contencions, la directora informa que bàsicament és contenció verbal. Si el jove els demana més medicació, fan consulta al personal psiquiàtric de l'entitat. Es visita l'aula on fan les classes. El dia de la visita només hi ha sis nois. Se'ls explica les funcions de l'MCPT i del Síndic de Greuges i se'ls ofereix la possibilitat de fer alguna queixa o consulta. Dos d'ells coneixen la institució perquè el dia que l'Equip de l'MCPT va fer una visita a Can Ros hi estaven ingressats. El professorat explica que tots els joves menys un procedeixen d'allà.
Recomanacions	Atès el canvi en la tipologia de recurs (de centre residencial a centre dia) i que s'hi estan executant obres de millora, no es formulen recomanacions.

	Unitat terapèutica de justícia juvenil d'Els Tíl·lers
Data	10 d'abril de 2018
Número de visita	Segona Anterior (8/05/2012)
Observacions	La unitat és la mateixa que hi havia ubicada a l'antic centre educatiu Els Tíl·lers, que es va tancar en el marc de les mesures aprovades pel Govern en el procés de reorganització dels centres de justícia juvenil. De fet, encara hi figura el rètol a l'entrada. Té 12 places i està concebuda com un recurs sanitari especialitzat en salut mental i drogodependències per atendre nois i noies amb diferents problemàtiques que requereixen intervencions terapèutiques dins la Xarxa de Justícia Juvenil de Catalunya. El dia de la visita hi ha dues noies, una de les quals se'n va, i 10 nois. L'atenció en salut mental pot ser: ▪ ambulatoria als centres educatius tancats de justícia juvenil de Barcelona (ESMIA) a través d'unitats de psiquiatria i psicologia; ▪ en règim de comunitat terapèutica d'adolescents interns amb trastorn mental greu. L'ingrés pot ser per via judicial, per al compliment de mesures de caràcter terapèutic dictaminades pel jutjat de menors, o per via professional, per derivació dels equips terapèutics. La UT està gestionada des d'un punt de vista clínic per professionals dependents de l'orde de Sant Joan de Déu. Justícia s'encarrega de la seguretat i el manteniment del centre. Atenen la visita de l'Equip la psicòloga i el treballador social. Posteriorment, s'hi afegeix el director de la UT, que era fora. Informen del següent: L'equip que presta atenció a la UT està format per: una coordinadora a temps parcial, tres psiquiatres, tres psicòlegs, un treballador social, un educador i dos integradors socials per torn, un infermer per a torn de matí i tarda, un infermer i un auxiliar en torn de nit, un metge especialitzat en toxicomanies. En l'àmbit ambulatori: psiquiatres, psicòlegs i treballadors socials. El perfil dels nois i noies és de joves amb trastorn mental sever (trastorns psicòtics, TEA, patologia dual, etc.) i que necessiten una intervenció més intensiva. Fins a un 30-50% presenten un retard mental. També hi ha ingressos per fer un psicodiagnòstic acurat. Molts d'aquests nois han fet seguiment a través de múltiples professionals i diferents tractaments farmacològics, en general amb poca vinculació terapèutica. En alguns casos, els diagnòstics són poc ajustats, sigui per la poca vinculació o seguiment, o bé pel canvi de la simptomatologia que poden presentar en aquestes edats. Expliquen el cas d'un noi ingressat amb múltiples psicodiagnòstics i tractaments que actualment està estable, sense tractament i sense psicodiagnòstic. El model general és de comunitat terapèutica en dos nivells, l'educatiu i el clínic. Es fa molt treball amb la família. A tall d'exemple, l'any passat van fer 900 sortides. El temps d'estada mitjana l'any 2017 va ser d'un mes mínim i de deu mesos màxim.

Observacions	Els equips terapèutics dels centres són els qui els deriven els casos. L'equip de la UT fa la proposta d'ingrés a la unitat i els qui l'autoritzen són la Secció de Centres de la Direcció General i el jutjat de menors. En aquests moments tenen 6-7 persones en llista d'espera. També tenen molts casos d'adolescents tutelats per la DGAIA. Es troben amb el problema que, quan aquests adolescents assoleixen la majoria d'edat, la DGAIA tanca l'expedient i les famílies no se'n poden fer càrrec. O bé hi ha adolescents que tenen dificultats per trobar un recurs adequat on se'ls pugui derivar perquè la resposta institucional no s'adequa a les necessitats que presenten. El centre té assignat un mestre del Departament d'Ensenyament, i els nois i noies en edat d'escolarització obligatòria segueixen l'escolarització reglada. Estan treballant en un projecte de transició a la vida adulta per donar resposta a les necessitats dels adolescents extutelats que no poden tornar amb la seva família. Es tracta d'un pis a Mollet que gairebé està acabat. El jutjat de menors és receptiu a acceptar les propostes que fa la UT d'aixecament de mesura o de substitució d'internament en centre tancat per a ingrés a la unitat. Instal·lacions Es visita la UT. Les condicions materials i de distribució d'espais no han variat respecte a la vegada anterior. Les habitacions són individuals, excepte dues que són dobles. Hi ha càmera de seguretat que grava les 24 hores, i el control de les imatges es fa des de la cabina d'infermeria. La resta de càmeres del centre les visualitza el personal de seguretat. En cas necessari, la direcció del centre és l'única que pot accedir a les imatges i extreure'n una còpia. Els adolescents fan vida fora de les habitacions. Només hi van per descansar (de 14 a 15 h) i per dormir (a partir de les 21 h). Tant si són dins com fora de les habitacions, sempre estan tancades. Durant la visita es fa una parada a la sala polivalent. Hi ha un noi i una noia que fan una activitat de curtmetratge. Els acompanyen quatre professionals. Se'ls explica que és l'MCPT i què fa l'Equip. El noi i la noia s'ofereixen a ensenyar-nos la seva habitació. L'infermer que hi ha a la UT informa que les mesures de contenció les aplica el personal de seguretat (dos) i un infermer. També informa que l'ús de la contenció mecànica és el mínim imprescindible, es fa boca amunt i es comunica al jutjat. Es visita l'habitació de contenció i s'observa que les subjeccions de mans i peus són les homologades. També es fa servir per a aïllaments provisionals i, igual que les habitacions, té càmera de videovigilància. L'infermer mostra la pantalla des d'on es visualitzen les càmeres de totes les habitacions i la sala polivalent. Sempre hi ha un control durant les 24 hores. En aquest espai, també hi ha la medicació tancada amb clau i el llibre del registre de les mesures restrictives i intervenció terapèutica. Mostren el registre d'un dels adolescents a qui van aplicar contenció mecànica i consta que hi va romandre mitja hora. També hi ha anotat el nombre d'hores d'intervenció terapèutica per part d'infermeria. En aquest cas, es grapa amb el full de registre el comunicat que s'envia al jutjat, a qui es fa saber la mesura aplicada i el temps d'inici i de cessament. No s'envia el comunicat de fets que elabora el personal de seguretat que ha intervingut en la contenció i que s'envia a direcció, llevat que ho requereixi el jutjat.

Observacions	Del relat dels joves entrevistats (3), se'n desprèn el següent: Són joves tutelats per la DGAIA que hi van ingressar procedents de Can Llupià. Dos d'ells hi són des de fa sis i set mesos i l'altre, quatre setmanes. Tots tres coincideixen que en aquest centre s'hi troben molt millor, ja que és més tranquil i tenen més llibertat i autonomia. Dos d'ells també coincideixen que ha baixat la conflictivitat en la relació amb els companys. Dos dels joves expliquen que havien pres molta medicació i des que són en aquest centre han disminuït el tractament farmacològic i es troben millor. Un d'ells havia fet el seguiment per CSMIJ i UCA amb poca vinculació terapèutica, però des que es troba en aquest centre té visita cada setmana amb el psiquiatre de referència, amb la psicòloga i el treballador social. Tots tres coincideixen que la relació i l'atenció són molt bones i positives. De fet, un d'ells té previst acabar de complir la mesura judicial i no està d'acord amb el fet que el vulguin derivar un altre cop a un centre de la DGAIA. S'obre una actuació d'ofici per demanar informació sobre aquesta qüestió. D'altra banda, una altra noia fa una queixa puntual perquè encara no ha rebut l'ajut econòmic en fer els divuit anys. A un d'ells una vegada se li va practicar una contenció i manifesta que li va fer mal a l'esquena. S'hi va estar una hora i se li va donar medicació (injectada). També assenyala que a una amiga seva, per reduir-la, la van tirar a terra, però manifesta que no en fan gaires, només quan algú es posa nerviós. Afirmar que, després de la contenció, envien la persona a la seva habitació tot el dia fins que el personal psiquiàtric la visita. En diuen ITE (intervenció terapèutica) i significa que la persona es queda fora de la dinàmica del grup (pot ser tot el cap de setmana), fa els àpats a l'habitació i no va a classe. Només surt una estoneta per fumar.
Recomanacions	■ Si bé no es qüestiona la intervenció terapèutica dels professionals de la unitat, es considera que caldria valorar quan i en quines condicions s'aplica la mesura d'aïllament, des de la perspectiva dels drets reconeguts als infants i adolescents, i valorant-ne la proporcionalitat i finalitat, en la mesura que té una incidència molt directa en els drets. ■ Cal tenir protocol·litzats tant els supòsits d'aplicació de la mesura d'aïllament com la informació que es dona al jovent afectat i als seus familiars. ■ Cal valorar si l'estada forçosa a l'habitació dels adolescents després que s'hagi aplicat una contenció pot contravenir les previsions del Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica reguladora de la responsabilitat penal dels menors; concretament en relació amb l'article 66, que regula la sanció de separació de grup, que preveu, entre d'altres, que l'adolescent pugui disposar de dues hores a l'aire lliure i assistir a les activitats d'escolarització obligatòria. ■ Cal valorar la idoneïtat i la proporcionalitat del tancament de les portes amb clau, des d'un punt de vista de la seguretat i del benestar.

	Centres terapèutics Font Fregona i Mas Pons*
Data	19 de juny de 2018 (Font Fregona) i 3 d'octubre (Maspons)
Número de visita	Seguiment. Visita anterior: 29/03/2016
Observacions	En el decurs d'aquestes visites, s'entrevisten 23 adolescents ingressats. No consta que s'hagi fet una avaluació de la implementació del nou pla director, prevista per a l'octubre de 2017. El centre indica que el perfil d'adolescents ingressats és cada vegada més jove, amb una situació més deteriorada, i amb trastorns de conducta i personalitat moltes vegades associats a consum de tòxics . Es fa constar que s'ha contractat un traductor d'origen marroquí per fer de monitor i traductor, atès el volum de població d'origen marroquí que ha ingressat recentment als centres i les dificultats idiomàtiques que dificulten la comunicació. Es fa constar que tot l'equip ha fet formació en contencions, però no s'especifica en què consisteixen concretament ni en el llibre de registres ni en l'informe de les contencions. Els informes s'elaboren de vegades dies o fins i tot mesos després de la data de la contenció (es comprova que no hi ha cap anotació sobre les lesions físiques que presenta una de les entrevistades després d'haver patit una contenció sis dies després que es produïssin els fets). El centre reconeix que en el moment d'ingrés un adolescent normalment s'està de 30 a 40 dies sense contacte amb la família. El psiquiatre fa una visita d'ingrés en què pauta un tractament farmacològic i la psicòloga fa un test de personalitat i d'intel·ligència al cap de tres o quatre mesos. Es constata que un 40-50% dels adolescents ingressats possiblement presenten algun tipus de retard. Cada tres setmanes hi ha visites amb la psicòloga, el psiquiatre i el psicopedagog. Hi ha poques persones escapolides perquè els intents d'escapolir-se són principalment impossibles, tenint en compte la ubicació del centre i el control que exerceixen la resta d'adolescents ingressats. En l'horari en què es fan les visites als centres, entre les 9.45 i 13.15 hores, quan presumiblement els adolescents haurien d'estar a classe, l'Equip es troba que la major part de nois i noies fan tasques de neteja i cuina. Alguns d'ells van en parella i un acompanya l'altre i el dirigeix. De les entrevistes, se'n desprenen les vulneracions de drets següents: 1. Vulneracions amb relació al dret a la identitat, a la intimitat i a la dignitat dels infants, i també respecte al manteniment del vincle i les relacions amb les famílies i entre els adolescents interns. 2. Conseqüències de l'aplicació del règim sancionador en el dret a les visites, a l'educació i als àpats (apartament del grup i obligació de fer els àpats després de la resta, no-possibilitat de repetir, canvis en els estris, etc.) 3. Manca de seguretat jurídica en l'aplicació del règim sancionador: heterogeneïtat i multiplicitat de "conductes infractores", subjectivitat i durada de l'aplicació de la correcció. 4. Activitats educatives insuficients.

Observacions	5. Falta de garantia del dret de queixa i de la confidencialitat. 6. Mancances en l'abordatge i el tractament específic davant de maltractaments rebuts abans de l'ingrés al centre per a la recuperació física i emocional. 7. Insuficiència del seguiment amb els referents de l'EAIA.
Recomanacions	■ Cal fer una avaluació del nou Pla director d'actuació general dels centres Mas Pons i Fontfregona de manera immediata. ■ Cal que es prenguin les mesures necessàries perquè el tractament de rehabilitació dels adolescents ingressats als centres en cap cas suposi una vulneració dels seus drets fonamentals. ■ Cal una nova avaluació per part d'un grup d'experts psicòlegs i psiquiatres de la idoneïtat, d'acord amb l'interès superior dels adolescents, de les mesures concretes que s'apliquen, tenint en compte el tipus de tractament cognitivoconductual indicat en aquests centres, atès que col·lideixen amb l'exercici de drets fonamentals. * El Síndic ha emès una resolució (AO 188/2018) en què de manera més detallada i extensa s'analitzen les condicions dels centres i es fan les recomanacions concretes amb relació a les mancances detectades. El Síndic ha rebut resposta de l'Administració (vegeu apartat de conclusions i recomanacions d'aquest informe).

e. Centres de salut mental

	Hospital Psiquiàtric Universitari de Reus Institut Pere Mata
Data	24 d'octubre de 2018
Número de visita	Segona. Visita de seguiment Anterior (15/05/2014)
Observacions	Acompanya la visita la directora mèdica i la cap del Servei d'Admissions i Atenció a l'Usuari. Es fa un recorregut per les instal·lacions. Com a centre assistencial en salut mental es constata que ofereix els mateixos dispositius que en la visita anterior: servei d'urgències, unitat d'hospitalització d'aguts i unitat de patologia dual. L'única novetat és que la UCA, que estava centrada en l'atenció especialitzada dels trastorns mentals en el període d'adolescència (12-18 anys), s'ha traslladat a l'Hospital Sant Joan de Déu. Des del 12 de setembre és una URPI (Unitat de Referència Psiquiàtrica Infantil i Juvenil) i també ofereix atenció als infants menors de dotze anys. Una altra novetat és que des del 19 de setembre el CatSalut els ha donat quatre llits per a pacients amb trastorn alimentari, amb el límit d'edat dels vint-i-cinc anys com a criteri d'accés. Sobre la videovigilància, es constata que les úniques càmeres del centre que enregistren són les que estan instal·lades als passadissos. La resta són d'observació directa per part del personal d'infermeria que actua en l'exercici de les seves funcions. Tampoc no graven so. Sobre la recomanació formulada relativa a la informatització de la història clínica, informen que el 2016 van fer-ho. Sobre la recomanació relativa a la informatització i la posologia màxima en les prescripcions de fàrmacs de reserva susceptibles de ser utilitzacions com a contenció farmacològica, amb la història clínica informatitzada això s'ha resolt. Pel que fa a les contencions mecàniques, expliquen que és una DPO de servei per a tots els professionals. Es fan cursos de formació per al personal assistencial i abordatge en jornades de bioètica. Es fa un seguiment trimestral amb els responsables d'àrea amb especial atenció a tots els temes relacionats amb la seguretat del pacient que inclou les contencions mecàniques. Es faciliten les actes del seguiment de resultats de l'any 2017 i del segon trimestre del 2018. L'índex de contencions mecàniques es manté estable en els darrers temps. Mostren l'última revisió, d'octubre del 2017, del Protocol de contenció del pacient agitat per a infermeria i del Protocol de seguretat del pacient i prevenció de riscos, revisat el març de 2017. Pel que fa als ingressos, poden ser voluntaris o involuntaris. Els de patologia dual són tots voluntaris i, per tant, els pacients signen el document corresponent que així ho acredita.

Observacions	La resta poden ser voluntaris o involuntaris. El dia de la visita les xifres són: de la unitat d'aguts, 23 voluntaris i la resta involuntaris. En cas d'ingressos involuntaris i, per tant, ingressos en què el metge que assisteix no té el consentiment del pacient, es comunica al jutjat de guàrdia i en un període entre 42-78 hores es desplaça la comissió judicial (jutge i metge forense) i es visita el pacient que està en aquesta situació. Si el jutge autoritza l'internament, el pacient s'hi queda i se li ofereix la possibilitat de designar-li un lletrat. De fet, el centre cada dia adreça un escrit al jutjat en què comunica tots els ingressos involuntaris i la comissió judicial esmentada visita el centre cada dilluns i dijous. El procediment de demanar autorització judicial és el mateix en cas d'un ingrés voluntari, que, a criteri mèdic, sigui involuntari. Informen que hi ha casos d'ingressos involuntaris que s'escapoleixen del centre, cas en què activen el protocol de fugida que preveu la comunicació telemàtica amb els Mossos d'Esquadra. També hi ha hagut casos de pacients que s'estabilitzen clínicament i passen de romandre en situació involuntària a voluntària. Ho treballen més a la Unitat de Rehabilitació de la residència Monterols, que és al costat. En aquest cas fan un informe clínic que s'envia al jutjat per fer la valoració oportuna i, si escau, arxiven l'ingrés involuntari. També tenen ingressos de pacients que tenen decretada mesura de seguretat. En aquests casos, fan la coordinació i el seguiment oportuns amb els delegats de mesures penals alternatives. Respecte a altres perfils de pacients, també n'hi ha de centres penitenciaris o procedents de comissaria, que hi passen unes hores fins que que reingressen al centre o bé a disposició judicial. En tot cas, a l'interior del centre assistencial els Mossos d'Esquadra no fan custòdia policial.
Recomanacions	No se'n fan.

f. Centres geriàtrics i sociosanitaris

	Residència Domènech i Montaner
Data	12 de desembre de 2017
Número de visita	Primera visita
Observacions	Atenen la nostra visita la directora de centre, la gerent de zona i el coordinador assistencial. Informen que només fa una setmana que la residència ha passat a ser gestionada per la nova entitat L'Onada Serveis. Són conscients que la residència presenta una sèrie de mancances que s'han de corregir, com ara la pintura de les parets, però s'han trobat que l'entitat anterior que gestionava el centre (Valoriza Servicios a la Dependencia) no n'ha fet un bon traspàs i això els està dificultant la feina. De moment, han començat a fer els primers treballs de manteniment i s'observa que han començat a pintar. La residència és titularitat de l'Institut Municipal de Serveis Socials Personals de Badalona. Informen que l'Ajuntament ja ha adoptat alguna mesura correctora, i a ells, com a entitat, els correspon el manteniment preventiu. La residència té 80 places per a persones majors de 65 anys i 24 places per al servei de centre de dia. Totes les places són públiques i hi ha llista d'espera. Per ingressar-hi una persona menor de 65 anys, cal l'informe del treballador o treballadora social de referència. S'inicia el recorregut pel centre de dia, un servei que es presta en un edifici annex amb espais propis. Per arribar-hi, s'ha de creuar un passadís exterior. Es constata que s'ha instal·lat el sistema d'avís als banys, que són adaptats, d'acord amb el que havia demanat el Servei d'Inspecció. També s'observa que hi ha una porta corredissa per separar els banys de la sala comuna del centre de dia. Tanmateix, la porta és oberta igual que les portes dels dos banys, la qual cosa no garanteix la intimitat de les persones usuàries. També s'observa que caldria arreglar la maneta de la porta d'un dels banys. Pel que fa a les persones usuàries, s'observa que la majoria estan assegudes sense fer res. Només hi ha un grup reduït de dones que pinten mandales, però sense la supervisió de professionals educadors o terapeutes. Es visita la cuina, situada a la planta 1. La gerent informa que la residència només treballa amb un menú, però que, progressivament, s'implementarà el doble menú perquè les persones usuàries tinguin l'opció de triar. S'observa que els menús estan penjats i que l'hora de dinar és a les 13 hores mentre que per sopar hi ha dos torns, a les 19 i a les 19.30 hores. A la mateixa planta hi ha la sala polivalent, també en procés de pintar. S'observa que un dels vidres de la sala està trencat i que hi manca pintura a tot l'espai. La sala, que té accés al jardí, és de grans dimensions i té un petit gimnàs que també poden fer servir les persones del centre de dia. En el moment de la visita hi ha dos residents amb cadires de rodes, un dels quals fa exercicis de braços en una de les màquines. L'estat de neteja és correcte.

Observacions	Es visita la planta tercera, que és on viuen les persones residents més assistides. Les habitacions són individuals o dobles sense bany (només rentamans). El fet que les habitacions no tinguin bany propi comporta que s'organitzin banys al matí i a la tarda, si bé informen que és un aspecte que han de revisar. L'estat de manteniment i de neteja és correcte, però hi fa molta calor, tot i que els ventiladors estan encesos. S'observa que la majoria de persones usuàries s'estan a la sala de dia i que hi ha una cuidadora que els dona aigua o suc. No fan cap tipus d'activitat i algunes persones tenen alguna subjecció. Sobre el procediment d'ingrés, informen que comuniquen a la Fiscalia l'ingrés de tota persona quan el familiar no ho ha comunicat directament. En cas que no hi consti cap persona com a guardadora de fet, és la direcció del centre qui exerceix com a tal i ho notifica. Com a gestors d'altres residències, informen que el procediment és diferent en cada partit judicial. Hi ha jutjats que els demanen un gran volum de documentació mèdica, social i patrimonial, mentre que d'altres no els demanen res i només fan l'acusament de recepció o d'altres ni tan sols responen.
Recomanacions	1. Programar activitats per a les persones usuàries en funció del deteriorament cognitiu que presentin, supervisades i amb presència del personal tècnic adequat. 2. Possibilitar que en la selecció de les activitats que es facin hi puguin participar les persones usuàries. 3. Fomentar activitats que reforcin i estimulin la memòria i la salut de les persones usuàries, i que millorin l'estat d'ànim i l'autoestima de persones amb problemes cognitius. 4. Fer èmfasi en la importància que les persones usuàries practiquin algun tipus d'activitat física que millor s'adapti a les seves necessitats, a la seva constitució física i al seu grau de mobilitat i d'autonomia. 5. Continuar els treballs de millora i manteniment del centre per esmenar les mancances detectades i descrites en l'informe. 6. Recordar la importància de tenir la porta tancada que separa els banys del centre de dia de la sala polivalent.

	Residència Bon Pastor
Data	27 de febrer de 2018
Número de visita	Primera visita
Observacions	Es visita l'establiment de residència per comprovar-ne l'estat i el dels residents, arran de la denúncia presentada per la Plataforma SOS Gent Gran i la FAVB, segons la qual hi ha un grup de residències que presenten deficiències en l'atenció a les persones, en les instal·lacions i mancances de personal. Un d'aquests centres residencials és la residència Bon Pastor, gestionada per Servicios Ingesan i Asproseat, de caràcter concertat. Atén la visita la directora del centre. En un determinat moment de la visita també s'hi incorpora el responsable de la gestió econòmica. Informen que hi ha 120 persones usuàries, 88 de les quals són residents i la resta, persones usuàries de centre de dia. Es tracta d'un edifici gran, de quatre plantes construïdes i comunicades amb dos ascensors adaptats. També han instal·lat un sistema d'avís a les portes de sortida d'emergència que fa saltar una alarma per evitar riscos. Totes les plantes són iguals des d'un punt de vista d'instal·lació. Hi ha habitacions dobles amb bany compartit (pensades per a parelles) i habitacions individuals que comparteixen bany. També hi ha dos banys geriàtrics per si hi ha algun cas en què calgués grua. L'estat del mobiliari és molt correcte. També tenen un menjador molt gran i una sala de visites per a les famílies. Hi ha baranes de subjecció als passadissos. Es visita la quarta planta on hi ha les persones residents amb més autonomia. Durant la visita es comprova que hi ha una educadora que fa una activitat de números amb les persones residents. També hi ha dues estudiants d'infermeria de pràctiques i dos auxiliars de geriatría. Informen que, després de parlar amb les famílies, s'ha acordat que les auxiliars de la quarta i la tercera planta donin suport a les plantes 1 i 2, on hi ha les persones residents amb menys autonomia. La directora informa que, pel que fa a les ràtios, actualment el centre compleix el plec de clàusules. De fet, es van augmentar després que el Departament incorporés modificacions en el contracte de la residència. En aquest sentit, es va preveure una persona auxiliar per planta en torn nocturn i el reforç dels torns diürns fins a cobrir una ràtio d'1/10. També es visita la segona planta on hi ha les persones residents que poden tenir més problemes conductuals. Es comprova que són residents amb un deteriorament important, alguns dels quals tenen subjecció abdominal (quatre). S'observa que hi ha una auxiliar que els dona suc. Durant la visita arriba la fisioterapeuta i comença a fer una activitat amb ells. Presenten un aspecte general correcte. Tampoc no s'observa manca d'higiene ni als espais comuns ni als dormitoris que es revisen. Es parla amb el familiar d'una usuària del centre de dia i n'està satisfet. Destaca que el centre de dia també obre els caps de setmana. Reconeix que hi va haver una temporada, coincidint amb el concurs anterior, en què va baixar la qualitat del menjar i hi havia manca de personal, manca d'informació a les famílies, etc. El centre té cuina pròpia i els menús estan programats per setmanes. Consten els valors nutricionals que han de tenir les dietes triturades. El dia de la visita per dinar hi ha arròs de verdures i llonganisses amb ceba. També tenen anotats a la pissarra els menús triturats i les especificitats d'alguns dels residents que no els agrada menjar alguna cosa. Sembla que volen oferir a les persones residents la possibilitat de menjar en textura de mousse, la qual cosa implementaran quan el departament els porti el forn adequat.

Observacions	Es la visita la primera planta i també s'observa que els residents tenen un nivell molt alt de dependència. Els llits d'aquesta planta ja porten incorporades les subjeccions abdominals, en cas que les tinguin prescrites. Respecte dels ingressos involuntaris, el treballador social lliura a l'Equip una còpia del correu que van rebre del Consorci de Serveis Socials de Barcelona, que diu textualment el següent: “De conformitat amb la recent doctrina jurisprudencial de la Secció 18 de la Sala Civil de l'Audiència Provincial de Barcelona, us adjuntem la instrucció 7/2017 del secretari general del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, que deixa sense efectes la Instrucció 3/2017, referida a la guarda de fet”. (sic) També lliuren una còpia de la instrucció esmentada, segons la qual s'acorda deixar sense efecte l'anterior i disposa el que ja es feia anteriorment sobre el fet que la persona titular de l'establiment només ha de comunicar a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal l'ingrés de les persones que presentin una causa d'incapacitat i no puguin expressar lliurement la seva voluntat d'ingressar o romandre al centre residencial, en cas que la direcció tècnica de l'establiment n'assumeixi la guarda de fet perquè en l'ingrés no hi ha intervingut cap familiar dels indicats en l'article 7 del Decret 284/1996, de 23 de juliol, ni cap persona que n'hagi assumit prèviament la guarda de fet. El centre també disposa d'una metgessa que presta servei a les persones residents, mentre que les persones usuàries del centre de dia són ateses des del CAP. Pel que fa a la resta de plantilla, l'equip es compon de dues educadores (jornada de 40 i 10 hores), dues fisioterapeutes (jornada de 40 hores i 30 i escaig), una terapeuta ocupacional, dues psicòlogues, un treballador social, quatre infermeres a jornada completa i una a temps parcial, una responsable higiènica sanitària. Pel que fa a les activitats, a l'entrada hi ha el tauler amb les activitats que es fan cada dia. També tenen servei de perruqueria i podologia. Com a novetat, informen que han signat un acord amb el col·legi del costat perquè les persones usuàries i els infants facin activitats conjuntes.
Recomanacions	Estudiar la possibilitat d'incrementar la ràtio de personal auxiliar o infermer per sobre del que estableix el plec de prescripcions tècniques, per assegurar una major presència en planta, atès el volum de persones amb grau 2 i 3 de dependència.

	Residència Baró
Data	3 d'abril de 2018
Número de visita	Primera visita
Observacions	Atenen la visita la directora i una administrativa del centre. Informen que és una residència assistida amb 32 places concertades. Inicialment, els residents eren persones amb autonomia funcional i cognitiva. Actualment, hi ha molts ingressos de persones que presenten alguna malaltia psíquica o un grau de deteriorament cognitiu i demència molt elevat, sense que el centre tingui caràcter de psicogeriàtric o sociosanitari ni els mitjans per funcionar com a tal. Hi ha projectada la construcció d'una nova residència molt a prop d'on està ubicada l'actual. La previsió és que estigui enllestida en un any i mig. La directora informa que cap dels residents pot entrar-hi o sortir-ne lliurement si no és amb permís del familiar o guardador de fet. Les portes només s'obren mitjançant un sistema digitalitzat. La residència té llista d'espera, però no tanta en comparació amb els centres grans. La majoria de les baixes es produeixen per traspàs de les persones usuàries. Es tracta d'un edifici de dimensions molt reduïdes. Consta de semisoterrani, planta baixa, tres plantes més i un solàrium, que es comuniquen amb un ascensor adaptat. El centre és tan petit que no té ni rebedor, però sí dues entrades, una de les quals està adaptada. Tan bon punt s'entra hi ha una de les sales polivalents. En aquest espai la majoria de persones són dones i miren un programa de matins de Tele-5. En una sala del costat, separada per una paret, hi ha l'altre espai polivalent d'activitats que també té la televisió encesa, però gairebé ningú no la mira. S'observa que la majoria dels residents són pacients més assistits: amb cadires de roda (7), amb cinturó abdominal (2). No parlen, tenen la mirada perduda i no fan cap activitat. Mentre l'Equip parla amb la directora s'incorpora l'animadora a la sala per fer algun tipus d'activitat amb ells. També es constata que les cadires ubicades a la sala no tenen reposapeus. A la mateixa planta 0 hi ha uns banys que no es visiten perquè s'estan utilitzant. També hi ha un petit pati amb claraboia oberta, que, segons informa la directora, pràcticament no s'utilitza perquè a l'hivern hi fa molt de fred i a l'estiu, molta calor. També hi ha la cuina, que és contractada i especialitzada en geriatria. Hi ha línia freda de menjar, amb diverses dietes, que les porten tres vegades la setmana, de manera que el centre només l'ha d'escalfar. El centre sí que prepara els esmorzars i els berenars. Els àpats els fan tots junts. L'estat de neteja del centre és correcte. Es visita la primera planta, on hi ha les habitacions i dos lavabos, un dels quals està adaptat. Les tres plantes d'habitacions són iguals, excepte del fet que la primera té sala de visites i les altres dues, no. A la segona i la tercera, en lloc de sala de visites, hi ha una habitació més. Les habitacions són de dues i tres places. També n'hi ha una d'individual per planta per a supòsits de persones que han d'estar aïllades o bé estan en fase terminal i han de rebre cures pal·liatives. Les habitacions són totes iguals, amb llum natural, llit articulat amb barana, avisador i estan personalitzades. L'aspecte és molt correcte. Els passadissos també tenen passamans.

Observacions	Actualment, atesa la diversitat de perfils, no tenen classificades les persones residents per grau de dependència, sinó que tenen en compte altres criteris com ara l'afinitat, per la qual cosa estan barrejades. A dalt de tot hi ha el solàrium, amb l'estenedor i la bugaderia. Informen que aviat posaran els para-sols. També tenen pensat canviar el color de la pintura del terra, que en aquests moments és groga, perquè el sol s'hi reflecteix molt. Al semisoterrani hi ha la sala de fisioteràpia i l'espai mèdic. En el moment de la visita ha coincidit que hi ha dues infermeres i la fisioterapeuta. Alhora és l'espai on el metge passa consulta. Tot plegat és un espai molt petit i no sembla que compleixi algunes condicions de salut laboral, atès que només hi ha dues cadires ergonòmiques, dues taules i no hi ha llum natural. A tall d'exemple, una de les professionals fa servir una llitera com a taula. La directora informa que comuniquen a la Fiscalia totes les contencions farmacològiques i les mecàniques (una minoria). També explica que fa poc que han canviat de farmàcia perquè l'actual els porta la medicació amb llistes, la qual cosa els estalvia molt de temps. Al mateix semisoterrani hi ha el magatzem i la sala d'arxius. La història clínica i el seguiment dels pacients està en paper, per la qual cosa han de ser molt rigorosos amb el tractament de les dades confidencials. Pel que fa a la relació de personal, la directora informa que tenen un metge que passa visita dos cops per setmana, una infermera en torn de matí de dilluns a divendres i 10 auxiliars en total. D'aquestes auxiliars, només n'hi ha una a la nit perquè, per normativa, la ràtio és d'una persona auxiliar fins a 35 persones usuàries. Aquesta ràtio, que no ha variat en el temps, és insuficient tenint en compte perfil actual de persona usuària ingressada. Pel que fa a l'atenció mèdica, la directora informa que els equips de Mutuam també donen suport a l'atenció sanitària de les persones usuàries ingressades. La idea és que el servei que presten actualment els ambulatoris es desplaci a la residència geriàtrica, i no al revés. Pel que fa a altres professionals del centre, disposen de persona animadora, fisioterapeuta (dos cops per setmana), terapeuta ocupacional, treballadora social i psicòloga. Entre altres serveis d'atenció indirecta, hi ha una persona de manteniment (dos cops per setmana) i dues persones d'hostaleria. Respecte dels ingressos involuntaris, informen que hi ha hagut un canvi, en el sentit que han tornat al sistema anterior, segons el qual la persona titular de l'establiment només ha de comunicar al jutjat o a la Fiscalia l'assumpció de la guarda de fet per part de la direcció tècnica de l'establiment perquè en l'ingrés no hi ha intervingut cap dels familiars indicats en la normativa ni cap persona que n'hagi assumit prèviament la guarda de fet. Al final de la visita lliuren per correu electrònic el missatge que van rebre d'ACAD i les instruccions que els van enviar a l'apartat exclusiu de socis, sobre la nova Circular 7/2017, de comunicacions de guarda de fet, que deixa sense efectes la instrucció anterior sobre aquest tema, la 3/2017.

Recomanacions	• Si bé les ràtios de personal nocturn en serveis residencials per a persones grans és d'una persona, més una de localitzable fins a 35 residents, atesos la tipologia i el perfil dels usuaris ingressats, que necessiten constant atenció i supervisió, cal que hi hagi dues persones auxiliars de gerontologia amb presència física continuada. • Els espais del centre són clarament insuficients per a les persones que hi resideixen i els professionals que hi treballen, per la qual cosa és urgent que s'enllesteixin al més aviat possible les obres del nou centre assistencial projectat.
Centre residencial Maria Teresa i Residència AFAP	
Data	5 de juny de 2018
Número de visita	Primera visita
Observacions	Es visita l'edifici per comprovar les condicions funcionals i materials dels dos serveis arran de les queixes rebudes al Síndic de Greuges, en què les persones interessades plantegen qüestions relatives al funcionament d'alguns dels serveis. Atén la visita la directora del centre, que fa aproximadament dos anys que ocupa aquest càrrec, i n'és la tercera directora en un període de sis anys. Atès que la reunió amb l'Equip té lloc al seu despatx, també hi és present l'administrativa. Condicions funcionals Al mateix edifici hi ha dos establiments, una residència per a persones amb discapacitat alta (12 places) i una llar- residència, també per a persones amb discapacitat però amb més autonomia (18 places). Tècnicament són serveis diferents, però a la pràctica les funcions són les mateixes. Els dos establiments són oberts. La residència té places concertades amb el Consorci de Serveis Socials i la llar- residència està subvencionada per una entitat privada. Es troben amb moltes casuístiques perquè no tothom té la mateixa quota i el mateix nivell de copagament. Aquesta dualitat de règims els comporta molts problemes perquè, segons paraules de la directora, “quan interessa són entitat pública, i quan no, entitat privada”. Hi ha perfils d'usuaris en què no hi ha una concordança entre el grau de discapacitat i el nivell de dependència reconegut. L'equip directiu no pot gestionar l'ingrés de places i les persones ingressades hi són derivades pels serveis territorials. No totes les persones residents estan incapacitades. D'entre les que ho estan, n'hi ha algunes en què la família fa de tutora, o bé una entitat familiar o bé el mateix centre. Tenen edats compreses entre els vint-i-tres als setanta anys. Els homes i les dones estan barrejats i, si s'escau, les parelles poden viure plegades a la mateixa habitació. Entre les persones usuàries, hi ha persones amb problemes de consum d'alcohol i de substàncies estupefaents. Una de les problemàtiques és que encara que sàpiguen que algunes tenen droga a l'habitació no poden entrar-hi. Aquesta situació provoca problemes de convivència entre les persones usuàries i personal cuidador. De fet, arran l'agressió d'un resident a un cuidador, el Consorci de Serveis Socials ha contractat els serveis d'una empresa de seguretat. El vigilant treballa algunes hores en torn de nit (fins a les 3 hores) i els caps de setmana. La directora explica la problemàtica causada per l'actitud i el comportament d'un dels residents envers el personal cuidador, i també envers la resta d'usuaris.

Observacions	Segons la directora, està disconforme i es queixa de tot amb insults, amenaces, desqualificacions, comentaris masclistes i xenòfobs; també amb conductes violentes, malgrat la seva limitació motora i física: escopinades, intent d'atropellament i autoagressions. De fet, assessorats per l'advocada que han contractat, han traslladat el cas a la Fiscalia Provincial de Barcelona. El personal cuidador també l'ha denunciat per la via penal. És una situació que fa sis anys que dura. Mentrestant, la directora elabora un informe amb les mesures de control de danys adoptades: contractació d'un servei de seguretat a l'empresa Novosegur, canvi del tipus de timbre (timbre silenciós), full de registre d'entrades i de sortides de persones alienes a la residència (seguint les instruccions de la PG-ME) i full de responsabilitat per accions tecnosanitàries, per a persones que no són professionals del centre. També ha donat avís a la PG-ME i ha fet una carta (que també havien fet les anteriors direccions) adreçada a la Generalitat, al Consorci de Serveis Socials, a l'Ajuntament de Barcelona i a l'entitat en què exposa la situació i demana una solució. Fa arribar a l'Equip una còpia d'aquesta documentació. La directora també mostra el llibre d'incidències diàries d'aquest resident i la carta signada per un grup de persones usuàries que se'n queixen, en el sentit que distorsiona el bon funcionament del centre i el bon ambient que hi ha entre la resta de persones usuàries. En la carta també es fa palès que tenen por i que, malgrat que la direcció del centre l'ha amonestat, la seva actitud no ha variat. Davant d'aquesta situació insostenible, la directora manifesta que està superada per la situació perquè, malgrat les faltes reiterades que comunica oportunament a l'Administració, i malgrat haver aplicat una sèrie de faltes basades en el Règim intern i la Llei 12/2007, de serveis socials, no obté resposta. El resultat de la darrera inspecció, que es va fer a principis de 2018 i en què la inspectora intervinent va tenir l'ocasió de ser testimoni indirecte d'un incident que es va produir, ni tan sols va concloure que fos necessària cap actuació, segons es pot comprovar en l'acta aixecada, que es mostra a l'Equip. La seva valoració és que l'usuari en qüestió no hauria d'estar en aquest establiment perquè les seves conductes disruptives afecten el bon funcionament i el clima de convivència del centre, a banda de la salut del personal que hi treballa. Per això, n'ha demanat l'expulsió o el trasllat urgent a un altre centre que pugui donar resposta a la situació descrita. Es decideix obrir una actuació d'ofici sobre aquest assumpte (AO 125/2018). Condicions materials L'accés als dos establiments es fa per una única porta que s'obre des de dins amb un timbre. Un cop dins, s'accedeix a cadascuna de les plantes a través d'un únic ascensor, amb capacitat per a dues cadires de rodes, que només arriba a la quarta planta i, per tant, no s'optimitza la terrassa, que és al darrer pis. La directora informa que tenen en ment el projecte per instal·lar un nou ascensor exterior que pugui arribar fins al terrat. A la primera planta hi ha el despatx de direcció, de la treballadora social, de la infermera i l'educadora (compartit), dos lavabos adaptats, la sala de manteniment, una sala polivalent que fa servir el personal per dinar-hi i la sala de fisioteràpia. En el moment de la visita a la primera planta hi ha diverses persones amb cadires de rodes que miren la tele i dues que pinten.

Observacions	A continuació, es puja a la quarta planta. S'observa que s'estan fent obres al lavabo per adaptar-lo. També hi ha el personal de neteja treballant-hi. A l'entrada hi ha una petita sala polivalent (una taula i tres butaques), però no hi ha ningú en aquells moments. Després hi ha les habitacions (una doble per a noies i la resta individuals, per a homes i dones indistintament). Les habitacions són petites i el mobiliari és el mínim. No hi ha lavabo a l'interior, només un rentamans. Totes les habitacions són exteriors, disposen de llum natural i estan ben ventilades. També tenen timbre i les persones residents es poden tancar des de dins. El menjador és a la tercera planta. També hi ha baranes als passadissos. La resta de plantes (2 i 3) són semblants, però es nota que la segona l'han remodelat perquè l'estat de conservació i de manteniment és més recent. El menjador de la segona també és més petit. Les persones usuàries de la residència tenen l'opció, si volen, de menjar al centre, amb el pagament previ d'uns diners en concepte d'atenció diürna. Tenen el servei de cuina subcontractat. Disposen de menús programats setmanals per a estiu i hivern amb variacions en funció del cas: dieta vegetariana, diabètica, hipocalòrica, sense porc, triturada i basal. Els menjadors són a la segona i la tercera planta. Pel que fa al personal assistencial que hi treballa: • Directora • Administrativa • Doctora (dues tardes la setmana perquè les persones residents tenen el seu CAP de referència) • Treballadora social • Infermera • Educadora (2) • Psicòleg (una tarda) • Fisioterapeuta (1/2 jornada) • Cuidadors. Encara que, per normativa, no haurien de tenir-ne i amb el servei de teleassistència estan atesos, n'hi ha una a la nit. Els caps de setmana són tres. A banda, hi ha el personal de neteja, de bugaderia i una cuinera. Tots els serveis de residència també s'ofereixen a llar residència.
Recomanacions	Adoptar les mesures necessàries per millorar l'accessibilitat de les persones mitjançant la instal·lació d'un segon ascensor que arribi fins a la terrassa.

	Clínica Sant Antoni–Institut Mèdic i de Rehabilitació
Data	5 de setembre de 2018
Número de visita	Primera visita
Observacions	Centre sociosanitari amb 124 llits per atendre pacients amb malalties cròniques i amb una gran dependència, i pacients subaguts o postoperatius que necessiten un recurs sanitari enfocat a la seva rehabilitació. Totes les places són concertades. La majoria són de llarga estada, i la resta, de mitjana estada o convalescència. També té 76 places per a ús residencial que de moment són de gestió privada. La visita comença amb una entrevista amb el director del centre a qui s'exposen les funcions del Mecanisme. Explica a l'Equip l'origen de la clínica i els serveis que presta. Acompanya l'Equip durant la visita i després el substitueix el metge especialista en gerontologia de la primera planta. Sociosanitari Les tres primeres plantes de l'edifici, la primera de les quals es visita, són per a ús sociosanitari i, per tant, altament medicalitzades. De fet, les habitacions, individuals o compartides, són com les d'un hospital. L'estat de les instal·lacions i les condicions d'habitabilitat són molt bones. És un edifici nou, modern i de gran dimensions, dotat de serveis assistencials com ara fisioteràpia, rehabilitació, teràpia ocupacional i hidroteràpia, a banda dels generals com el servei mèdic o el d'infermeria. Informen, i així es constata durant la visita, que la ràtio de personal per pacient és més alta que la mitjana per a aquest tipus de centres. Una dada rellevant és que hi ha servei mèdic fins a les 20 hores del vespre i a la nit hi ha una guàrdia localitzable per telèfon. Residència Es visita la quarta planta que està destinada a ús residencial. Les habitacions, individuals o compartides, són iguals que la del sociosanitari. La residència es beneficia dels serveis que es presten al sociosanitari i també té una dotació que supera amb escreix les ràtios mínimes establertes pel Departament. L'equip consta d'una metgessa que treballa de 9 a 18 hores de dilluns a divendres, 3 infermeres i 6 auxiliars d'infermeria. Actualment hi ha 76 pacients. D'aquests 27 són PCC (pacient crònic complex) i 12 MACA (malaltia avançada crònica). Les contencions es revisen cada tres mesos. Actualment, tenen 20 pacients amb contenció diürna amb cinturó perineal i dos d'aquests també amb contenció nocturna al llit amb cinturó abdominal imantat. El centre de referència és Mutuam. El metge i la infermera de referència fan visites presencials a la residència ocasionalment. Tenen històrica clínica en paper i informatitzada i el programa informàtic permet consultar l'HC3 i tenir comunicació amb metge de referència de Mutuam i altres especialitats mèdiques. Hi ha dos menjadors. El més gran és on hi ha les persones residents amb gran dependència, moltes de les quals van en cadira de rodes.

Observacions	En el moment de la visita hi ha les auxiliars d'infermeria repartint suc i una terapeuta ocupacional que aquell dia fa l'activitat d'estimulació cognitiva. L'altre menjador és més petit i hi resideixen les persones més autònomes, que en aquell moment fan un exercici de memòria amb una altra terapeuta ocupacional. Durant la visita també s'observa que hi ha familiars que acompanyen les persones residents. Poden ser-hi d'11 a 20 hores. El centre col·labora amb el CATSalut amb places d'urgència els caps de setmana i sempre que es tracti de pacients amb malaltia crònica i una dependència severa. Es constata que s'accepten com a ingressos voluntaris les altes de persones no incapacitades, però amb un alt deteriorament cognitiu.
Recomanacions	No se'n fan, amb independència de les consideracions relatives als ingressos voluntaris que s'adrecin al departament competent.

VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES EN ANYS ANTERIORS

VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES EN ANYS ANTERIORS

1. Instruccions sobre l'ús de les pistoles elèctriques	119
2. Drets de les persones detingudes reconeguts en el marc de la UE: article 520 LeCrim i nou formulari N01	122
3. Drets i garanties de les dones als centres penitenciaris de Catalunya .	124
4. Departaments de règim tancat	126
5. Les relacions entre policies locals i Mossos d'Esquadra	127
6. Protocol d'Istanbul en l'àmbit policial i medicoforense	128
7. Els espais que presten atenció immediata a infants migrants	130
8. Ingrés en establiments geriàtrics de persones grans no incapacitades que no poden manifestar lliurement la seva voluntat	131
9. Efectes del tancament de la presó Model de Barcelona	132

VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES EN ANYS ANTERIORS

1. Instruccions sobre l'ús de les pistoles elèctriques

L'any 2016 el Síndic de Greuges presenta un informe monogràfic sobre la dotació de pistoles elèctriques per part dels cossos policials catalans. L'estudi exposa la manca de regulació i de control que hi ha al voltant d'aquestes armes i avança alguns elements que cal tenir en compte amb vista a un debat parlamentari previ a la seva eventual autorització. Per mitjà d'aquest informe, el Síndic insta l'executiu a suspendre l'ús de les pistoles per part de totes les policies de Catalunya en espera que es conculquin els debats.

En el moment de l'elaboració de l'informe esmentat, del total de 213 cossos de policia local de Catalunya, 31 disposen, com a dotació oficial, d'una pistola elèctrica o més. En canvi, els Mossos d'Esquadra encara no en disposen.

En relació amb la regulació, el dia 17 de febrer de 2016 es formalitza la proposta per crear, al si de la Comissió d'Interior del Parlament de Catalunya, un grup de treball per estudiar les condicions d'utilització dels dispositius conductors d'energia (DCE). La regulació dels dispositius conductors d'energia per part de la policia resta pendent de valoració pel que fa a l'ús. La Comissió, en la sessió tinguda el dia 2 de març de 2016, adopta l'Acord 2/XI del Parlament de Catalunya, de creació del grup de treball esmentat. I en el marc d'aquest grup de treball, el Síndic presenta l'informe.

La Comissió, com a resultat de les tasques acomplertes pel grup de treball, aprova vuit conclusions que impliquen, entre d'altres, que el Govern doti el Cos de Mossos d'Esquadra de DCE com a nova eina de treball; que s'elabori un reglament estricte sobre l'ús de les pistoles, destinat a tots els cossos policials, i un protocol normalitzat de treball, i que les pistoles incorporin elements tecnològics que permetin deixar constància escrita i informatitzada de tots els elements d'ús.

L'any 2017 la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME) adquireix 134 DCE marca Taser, model X2 de color groc,

ahora que elabora el procediment que regula l'ús dels DCE per part de la PG-ME, com a eina de dotació policial que determina les situacions en què es pot utilitzar, estableix els procediments d'actuació i la gestió operativa relativa a la utilització del DCE, i es fa la formació a les persones habilitades per utilitzar aquests dispositius.

També s'adquireixen i es prepara el procediment d'utilització dels dispositius personals de gravació (DPG). Es fa la formació corresponent per utilitzar aquests dispositius i s'obté la validació de la Comissió de Control de Dispositius de Videovigilància per a l'ús dels DPG per part de la PG-ME.

L'abril de 2018, l'adjunt general i una assessora del Síndic de Greuges participen en una demostració del funcionament dels DCE a la Comissaria Central a Sabadell. En el marc d'aquesta demostració, s'informa de les característiques del DCE i el procediment d'intervenció d'acord amb les normes incorporades en la instrucció que en regularà l'ús. La Instrucció 4/2018 en regula l'ús i la Instrucció 5/2018 regula els dispositius de gravació.

La Instrucció 4/2018, a banda de modificar la instrucció existent sobre la utilització d'armes i eines d'ús policial per incorporar els DCE en el catàleg d'eines de la PG-ME, es fonamenta en les conclusions que s'aproven el dia 6 de juliol en el marc de la Comissió d'Interior i en les recomanacions recollides en l'informe lliurat al Parlament pel Síndic de Greuges.

La Instrucció 4/2018 determina les situacions en què es pot fer ús dels DCE i estableix els procediments d'actuació. Sobre aquesta qüestió, el Síndic ha traslladat dos suggeriments de millora: el primer fa referència al punt 5.3, sobre els supòsits que prohibeixen o limiten l'ús del DCE, en el sentit que s'ampliï l'àmbit personal de la no-utilització als infants i adolescents, i no només als infants fins a dotze anys com es recull actualment, amb el benentès que les actuacions de les administracions públiques de prevenció,

atenció i protecció a l'empara de la Llei 14/2010, de 27 de maig, van dirigides als infants i adolescents conjuntament. Així mateix, la Llei 14/2010 recull com a principi inspirador i fonamentador de les administracions públiques l'interès superior de l'infant o adolescent, indistintament.

En resposta a aquest primer suggeriment, la Direcció General de la Policia (DGP) ha respost que es tindrà present per estudiar-ne la viabilitat, per bé que es fa palès que no sempre pot ser possible determinar l'edat dels joves adolescents en situacions de risc.

El segon fa referència al punt 6.1, sobre accions genèriques que s'han de fer quan s'apliqui una descàrrega d'aquesta eina sobre una persona. La instrucció recull textualment “que, sempre que sigui possible, s'ha de gravar el desenvolupament de l'actuació, i també s'han d'enregistrar imatges de la part del cos on s'ha aplicat el DCE o de les ferides en cas que se n'hagin produït”. El Síndic ha suggerit se substitueixi el “sempre que sigui possible” per “en tots els casos” com a criteri general d'actuació.

Respecte a aquest segon suggeriment, la DGP informa el Síndic que es va decidir aquest redactat davant la previsió de situacions en les quals, per circumstàncies alienes a la voluntat de l'efectiu policial, no s'enregistrés l'actuació.

En conseqüència, pel que fa a la valoració i posterior modificació, si s'escau, de la Instrucció 4/2018 en els termes establerts en els suggeriments esmentats, la DGP informa que es farà una vegada transcorregut el període d'implementació de l'ús del DCE, per detectar altres necessitats de millora dels procediments de treball relacionats amb aquests dispositius per part de la PG-ME. Caldrà, doncs, fer-ne el seguiment oportú.

D'altra banda, la Instrucció 4/2018 incorpora algunes novetats, com ara informar la persona que ha rebut una descàrrega produïda i posar-ho en coneixement del familiar o la persona que designi la persona afectada, i també informar l'autoritat judicial mitjançant la instrucció de l'atestat que correspongui, sempre que s'utilitzi el DCE sobre una persona.

A banda de les normes bàsiques de seguretat que s'hauran d'observar en qualsevol context, els DCE també incorporen mesures i diversos elements tecnològics que n'impedeixen un ús reiteratiu i continuat i que permeten la traçabilitat i control posterior de l'ús, la qual cosa facilita la prevenció d'eventuals excessos o mal usos. Igualment, es recull que la PG-ME ha de disposar d'un sistema de registre que permeti identificar les persones que han tingut accés als dispositius i les circumstàncies en què se n'han fet ús.

Amb tot, l'objectiu és evitar un mal major, imminent i irreparable, i només es preveu utilitzar aquests dispositius en les situacions en què hi hagi un risc racionalment greu per a la vida o la integritat dels agents o de terceres persones, i abans d'utilitzar-les, serà necessari haver exhaurit totes les vies de diàleg, negociació i mediació prèvies, a banda d'avisar la persona requerida de manera clara que es farà ús d'aquesta eina si no deposa la seva actitud. En cas que es faci servir i es dispari (la descàrrega té una durada màxima de cinc segons que es pot reduir), l'objectiu serà que la persona no caigui a terra perquè és llavors quan es podria fer mal.

Sobre la Instrucció 5/2018, que regula els DPG, també n'estableix les directrius d'utilització i les actuacions que cal dur a terme quan se'n faci ús. El dispositiu de gravació és de dimensions molt reduïdes (es porta al pit) i enregistra àudio i vídeo. La càmera disposa d'una funció de pregravació que permet conservar les imatges i els sons captats els dos minuts previs al moment d'activació del dispositiu, i d'aquesta manera es pot tenir tota la informació de l'actuació.

El dispositiu també incorpora sistemes de seguretat i mecanismes per garantir-ne la traçabilitat, i sempre que s'utilitzin i els fets enregistrats puguin ser constitutius d'infraccions penals o administratives greus o molt greus, es posaran en coneixement de l'autoritat judicial.

Pel que fa al desplegament operatiu de les Taser, està lligat al desplegament dels DEA (aparells portàtils desfibril·ladors) amb la seva formació corresponent. Aquest

desplegament, finançat pel DIPSALUT de les diputacions provincials, primer es fa a la Regió Policial de Girona i la resta està en fase de licitació per adquirir els DEA. Per tant, es preveu que el desplegament de les TASER a la resta del territori de Catalunya es faci un cop disposin dels desfibril·ladors.

Les proves pilot per a la consolidació del correcte funcionament dels DCE i els DPG es van iniciar el mes de juny de 2018. Els llocs on es van fer les proves pilot van ser a les comissaries del Gironès, Pla de l'Estany, la Selva Litoral, Alt Empordà Figueres, Àrea Regional de Recursos Operatius i als caps de torn de la Regió Policial de Girona.

Les proves van finalitzar el dia 1 de juliol del 2018 en torn de nit i durant aquest període no es va fer ús dels dispositius. Per tant, des de llavors que es consideren operatius els dispositius esmentats. Tanmateix, fora del període de proves, el dia 19 de juliol de 2018, a les 18.32 hores, efectius de la comissaria de la Selva Litoral utilitzen el DCE. L'ús es va fer en mode d'advertiment acústic sense que calgués el llançament de les agulles, ni la descàrrega elèctrica. L'avís va resultar efectiu, atès que la persona va reduir la seva agressivitat. Juntament amb l'ús del DCE, també es van fer gravacions amb el DPG i no es va registrar cap incident destacable. Tal com està previst, es va informar el jutjat corresponent mitjançant la instrucció de les diligències policials.

Posteriorment, s'ha tingut coneixement d'un altre incident a Salt en què també es va fer ús de la pistola elèctrica, però sembla que no va ser registrada en vídeo perquè el DCE va fallar. Així mateix, en la darrera visita que fa l'MCPT a la comissaria de Girona (setembre), s'informa que la càmera està espatllada des de llavors i que encara no s'ha reparat.

A preguntes del Síndic de Greuges, la DGP ha informat que aquesta intervenció s'ha valorat com a correcta, però bé que reconeixen que per un error amb la manipulació del DPG no es va poder enregistrar l'actuació policial. Segons la informació facilitada, en el moment que es va iniciar l'incident, el cap de torn de la dotació que disposava del DCE i el DPG era a l'ACD de l'ABP de Girona

fent la supervisió de l'entrada a cel·les d'una persona detinguda.

En aquells moments, es va requerir la presència de la dotació esmentada a l'incident de Salt per donar suport als efectius policials que eren al lloc on s'havia de practicar la detenció d'un home que havia agredit la seva dona i la seva filla, i que mantenia una actitud agressiva i amenaçant, i intentava marxar del lloc. Poc abans de l'arribada al lloc, l'efectiu policial que duia el DPG, que creia que estava en mode pregravació, va accionar el botó per enregistrar l'actuació, quan en realitat el que va fer va ser activar el mode pregravació, atès que ja estava desconnectat. Quan l'efectiu policial que en va fer ús va arribar a l'ABP de Girona, va tornar a prémer el botó del DPT per aturar l'enregistrament, però, en realitat, el que va fer va ser iniciar la gravació i recuperar els dos minuts de pregravació que permet el dispositiu. Tanmateix, aquests dos minuts corresponen a una altra actuació policial, amb la qual cosa no es va poder enregistrar cap imatge de l'actuació policial amb el DCE.

Es posa de manifest que les circumstàncies en què es va fer ús del DCE són les que estableix el protocol vigent, en la mesura que era una situació de risc per a la vida i la integritat de terceres persones i dels mateixos agents actuants. Amb tot, caldrà fer èmfasi en l'avaluació de l'error produït amb l'ús i la manipulació del DPG davant la previsió d'altres situacions que es puguin produir en què sigui necessari fer ús del DCE

Sobre el tema de l'ús de les pistoles per part de les policies locals, arran de la constitució del grup de treball esmentat, el març de 2016 la Direcció General d'Administració de Seguretat va sol·licitar a totes les policies locals de Catalunya que informessin sobre la utilització d'aquest tipus d'eina. La informació facilitada en aquell moment va aportar les dades següents: 35 cossos de policia local disposaven d'aquest material, amb un total de 60 unitats.

Com a conseqüència de l'informe del Grup de Treball, el Departament va considerar convenient establir uns criteris orientatius per facilitar-ne la regulació i

l'homogeneïtzació respecte a l'ús per part de totes les policies locals de Catalunya, tal com, d'altra banda, ja havia recomanat el Síndic de Greuges. Amb aquesta finalitat, es van iniciar els treballs per a l'elaboració d'un protocol que establís els criteris orientatius per a la regulació de l'ús de les pistoles Taser per part dels membres dels cossos de les policies locals de Catalunya.

El protocol s'ha aprovat per Resolució INT/2789/2018, de 23 de novembre, i inclou aspectes relatius a la utilització de l'eina, coneixements teòrics sobre els procediments de treball i les normes deontològiques, i també coneixements teoricopràctics sobre la utilització del DEA. Resulta preocupant, però, que mantingui alguns aspectes sobre els quals el Síndic i el Mecanisme s'han pronunciat de manera crítica, com ara que l'arma no estigui exclosa amb caràcter general en adolescents menors d'edat, sinó tan sols en menors de dotze anys i només "sempre que els agents actuant puguin percebre aquesta condició".

Sobre l'oportunitat de fer un registre sobre les unitats en servei de les policies locals de Catalunya, que el Síndic havia plantejat al Departament, s'informa que actualment disposen d'aquesta informació, atès que des de fa dos anys que es demana a les policies locals. El Departament considera que la legislació vigent només fa referència a l'obligatorietat de trametre'ls el nombre i les característiques de les armes de foc de què disposi la policia local. Tot això, sens perjudici que, en desenvolupament de la previsió legal de l'article 25 bis de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, en el moment d'elaborar el Reglament del Registre de les policies locals es faci constar aquesta informació com a obligatòria.

Per tant, malgrat que la legislació vigent no n'estableixi l'obligatorietat, el Departament sí que n'ha valorat la idoneïtat, en la línia del que el Síndic havia suggerit. Amb tot, l'MCPT ha recomanat que s'elaborin els criteris orientatius per a l'ús de les Taser per part de les policies locals.

2. Drets de les persones detingudes reconeguts en el marc de la UE: article 520 LeCrim i nou formulari N01

Enguany, s'ha produït una novetat important en la interpretació de l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal (LeCrim), pel que fa al dret de la persona detinguda i de la seva defensa lletrada d'accedir als documents que en justifiquen la detenció.

En els informes dels darrers anys, l'MCPT havia recomanat a la Direcció General de la Policia que fes una interpretació de l'article 520 LECrim que fos conforme a la Directiva 13/2012 de la UE i que, per tant, amb les cauteles necessàries per salvaguardar el secret del sumari i protegir les víctimes i els testimonis, es donés accés a la defensa de la persona detinguda no només a informació sobre els motius de la detenció, sinó al contingut íntegre de l'atestat policial.

Si l'any passat l'informe es feia ressò d'una sentència de la Sala Segona del Tribunal Constitucional que atorgava l'empara a un ciutadà detingut, al lletrat del qual s'havia denegat l'accés a l'expedient policial de la Guàrdia Civil, enguany ha estat una segona sentència, en aquest cas de la Sala Primera, la que ha permès al Tribunal Constitucional (TC) fer una interpretació en profunditat de l'abast dels drets reconeguts en l'article 520 LECrim, d'acord amb la normativa europea (STC 21/2018 de 5 de març de 2018).

En aplicació d'aquesta sentència, la Direcció General de la Policia ha fet determinades modificacions en el full de lectura de drets (formulari N01) i en l'operativa policial, que han estat comunicades al Síndic de Greuges com a resposta a l'expedient Q-5531/2016. Els elements més significatius d'aquests canvis són els següents:

- La informació que cal donar a la persona detinguda sobre els motius de la seva detenció ha de ser suficient. Aquesta suficiència s'ha d'interpretar, com assenyala el TC, no només en el sentit d'identificar i qualificar provisionalment la infracció penal que se sospita que ha comès la persona detinguda, sinó també "les dades objectives que permeten establir una

connexió lògica entre la conducta de la persona sospitosa i el fet investigat.”

- Correspon a la persona detinguda sol·licitar justificadament els elements de les actuacions a les quals vol accedir.

- Cal que aquest accés es produeixi “de manera efectiva, mitjançant exhibició, entrega de còpia o qualsevol altre mètode que, tot garantint la integritat de les actuacions, permeti a la persona detinguda conèixer i comprovar, per si mateixa o a través del seu lletrat, les bases objectives de la seva privació de llibertat”.

- El TC ha aclarit que aquest dret “no atorga una facultat d’accés al contingut complet de les actuacions policials que es plasmen en l’atestat” i que “la determinació de quins són els elements essencials per impugnar la legalitat de la detenció és casuística”.

A partir d’aquestes consideracions, el nou formulari N01 incorpora diversos canvis, incloent-hi un apartat perquè la policia faciliti una qualificació jurídica provisional dels fets que han motivat la detenció i, com a dret autònom, el “dret a accedir als elements de les actuacions que siguin essencials per impugnar la legalitat” de la detenció.

El reconeixement i la plasmació d’aquest dret en el formulari s’han de valorar inicialment de manera positiva, en la mesura que donen compliment a les recomanacions de l’MCPT i a la sentència del TC. No obstant això, hi ha alguns elements de les instruccions relatives a l’operativa policial que poden donar lloc, en alguns casos, a incompliments de la lletra i l’esperit de la normativa comunitària.

- La persona detinguda ha d’explicitar a quins elements concrets de les actuacions policials vol accedir (el formulari diu: “Vull exercir el dret d’accés als elements de les actuacions policials que fan referència a...”). Atès que la persona detinguda no té manera de saber amb precisió de quins documents disposa la policia per justificar la seva detenció, aquesta petició s’ha d’interpretar de la manera més àmplia possible si no es vol caure en el risc de negar de facto el dret

d’accés. Per exemple, la persona detinguda ha de poder demanar l’accés “a la denúncia” o a “les declaracions de testimonis”, sense haver de precisar-ne els noms, si la persona detinguda no els coneix. Tot i això, si hi ha documents que la persona detinguda no sap que hi ha (per exemple, fotografies, informes pericials), difícilment podrà demanar-los i la impossibilitat material d’accedir-hi es podria considerar un atemptat a l’objectiu garantista de la Directiva 13/2012.

- El nou formulari, seguint el que apunta el fonament jurídic setè de la Sentència 21/2018, demana que la sol·licitud dels elements de les actuacions als quals es vol accedir sigui “justificada”. De nou, es tracta d’un requisit que, si no s’interpreta com una mera formalitat, pot suposar un obstacle insalvable per a l’exercici efectiu del dret. La persona detinguda ha de poder dir que vol accedir als documents “per verificar que la detenció s’ajusta a la legalitat”, sense haver de justificar a priori, sense haver-los examinat, per què considera que un document o l’altre és pertinent a aquests efectes.

- Un dels aspectes de potencial conflicte en l’exercici del dret d’accés als elements que justifiquen la detenció serà la determinació casuística de si la informació sol·licitada és pertinent o no. Aquesta decisió correspon als agents actuants, però la persona detinguda la pot impugnar davant el jutjat d’instrucció. Els criteris genèrics de denegació que proposa el TC són clars i raonables (“no s’han de facilitar informacions o parts de l’atestat que facin referència a terceres persones, a altres delictes o a línies d’investigació no esgotades”), però la seva valoració cas per cas pot ser complicada i caldrà estar amatents a la praxi policial.

- El TC dona tres opcions pel que fa a l’accés a aquests elements: “exhibició, entrega de còpia o per qualsevol altre mètode que permeti a la persona detinguda conèixer i comprovar les bases objectives de la seva privació de llibertat”. La clau és que l’accés es faci “de manera efectiva”. La nota de la DGP recull les tres opcions, però sembla prioritzar la darrera (“qualsevol altre mètode”) quan diu: “Per tant, també es

podria tractar d'un informe breu en què s'aporti únicament la informació concreta necessària per conèixer els motius de la detenció, sense desvetllar altres extrems que podrien excedir aquesta informació". L'MCPT entén que generalitzar aquesta opció seria un frau de llei que tornaria a desvirtuar el sentit de la Directiva 13/2012 i que difícilment es podria considerar que dona accés efectiu als elements que justifiquen la detenció. Cal accedir a documents originals i no a resums elaborats per qui ha practicat la detenció.

En les visites que ha fet l'Equip de Treball del Mecanisme a comissaries de PG-ME a partir del mes de maig de 2018 ha pogut comprovar que el formulari N01 ja és operatiu. La major part dels comanaments policials entrevistats a les comissaries visitades han informat que encara no havien rebut cap petició d'accés a la informació i documentació. En el cas de les comissaries de PG-ME de Barcelona i Girona, on hi ha hagut algunes peticions, asseguren que en cap cas s'ha denegat l'accés a la documentació sol·licitada. En qualsevol cas, l'MCPT seguirà vetllant perquè es faci la interpretació més garantista possible de l'article 520 LeCrim i de la Sentència 21/2018, tot respectant el marc jurídic europeu relatiu al dret de defensa.

3. Drets i garanties de les dones als centres penitenciaris de Catalunya

Enguany, l'Equip de Treball de l'MCPT ha tornat a visitar el Centre Penitenciari de Dones i els mòduls de dones d'alguns dels centres penitenciaris que en tenen. Les visites han tingut com a objecte genèric fer un seguiment de les recomanacions formulades en anys anteriors.

En el cas del CP Brians 1, s'han fet dues visites. La primera té com a objectiu conèixer la nova unitat de mòdul semiobert, arran d'una notícia que havia aparegut en els mitjans de comunicació, segons la qual s'havia posat en marxa un mòdul mixt a la unitat de medi semiobert (UMS) del Centre Penitenciari Brians 1 en què s'allotjaven interns condemnats per delictes contra la llibertat sexual.

En primer lloc, segons la informació facilitada el dia de la primera visita i la tramesa posteriorment per la Direcció General de Serveis Penitenciaris, la UMS no és un departament mixt. De fet, ni les persones que s'allotgen en aquesta unitat tenen vincles matrimonials ni de naturalesa anàloga, ni la UMS funciona com a unitat terapèutica, en el sentit de l'article 115 RP, que són els dos trets característics dels departaments mixtos, segons el que estableixen els articles 168 i següents RP.

La unitat es va posar en funcionament a principis de 2018 i allotja interns i internes amb itineraris de sortides a l'exterior a través del règim de vida del tercer grau o el 100.2 RP. La mesura respon al greuge comparatiu per raó de gènere que hi havia perquè les dones en la mateixa situació penitenciària estaven preses intramurs i, per tant, a les entrades i sortides havien de passar per tots els controls formals.

El funcionament de la unitat és assimilable a una secció oberta o centre obert, en què les persones internes surten al matí segons el seu itinerari de tractament i només hi reingressen per pernoctar-hi.

El dia de la visita, l'MCPT va constatar que els uns i les altres pernocten en zones diferenciades i espais separats amb cancel·les que impedeixen l'accés a les cel·les. Els únics espais que comparteixen són el menjador, el pati i l'economat. En el cas del pati, les dones tenen l'elecció d'acudir-hi o no. De fet, s'informa, i així es constata pel relat de les mateixes dones, que se'ls va oferir la possibilitat de fer ús d'un altre pati més petit i separat del dels homes, però no van voler.

Per tant, sobre la polèmica denunciada per un sindicat respecte del fet que a l'ala dels homes n'hi hagi alguns condemnats per delictes contra la llibertat sexual, les internes manifesten que no hi tenen cap problema. Al contrari, exposen que ja els coneixien d'abans perquè havien compartit anteriorment altres activitats abans de conèixer al mòdul mixt i no hi havien tingut cap problema.

Amb tot, per donar seguretat jurídica al funcionament de la unitat i al personal funcionari que hi treballa, el director general ha emès una resolució que obeeix, d'una banda, a la necessitat de facilitar unes condicions de compliment de les penes imposades a les dones internes en un règim de confiança i autogovern, d'acord amb el grau de classificació i règim de vida de què gaudeixen, alhora que es garanteixen les condicions de seguretat i ordre de l'establiment; i, de l'altra, a garantir el compliment de la pena en unes condicions d'igualtat efectiva entre dones i homes.

Pel que fa a la segona visita, es fixen com a objectiu els nous canvis funcionals i arquitectònics que s'estaven fent al Departament de Dones i que s'havien anunciat. Tal com es recull en l'apartat de conclusions i recomanacions de la fitxa de la visita, l'MCPT valora positivament que l'organització del mòdul s'atengui a les necessitats de les internes. Concretament, el fet que el DERT de dones passi a la planta baixa. Amb tot, un cop hagin finalitzat les obres i es pugui implementar el nou pla funcional de la unitat de dones, se n'haurà de fer el seguiment oportú, sens perjudici de continuar amatents davant les possibles queixes que puguin presentar les dones internes o reculli l'Equip de l'MCPT en les successives visites que faci al centre.

Altrament, l'Equip de l'MCPT també es mostra preocupat pels suïcidis ocorreguts a Brians 1, mentre les internes es trobaven en règim tancat, el darrer dels quals d'una interna que es va penjar a la cel·la. Val a dir que els dos casos que es coneixen són tractats i constitueixen un punt de l'informe anual del Síndic de Greuges de 2018.

Sobre el Centre Penitenciari de Dones, és la quarta visita que es fa al centre. Les problemàtiques del centre continuen sent les mateixes que s'han posat de manifest els darrers anys. Respecte a les novetats, s'han incorporat en la fitxa de la primera visita, motiu pel qual no es tornen a reproduir en aquest epígraf. En tot cas, cal afegir que, posteriorment a la visita que va fer l'MCPT, es va tenir coneixement del nou programa en perspectiva de gènere que s'havia engegat el passat mes d'abril i que es volia implementar a la resta de centres penitenciaris amb departament de dones.

Segons la informació rebuda, actualment la Direcció General de Serveis Penitenciaris (DGSP) està implementant el programa específic "Supervivents de la violència de gènere", que substitueix l'anterior, el programa Eva. Es duu a terme en quatre sessions setmanals d'una hora i quaranta-cinc minuts de durada. Pel que fa a la intervenció en víctimes de violència o abús, compten amb la col·laboració d'entitats, com ara Associació Creación Positiva; Àmbit Prevenció; El Safareig; Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya.

Val a dir que l'MCPT fa temps que incideix en la necessitat de desenvolupar accions adreçades a totes les dones que han patit situacions de violència i es troben en un context de vulnerabilitat, i també les que volen treballar aspectes relacionats amb la protecció i l'apoderamentament davant la situació de violència i d'abús que han viscut, moltes de les quals ni tan sols tenen o han incorporat aquesta consciència, com es desprèn de les entrevistes.

Amb tot, s'ha demanat més informació sobre les característiques d'aquest programa i la seva implementació a la resta de departaments de dones.

Finalment, cal assenyalar que el DERT del CP Ponent no s'ha visitat enguany però la DGSP ha informat que s'ha pogut constatar, com ja havia fet l'MCPT, la inadequada situació ambiental que es produeix en aquest departament quan només hi ha una dona o quan n'hi ha dues que mantenen incompatibilitats. En aquests casos, l'Administració reconeix que és cert que aquesta situació pot suposar una penalitat afegida al seu règim de vida per manca d'activitats comunes. Tanmateix, és del parer que suprimir-lo tindria un efecte encara més negatiu en el tractament de les internes classificades en primer grau, ja que comportaria el trasllat de centre penitenciari amb la consegüent afectació de la seva vinculació familiar.

Per això, per reduir aquest efecte, la DGSP fa palesa la necessitat de recórrer a l'aplicació de la Circular 2/2017, sobre el règim tancat, en el sentit d'escurçar el termini i potenciar el principi de flexibilitat amb l'aplicació del 100.2 RP.

Es conclou, doncs, que, en la línia de la resta de departaments especials, caldrà fer-ne el seguiment oportú i comprovar si s'estableixen mecanismes de flexibilitat que garanteixin una correcta i adequada intervenció, per treballar els aspectes concrets de la regressió i donar continuïtat als programes d'intervenció especialitzada que tinguin prescrits les persones afectades.

4. Els departaments de règim tancat

Durant el 2018, l'MCPT ha continuat supervisant la situació d'aquests departaments i les condicions de vida de les persones internes que hi estan ingressades. Amb aquest objectiu, s'han visitat els departaments especials del Centre Penitenciari Joves de Quatre Camins, els departaments de dones i d'homes del CP Brians 1 i el de Puig de les Basses.

En la línia d'anys anteriors, les visites han tingut com a objectiu la inspecció de les instal·lacions i la realització d'entrevistes, tant amb els interns com amb els responsables d'aquestes unitats.

En el cas del CP Joves, de les entrevistes realitzades, no se'n desprèn cap queixa específica d'aquest mòdul, més enllà de les generals i comunes a totes els centres visitats com ara els preus dels productes CIRE. Tampoc no es recullen testimonis d'interns en primer grau o aïllament que hagin estat objecte de maltractaments per part de funcionaris.

Amb tot, es continua observant la pràctica de formular la consulta mèdica a petició de l'intern per als casos en què estan sancionats. L'MCPT és del parer que aquesta pràctica s'hauria de corregir i caldria protocol·litzar l'atenció mèdica, atès que en cap cas es pot limitar a preguntar a l'intern si està bé, sinó que cal assegurar-se que la persona aïllada durant tants dies està en condicions de suportar la sanció.

Pel que fa al DERT del CP Puig de les Basses, en la fitxa de la visita es recullen les principals observacions i conclusions que se'n deriven. Es constata que en aquest departament és aplicable la Circular 2/2017,

de règim tancat, alhora que han redactat el seu programa específic de funcionament i compten amb un equip multidisciplinari de referència per aplicar-la.

En el cas del DERT de dones de Brians I, s'informa que no és cert, com s'havia dit, que s'hagi tancat el DERT de Dones U, sinó que durant un temps no hi ha haver cap dona. Informen que es troben en una etapa d'anàlisi i de revisió de molts dels processos de treball que implica reordenar i redefinir l'espai de Dones U i el seu departament especial. La idea, a grans trets, implica reconvertir el DERT en un espai de vida ordinari igual que la resta de plantes de Dones U que permeti una major classificació de les internes i una intervenció amb grups reduïts. Més endavant, l'espai d'infermeria passaria a ser una zona d'estabilització i d'intervenció conductual. Serà llavors, quan les obres hagin conclòs, que es tancarà el DERT actual.

Pel que fa al DERT d'homes del CP Brians 1, en la fitxa de la visita es recullen les principals manifestacions que es desprenen del relat de les entrevistes amb els interns. És rellevant que plantegin la manca d'intervenció, en el sentit que, si bé tenen programada una activitat cada dia, els professionals no hi assisteixen sempre, la qual cosa posa en relleu una limitada intervenció en aquest departament en compliment dels elements preceptius que comprèn la nova Circular 2/2017, del règim tancat.

En algun cas, relaten un dia o dos, com a màxim, de realització d'algun tipus d'activitat (educativa o esportiva). Una altra queixa que se'n torna a desprendre és una inadequada atenció mèdica mentre romanen en aquest règim, en el sentit que el personal mèdic es limita a preguntar, des de fora de la cel·la, com es troben. En aquest àmbit, l'MCPT ha fet palès la importància de l'atenció mèdica per evitar casos de persones amb alguna discapacitat física o mental en aquest règim de vida. En la mateixa línia, una altra queixa recurrent és la manca de qualitat dels àpats.

L'MCPT té la intenció de continuar visitant aquests departaments i d'entrevistar-se amb les persones internes.

5. Les relacions entre policies locals i Mossos d'Esquadra

Des de l'any 2014, l'MCPT recomana que les policies locals no acompleixin tasques de custòdia de persones detingudes i que, mitjançant els convenis pertinents, condueixin aquestes persones directament a dependències de la PG-ME.

Per mitjà dels convenis de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policial que se signen entre el Departament d'Interior i els ajuntaments amb policia local, es coordinen les funcions que els cossos policials dependents de diverses administracions fan en un mateix terme municipal. Alguns d'aquests convenis fa molt de temps que es van signar. Així, en els casos en què la recomanació de l'MCPT és clausurar les àrees de custòdia de la policia local, se'n suggereix la modificació. En aquest sentit, es fa palesa la bona col·laboració entre ambdós cossos policials, però també és palmari que aquests convenis poden variar molt en funció del territori.

De les 14 visites comissaries visitades, 5 ho han estat per primer cop i la resta s'han emmarcat en visites de seguiment. Respecte al compliment de les recomanacions formulades en anys anteriors, la majoria les han complert i s'ha comprovat que s'han dut a terme les millores o han corregit les deficiències detectades en la visita anterior. És el cas, per exemple, de la Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana a Ciutat Vella i Eixample, l'Hospitalet de Llobregat i Castell-Platja d'Aro. Altres, com la de Palamós, que s'ha visitat enguany, també han informat que les accepten i que les compliran.

En relació amb la recomanació formulada als mateixos ajuntaments perquè la policia local deixi d'exercir funcions de custòdia de persones detingudes, es continua constatant respostes diverses. En tot cas, els ajuntaments són receptius a traslladar la recomanació a les juntes locals de seguretat per estudiar la proposta i establir nous protocols, si més no, per a les persones detingudes sobre les quals la policia local no té competència quant a la finalització del procediment, com ara en casos de

delictes d'atemptat contra l'autoritat i contra la seguretat viària. És el cas de la Guàrdia Urbana de l'Hospitalet de Llobregat.

Amb tot, tots els cossos policials es comprometen que l'estada de les persones detingudes a les seves dependències sigui el mínim possible.

Hi ha municipis, com ara Montornès del Vallès, en què s'ha constatat que la cel·la que es feia servir per a la custòdia s'ha deixat d'utilitzar i s'ha revisat el procediment d'actuació amb la PG-ME, que s'ha traduït en una nova instrucció que fixa els criteris que regeixen l'actuació de la Policia Local en relació amb el trasllat, la custòdia i la recepció de persones detingudes a l'ABP de Granollers.

En altres casos, com la Policia Local de Valls, que va acceptar la recomanació de clausurar l'àrea de custòdia i traslladar les persones detingudes a la PG-ME del mateix municipi, s'ha constatat que encara no s'ha clausurat. En aquest cas, estan pendents que els serveis jurídics de la Direcció General d'Administració de Seguretat signin el conveni oportú. Mentrestant, la Policia Local continua fent la custòdia de persones detingudes per atemptats contra l'autoritat i delictes contra la seguretat del trànsit.

Amb tot, mentre els ajuntaments respectius valoren la viabilitat de la recomanació, l'MCPT recomana dotar l'ACD de tots els elements de seguretat necessaris, tant per a les persones detingudes com per als agents de custòdia. És el cas de la Policia Local de Palamós o de Castell-Platja d'Aro, a qui s'ha recomanat que amplii l'espai videovigilat, de manera que inclogui i abasti tots els espais per on passa la persona detinguda.

Respecte dels drets de les persones detingudes, l'MCPT ha constatat novament que l'únic dret que s'exerceix sistemàticament quan la persona detinguda està sota custòdia de la policia local és rebre atenció mèdica. En alguns casos, la visita es fa com a obligació imposada per la PG-ME per recepcionar la persona detinguda, com una garantia de les condicions físiques en què arriba

aquesta persona. Aquesta visita es continua produint immediatament després de practicar-se la detenció i just abans de dur la persona detinguda a dependències de la policia local.

En canvi, es continua observant que aquesta manera de procedir no és homogènia a tot el territori de Catalunya i que, en algunes regions policials, com la de Girona o la de Barcelona ciutat, les comissaries dels Mossos són més flexibles a l'hora de recepcionar persones detingudes per les policies locals. Per això, el Mecanisme reitera que cal un acord general entre la PG-ME i les policies locals perquè la visita mèdica recuperi el seu sentit com a dret de la persona detinguda.

Sobre l'assistència mèdica, ara per ara les visites es fan amb el personal de custòdia present a l'àrea mèdica. En canvi, l'Equip de l'MCPT ha constatat, un any més, que la manera de procedir d'algunes policies locals en el trasllat de persones detingudes a un centre sanitari per a assistència mèdica és diametralment oposada la posicionament de la DGP. En aquest sentit, la decisió es pren considerant els criteris d'atenció mèdica del personal facultatiu que atén la persona. És el cas de les policies locals de Palamós, Castell-Platja d'Aro o Palafrugell. En relació amb aquest tema, l'MCPT continuarà insistint perquè la PG-ME hi doni compliment en la seva praxi quotidiana.

Pel que fa al compliment dels drets de les persones detingudes, es constata que hi ha comissaries de policia local en què s'informa la persona detinguda del dret que té a fer una trucada per informar de la seva detenció, però se l'avisava que aquest dret no es fa efectiu fins que ingressa a dependències de la PG-ME. És el cas de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB-Unitat Territorial a Ciutat Vella i Eixample), que té protocol·litzat fer les primeres diligències policials amb la persona detinguda a la seu de la comissaria i traslladar-la a la comissaria de les Corts un cop s'han conclòs o bé a la Unitat d'Investigació de la GUB a Zona Franca.

La GUB segueix el mateix procediment respecte a la comunicació de la detenció al

col·legi d'advocats. Són els receptors de les persones detingudes els qui hi truquen, motiu pel qual l'MCPT els ha recordat novament que la comunicació ha de ser des del mateix moment en què es produeix la detenció, i que la primera assistència lletrada s'ha de produir durant les primeres hores de la detenció, cosa que pot coincidir amb el període en què la persona encara està sota la custòdia de la GUB. També és el cas de la Guàrdia Urbana de l'Hospitalet de Llobregat.

Per contra, les policies locals que sí que comuniquen la detenció des del primer moment en què es produeix reconeixen que les persones lletrades es presenten a les dependències de la PG-ME.

L'MCPT continuarà recomanant que cal que totes les àrees de custòdia que no compleixin condicions materials de detenció que siguin respectuoses amb els drets de les persones detingudes, o allà on no es puguí donar un compliment íntegre als drets reconeguts per l'article 520 LECrim, es clausurin de manera immediata. Pel que fa a la resta, les autoritats municipals també haurien de valorar si és eficient mantenir aquests espais i, en la mesura que hi hagi comissaries de PG-ME a la mateixa localitat, o en poblacions veïnes, abstenir-se d'obrir noves àrees de custòdia de policia local.

6. Protocol d'Istanbul en l'àmbit policial i medicoforense

L'*Informe anual del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura* del 2015 contenia un capítol específic sobre les pautes per a l'aplicació del Protocol d'Istanbul per personal sanitari. El Protocol d'Istanbul era força desconegut tant pels professionals com per les institucions responsables de les persones detingudes o privades de llibertat, i això redundava de manera molt negativa en l'eficàcia de les denúncies per maltractaments davant dels òrgans jurisdiccionals competents

Els anys 2016 i 2017 els departaments de Justícia i Salut, i l'Institut de Medicina Legal i Forense van adoptar mesures per promoure el coneixement i la utilització del Protocol d'Istanbul per mitjà de diversos cursos de formació i capacitació.

En les visites que ha fet l'MCPT es continua constatant que els reconeixements mèdics de les persones privades de llibertat es fan sovint en presència de la policia o altres funcionaris de custòdia. Aquesta pràctica és sistemàtica en centres d'atenció d'urgències i comissaries de la PG-ME. També en la visita medicoforense a la Ciutat de la Justícia. Fins i tot quan en alguna ocasió un metge ha demanat fer la visita de la persona detinguda en privat, ha rebut una negativa per part dels agents de Mossos d'Esquadra.

Seguint les recomanacions internacionals i d'aquest mecanisme, cal insistir que la visita mèdica es faci en privat, sense personal de custòdia present a l'àrea mèdica o a les zones d'abast visual i auditiu, amb l'única excepció que hi hagi sospites justificades de risc i el professional sanitari així ho demani. En aquesta situació, s'hauria de deixar constància per escrit de les circumstàncies en què es produeix l'exploració i la presència d'altres persones, i també de les restriccions físiques a la persona detinguda.

En resposta a les recomanacions formulades per l'MCPT, d'una banda, la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia ha informat del següent:

- A la zona de cel·les no es practiquen només actuacions assistencials a persones detingudes, sinó també a persones internes en un centre penitenciari. Aquestes actuacions són generalment de tipus psiquiàtric. Per aquest motiu, a més del despatx per a les actuacions assistencials, també hi ha altres despatxos tipus sala d'entrevista. Es posa de manifest que als despatxos d'actuacions assistencials hi ha material mèdic tallant o punxant i un ampli ventall de medicació que poden ser elements de risc, tant per al personal com per a la persona detinguda.

- Remarquen que l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya disposa del protocol d'actuació medicoforense en casos d'al·legació de tortura i maltractaments i que, si bé garanteixen que actuacions assistencials es fan en un espai adequat i habilitat a aquest efecte, amb respecte a les persones detingudes i en presència dels agents, mostren la seva disposició a col·laborar en l'establiment d'un

circuit o protocol específic que garanteixi que les visites a les persones detingudes que al·leguin tortura o maltractament es puguin desenvolupar sense presència policial.

Així mateix, mostren la seva voluntat a treballar en l'establiment de nous mecanismes de seguretat, com ara la instal·lació d'un interruptor antipànic.

D'altra banda, la Direcció General de la Policia no descarta valorar l'escenari en un futur proper. Tanmateix, en aquests moments l'operativa continua sent la mateixa i la justifiquen en el fet que la custòdia i la vigilància de la persona detinguda, malgrat l'assistència de personal facultatiu per fer-li l'exploració, és responsabilitat única i exclusiva dels agents de policia. En tot cas, són del parer que els efectius s'estaran al costat de la persona detinguda i mai no la perdran de vista. En definitiva, es tracta de la concurrència dels dos drets fonamentals, el dret a la intimitat i el dret a la seguretat, que es dona durant l'exploració mèdica de les persones detingudes. Amb tot, entenent la importància que té el Protocol, l'MCPT continua insistint en aquesta recomanació en els informes que elabora de cada visita duta a terme.

Finalment, es constata que, en aquest esforç per mantenir el necessari equilibri entre el dret a la intimitat de les persones detingudes i la seguretat, la majoria de les policies locals visitades manifesten que preval el criteri del personal sanitari i que, per tant, en cas que el personal mèdic ho demani, no són presents durant la visita mèdica

Pel que fa als informes mèdics, des de principis d'any està penjat a l'ECAP el nou comunicat de lesions de l'ICS, que recull els mínims que hauria de contenir l'avaluació de persones que al·leguen maltractaments. Malgrat això, es continuen observant informes d'atenció mèdica en què no consta la descripció dels fets ni una descripció adequada ni completa de les lesions. Per tant, cal insistir en la millora de la qualitat dels informes mèdics de les persones detingudes i de les lesions que presenten seguint els estàndards del Protocol d'Istanbul.

En el cas del Protocol d'actuació medicoforense d'al·legació de tortura o

maltractaments, el Mecanisme va observar que no s'havia aplicat en el cas d'una persona detinguda que denunciava maltractaments. S'insta l'Institut de Medicina Legal i Forense a supervisar-ne l'ús i a revisar-ne l'aplicació.

7. Els espais que presten atenció immediata a infants migrants

La Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència preveu el deure de l'organisme responsable de protecció de la infància de prestar l'atenció immediata als infants estrangers no acompanyats mentre el ministeri fiscal tramita el procés de determinació de l'edat (art. 110).

Durant anys, aquesta atenció immediata es prestava a les dependències de l'àrea de custòdia i detenció de la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, sense que els adolescents estiguessin detinguts. L'any 2010 el Síndic ja va assenyalar que aquesta àrea presentava deficiències importants pel que fa a l'atenció d'infants que eren objecte d'actuacions de l'Administració en l'àmbit de la protecció.

En visites tant del Síndic com de l'MCPT es va constatar que, dins de les mateixes instal·lacions i en sales separades però contigües, l'espai de detenció atenia infants de reforma, generalment infants i adolescents detinguts per la presumpta comissió de delictes o infants i adolescents ja internats en centres de justícia juvenil i que havien d'acudir a actuacions judicials, juntament amb infants de protecció, generalment infants i adolescents víctimes de maltractaments, infants i adolescents tutelats escapolits de centres de protecció, i infants i adolescents estrangers immigrants no acompanyats. Aquests infants i adolescents, víctimes de periples vitals traumàtics, eren atesos i passaven els temps d'espera, que podien superar les 24 hores fins que no eren assignats al recurs que correspongués, en cel·les o en sales que presentaven les mateixes característiques que les cel·les emprades per a la custòdia dels adolescents detinguts o privats de llibertat.

En moments puntuals, com va succeir, per exemple, els mesos de setembre i octubre de 2017, el Síndic va constatar, per mitjà de

visites a aquest espai, que, com a mínim en alguns dels casos, hi havia infants que feia més de 100 hores que s'estaven en aquestes dependències, sense dutxar-se, sense canviar-se de roba, sense rentar-se les dents, amb el llum sempre encès per raons de seguretat, menjant sempre el mateix (magdalenes, suc i entrepà de truita o tonyina), sense veure la llum exterior ni sortir fora, i sense saber quan sortirien d'allà. Fora d'aquestes dependències, a més, a la sala d'espera de la planta 0 de l'edifici F (Fiscalia), també hi havia nombrosos infants amb matalassos a terra, en condicions totalment inadequades. La saturació dels centres de primera acollida i d'acolliment, que no disposaven de places vacants, provocava que aquests infants poguessin romandre fins a quatre o cinc dies en aquestes dependències.

Aquest espai de custòdia i de detenció de menors estava ubicat al soterrani de l'edifici F, fred i amb dèficits de llum natural, i amb les sortides protegides per reixes metàl·liques i custodiades per membres del Cos de la Policia-Mossos d'Esquadra.

En relació amb aquest assumpte, les administracions afectades, en col·laboració amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i l'Ajuntament de Barcelona, van anar treballant per trobar aquest espai alternatiu proper a la Ciutat de la Justícia, sense èxit. Durant l'any 2017, a més, es van fer actuacions per sectorialitzar l'espai i es van habilitar altres dependències de la Ciutat de la Justícia amb caràcter provisional.

Finalment, la pressió de l'arribada d'infants no acompanyats va ser tan elevada que es va descartar per diferents acords governatius del Deganat de Barcelona i de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia l'ús de cap espai de la Ciutat de la Justícia. El darrer Acord Governatiu 977/2018 de la magistrada degana dels jutjats unipersonals del partit judicial de Barcelona va dictaminar prohibir l'ús de la sala d'espera de la Fiscalia i qualsevol altra dependència de la Ciutat de la Justícia durant la nit. Aquesta prohibició va venir acompanyada d'una modificació dels circuits d'atenció dels infants migrants sense referents familiars, sense concentrar l'atenció a la Ciutat de la Justícia i sense utilitzar-ne l'espai de detenció de menors per a aquests objectius.

Entre altres mesures, es va preveure que les tasques d'identificació es fessin a les comissaries de Mossos d'Esquadra, no només a l'Oficina d'Atenció al Menor (OAM) de la Ciutat de la Justícia. La manca de places suficients, però, ha provocat que durant el mes de setembre de 2018 hi hagi infants que pernoctin en aquestes dependències policials, tal com abans feien a l'espai de detenció de la Ciutat de la Justícia, fins que se'ls troba un recurs per a l'atenció immediata.

La manca de places suficients, a més, ha provocat que durant l'estiu de 2018 hi hagi hagut infants migrants que han romàs a les oficines de la DGAIA, perquè tampoc no tenien un recurs alternatiu. Val a dir que, quan es pot, aquests infants, un cop feta la identificació per part dels Mossos d'Esquadra, són derivats directament a altres recursos, no necessàriament de primera acollida, en espera de fer-los les proves mèdiques, si escauen.

Un dels problemes és que no hi ha prou places per respondre al ritme d'arribada, i també que no hi ha un servei consolidat de protecció d'emergència per a infants migrants sense referents familiars que requereixen atenció immediata, sinó que s'han anat adoptant mesures provisionals per cobrir temporalment aquesta necessitat, com ara albergs (Barcelona, Manresa, Vic, Coma-ruga, etc.), cases de colònies, etc.

La DGAIA, amb el suport del Departament de Justícia, està cercant espais adequats per poder-hi habilitar, a curt i mitjà termini, un centre d'acollida d'urgència d'infants migrants no acompanyats que, en un àmbit proper a la Ciutat de la Justícia, funcioni com a equipament perfectament dotat i adequat que faciliti l'imprescindible cribratge i orientació de les persones emparades, per mitjà dels serveis policials d'identificació i ressenya i posterior posada a disposició de la Fiscalia de Menors, un cop citades.

La mateixa DGAIA preveu que el servei de protecció d'emergència per a infants migrants sense referents familiars tingui les funcions d'oferir la protecció d'emergència a aquests infants, proporcionar allotjament, manutenció i

cura de la salut, i també portar a terme les primeres actuacions d'identificació i de documentació, de localització o comunicació de familiars i de derivació cap a recursos ordinaris de la cartera de serveis o cap a centres de primera acollida del sistema de protecció, un cop determinada l'edat.

L'estada en aquest recurs d'emergència s'ha de prolongar fins que no se'n determina la minoria d'edat, en cas que hi hagi dubtes. Un cop confirmada la minoria, aquests infants han de passar a ser atesos per centres de primera acollida o per centres d'acolliment per fer l'estudi del cas.

8. Ingress en establiments geriàtrics de persones grans no incapacitades que no poden manifestar lliurement la seva voluntat

L'informe de l'any anterior es feia ressò que el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, seguint les recomanacions del Mecanisme, havia emès la Instrucció 1/2017, sobre la llibertat d'ingressar i romandre en un establiment residencial de les persones que no poden manifestar lliurement la seva voluntat, malgrat que no tenen la capacitat modificada judicialment.

Aquesta instrucció establia que el titular de l'establiment residencial o el director tècnic en nom seu havia de comunicar a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal l'ingrés de totes les persones que presentessin una causa de modificació de la capacitat, però no tinguessin la capacitat modificada judicialment quan no poguessin expressar lliurement la seva voluntat d'ingressar o romandre al centre residencial.

Aquesta instrucció permetia donar compliment al que estableix l'article 225.2.2 del Codi civil de Catalunya ("En cas de guarda de fet d'una persona major d'edat en la qual es dona una causa d'incapacitació, si aquesta està en un establiment residencial, la persona titular de l'establiment residencial ho ha de comunicar a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal en un termini de 72 hores des de l'inici de la guarda"), disposició que entra en contradicció amb els apartats 3 i 4 de l'article 7 del Decret 176/2000, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials.

En el decurs de les visites a centres geriàtrics efectuades al llarg d'aquest exercici, s'ha pogut constatar que aquesta instrucció va ser derogada pocs mesos després d'haver-se aprovat, el desembre del mateix any 2017. La nova instrucció torna al règim anterior, en el sentit de considerar "ingrés voluntari" aquell avalat per qualsevol familiar o guardador de fet, quan la persona ingressada no està incapacitada legalment, però clarament ha perdut la facultat de prendre aquest tipus de decisions autònomament.

Segons informen, aquest pas enrere ha estat motivat per les queixes d'alguns jutjats de primera instància especialitzats en incapacitacions per un augment considerable de la càrrega de treball.

En efecte, en l'informe de l'any 2017 ja s'apuntava que la Instrucció 1/2017 havia tingut per efecte un increment exponencial de les comunicacions d'ingressos no voluntaris en aquests jutjats. Atès que això podia comportar una sobrecàrrega d'expedients en aquests jutjats i endarreriments significatius a l'hora de tramitar-los, se suggeria al Departament de Justícia i al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que proveïssin les dotacions necessàries per fer-hi front. Sembla, però, que la resposta de l'Administració i del poder judicial ha estat prioritzar el bon ordre de les oficines judicials per damunt de la garantia de drets de persones vulnerables.

En conseqüència, l'MCPT reitera que cal complir el que estableix el Codi civil de Catalunya i recuperar la Instrucció 1/2017, i dotar els jutjats de primera instància especialitzats en incapacitacions dels mitjans necessaris per fer la funció de garantia dels drets de les persones grans ingressades en centres geriàtrics que no poden manifestar la seva voluntat.

9. Efectes del tancament de la presó Model de Barcelona

En el darrer informe anual es va tractar el tema dels efectes del tancament de la presó Model de Barcelona. Enguany, no s'ha recollit cap queixa relacionada amb el procés de reubicació d'interns i de personal funcionari o de possibles afectacions derivades del tancament del centre.

Això no obstant, s'ha rebut la resposta de la DGSP a les recomanacions formulades:

Pel que fa a les de caràcter general:

- S'ha planificat el tancament progressiu dels centres penitenciaris que encara hi ha a la ciutat i la creació de nous equipaments a la Zona Franca, que acolliran dones, presos preventius i interns en règim obert.
- No ha calgut buscar altres instal·lacions alternatives, com ara el CIE que havia proposat el Síndic de Greuges, perquè la capacitat d'absorció dels centres penitenciaris ha estat suficient.

Pel que fa a les de caràcter específic:

- En el procés de reubicació dels interns es van emprar criteris de vinculació familiar, es va tenir en compte la seva opinió, i es van respectar els seus programes individualitzats de tractament i la continuïtat i el seguiment dels tallers productius.
- Fruit dels acords presos per la Comissió de Transport, es van restablir els horaris o serveis suprimits i els trajectes modificats als centres penitenciaris Brians 1 i 2, i als centres penitenciaris de Quatre Camins i de Joves. També es va dimensionar el nombre d'autocars i de places per fer extensiu aquest servei al personal del CP Homes desplaçat a centres penitenciaris de fora de la localitat de Barcelona i es va incrementar el nombre de parades d'acord amb la petició de les organitzacions sindicals.

Es posa en relleu que, actualment, l'Administració facilita un servei de transport de personal als centres penitenciaris adequat als horaris de prestació de serveis, en fa un seguiment pel que fa a l'ús i a les incidències, i manté el diàleg i la interlocució permanent amb les organitzacions sindicals.

- L'any 2017 es va incrementar la dotació pressupostària de la partida d'atencions a interns del fons de maniobra, amb la previsió de cobrir l'augment de les quanties a pagar en concepte d'ajuts als interns i les seves famílies, i també els possibles ajuts a familiars d'interns traslladats de CP Homes per cobrir despeses de desplaçament.

- L'any 2017 també es va implantar i desplegar progressivament el projecte de videoconferències, amb l'entrada efectiva de gairebé tots els centres penitenciaris i tots els col·legis d'advocats de Catalunya. Aquest any 2018 s'estan duent a terme les actuacions adequades per poder implantar el programa de videocomunicacions als centres penitenciaris Ponent, Joves i Dones, i també als centres educatius de justícia juvenil.

- Fruit de les negociacions amb les organitzacions sindicals amb representació a la mesa sectorial de negociació del

personal d'administració i tècnic, es van subscriure dos acords.

Sobre la base d'aquesta informació, s'han donat per finalitzades les actuacions del Síndic, amb la confiança que els nous equipaments projectats es construeixin al més aviat possible, i amb el benentès que durant el tancament dels antics s'adoptaran les mesures escaients per fer-ho de manera ordenada i no precipitada, i amb transparència i participació dels diversos actors afectats, negociació sindical i sense acomiadaments.

VII. CONCLUSIONS GENERALS

VII. CONCLUSIONS GENERALS

1. En relació amb els temes monogràfics tractats en l'informe d'enguany, cal destacar les conclusions i recomanacions següents.

A) Pel que fa a les contencions mecàniques, cal una revisió en profunditat de la instrucció vigent de la DGSP, de manera que tendeixi a una política de contenció zero i potenciï protocols de prevenció generals i específics.

En aquest context, la contenció mecànica hauria de ser una mesura exclusivament sanitària pels riscos que comporta per a la salut de les persones. El seguiment, la supervisió i la finalització de la mesura ha d'obeir exclusivament a criteris mèdics indicats pel personal sanitari i no supeditats a mesures regimentals. Per aquest motiu, les contencions que s'arribin a produir han de tenir una duració mínima, limitada a l'estat d'alteració de la persona immobilitzada, i han d'estar exclusivament monitoritzades pels serveis sanitaris.

Així mateix, la instrucció haurà de reforçar les garanties jurídiques, de manera que es faci la comunicació al jutjat de vigilància penitenciària des del primer moment.

B) El **CIRE** ha de revisar de manera urgent i a la baixa els imports de tots els productes que comercialitza, particularment els que siguin de primera necessitat, com ara els productes d'higiene femenina.

A més, l'Administració penitenciària ha d'establir un sistema de control exhaustiu del temps que passen les persones internes que fan feina en serveis auxiliars dels centres penitenciaris en els seus respectius llocs de treball. En concret, cal que s'instal·lin rellotges de control horari en dependències com ara la cuina central i els offices dels mòduls residencials, amb la finalitat que les persones internes puguin acreditar fefaentment el temps que hi treballen, que ha de coincidir amb les hores que cotitzen al règim general de la Seguretat Social.

2. En les visites de l'MCPT a comissaries i centres penitenciaris, s'ha constatat

l'escassa informació que hi ha sobre l'exercici del dret de comunicació amb les autoritats consulars de les persones estrangeres privades de llibertat. Aquesta comunicació amb el consolat està emparada pel Conveni de Viena de 1963 sobre relacions consulars (en vigor a l'Estat espanyol des del 5 de març de 1970). Aquest conveni estableix que una de les funcions consulars és “prestar ajuda i assistència als nacionals de l'Estat que envia, siguin persones naturals o jurídiques” (art. 5.e), i a partir d'aquí configura un dret de comunicació de les persones estrangeres privades de llibertat:

Articles 36. Comunicació amb els nacionals de l'Estat que envia:

1. Per facilitar l'exercici de les funcions consulars relacionades amb els nacionals de l'Estat que envia:

a) Els funcionaris consulars poden comunicar-se lliurement amb els nacionals de l'Estat que envia i visitar-los. Els nacionals de l'Estat que envia han de tenir la mateixa llibertat de comunicar-se amb els funcionaris consulars d'aquest estat i de visitar-los.

b) Si la persona interessada ho sol·licita, les autoritats competents de l'Estat receptor han d'informar sense cap retard l'oficina consular competent en aquest estat quan, en la seva circumscripció, una persona nacional de l'Estat que envia sigui arrestada de qualsevol forma, detinguda o posada en presó preventiva. Qualsevol comunicació dirigida a l'oficina consular per la persona arrestada, detinguda o posada en presó preventiva li ha de ser així mateix transmesa sense demora per les autoritats, les quals hauran d'informar sense dilació la persona interessada sobre els drets que se li reconeixen en aquest apartat.

c) Els funcionaris consulars tenen dret a visitar la persona nacional de l'Estat que envia que estigui arrestada, detinguda o en presó preventiva, a conversar-hi i a organitzar la seva defensa davant els tribunals. Així mateix, tenen dret a visitar tota persona nacional de l'Estat que envia que, en la seva circumscripció, estigui arrestada, detinguda o presa en

compliment d'una sentència. No obstant això, els funcionaris consulars s'han d'abstenir d'intervenir en favor de la persona nacional detinguda, quan aquesta s'oposi expressament a això.”

Després de la publicació de les dues lleis orgàniques que modifiquen l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal, s'han reconegut nous drets a les persones detingudes o preses que afecten la comunicació amb els seus consolsats. **L'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal** estableix en aquest sentit que:

2. S'ha d'informar tota persona detinguda o presa, de manera que li sigui comprensible, i immediatament, dels fets que se li imputen i de les raons que n'han motivat la privació de llibertat, així com dels drets que té, i especialment dels següents:

[...]

e) Dret que s'assabenti el familiar o la persona que vulgui del fet de la detenció i del lloc de custòdia en què es trobi en cada moment. Els estrangers tenen dret que les circumstàncies anteriors es comuniquin a l'oficina consular del seu país.

3. Si el detingut és estranger, s'ha de comunicar al cònsol del seu país el fet de la seva detenció i el lloc de custòdia i se li permetrà la comunicació amb l'autoritat consular. En cas que el detingut tingui dos nacionalitats o més, pot triar a quines autoritats consulars s'ha d'informar que es troba privat de llibertat i amb qui desitja comunicar-se.

4. Si el detingut menor o incapacitat és estranger, el fet de la detenció s'ha de notificar d'ofici al cònsol del seu país.”

Per tant, d'acord amb els compromisos internacionals, i segons la nova redacció de l'article 520 LECrim, són tres les possibilitats de comunicació entre els consolsats i les persones estrangeres detingudes o preses:

1) De caràcter obligatori. Si la persona estrangera detinguda o presa és menor d'edat o està incapacitada judicialment s'ha de notificar aquesta situació al seu consolat.

2) De caràcter facultatiu, és a dir, sempre que la persona detinguda o presa ho sol·liciti:

a) Es pot demanar posar la seva situació en coneixement de l'oficina consular del seu país;

b) Es pot demanar el dret de la persona a ser visitada per les autoritats consulars dels països respectius, i a comunicar-s'hi i mantenir-hi correspondència (d'acord amb el nou redactat de l'apartat g de l'article 520.2 de Llei d'enjudiciament criminal).

De les diverses visites dutes a terme enguany, se'n desprèn que a les comissaries de policia, siguin locals o del cos de PG-ME, no sempre s'informa adequadament d'aquests drets les persones estrangeres detingudes. A més, no hi ha directori de tots els números de telèfons o fax de les persones amb responsabilitats en la matèria en consolsats que hi ha a Catalunya per poder traslladar l'exercici voluntari del dret a comunicar-se o del dret de les persones a ser visitades, al més aviat possible, o de l'obligació de notificar si la persona detinguda té menys de divuit anys o està incapacitada judicialment. Tampoc no s'informa del dret que tenen les persones amb doble nacionalitat (quan una d'aquestes nacionalitats no sigui l'espanyola), si així ho desitgen, d'escollir a quina autoritat consular volen comunicar la detenció.

Quant als centres penitenciaris, s'ha constatat que només s'informa (i no de manera detallada) les persones concernides d'aquestes possibilitats de comunicació de la situació i de ser visitades per les autoritats consular en el moment de l'ingrés a presó. En canvi, al llarg de l'extinció de la condemna les persones estrangeres tenen dificultats per poder exercir aquests drets.

Per tot això, es recomana als departaments de Justícia i d'Interior

■ Que es faci un recordatori als responsables de les comissaries de policies i de centres penitenciaris sobre els drets que assisteixen les persones estrangeres amb relació a la comunicació amb els seus consolsats.

▪ Que se sol·liciti que s'elabori un directori amb els contactes de les persones responsables de les diverses autoritats consulars que es troben a Catalunya per poder contactar en cas que ho sol·liciti una persona estrangera en situació de detenció o empresonada, o per comunicar la detenció d'un menor o persona incapacitada.

Així mateix, el Mecanisme posarà en coneixement del cos consular acreditat a Catalunya aquestes conclusions i l'instarà a cooperar amb les autoritats locals per fer efectiu el dret de comunicació de les persones estrangeres privades de llibertat.

3. L'MCPT ha fet durant l'any 2017 diverses visites a **centres on viuen persones menors d'edat**. En concret, s'han fet tres visites en l'àmbit de la justícia juvenil, dos centres educatius i una unitat terapèutica, dues visites a centres residencials d'educació intensiva i dues visites a sengles centres terapèutics que conformen una unitat residencial. També es va visitar un centre de dia per a adolescents, que anteriorment havia estat un centre terapèutic i en el moment de l'entrevista havia canviat la seva tipologia.

Pel que fa als centres de justícia juvenil, s'hi detecta una ocupació més alta i el Mecanisme expressa la seva preocupació per com aquesta circumstància pot afectar la tasca educativa que es fa en aquests centres, que ha canviat la dinàmica educativa i de reinserció cap una intervenció més disciplinària. També torna a manifestar la necessitat de continuar treballant en la garantia que els professionals puguin dur a terme la seva tasca en les condicions adequades, tant pel que fa a les condicions laborals com amb la formació, suport, avaluació de riscos laborals, supervisió interna i externa, i acompanyament. Igualment, es detecta la necessitat de continuar millorant en l'aplicació de les contencions i les mesures disciplinàries, amb aplicació de totes les garanties previstes en l'ordenament jurídic.

Amb relació als centres residencials d'educació intensiva visitats, el principal aspecte destacable, sobretot en un dels centres visitats, ha estat l'ingrés d'adolescents migrants sols, derivat de la manca de places

d'acollida, i la conseqüent desvirtuació de les funcions del centre per aquesta circumstància, alhora que es tracta d'un recurs inadequat per a les necessitats dels adolescents que no requereixen aquest tipus de centre. En el cas d'un centre que ha passat d'atendre adolescents amb trastorn mental a ser un centre residencial d'educació intensiva, el Síndic ha pogut constatar les dificultats plantejades en aquesta transició i la necessitat d'adaptar els recursos per poder garantir-los la intervenció educativa que necessiten.

Amb relació a les visites a centres terapèutics, es constata la necessitat de millorar la supervisió i el seguiment de la intervenció en adolescents que pateixen trastorns de conducta, en alguns casos associats a consum de tòxics. Aquests centres tenen un important percentatge d'adolescents tutelats per la DGAIA, la qual cosa obliga que la intervenció estigui adreçada a promoure'n la recuperació física i psicològica, de manera que la DGAIA, com a tutora d'aquestes persones menors d'edat, ha de garantir que es dugui a terme aquesta intervenció en tot moment. A més d'aquesta dependència, és el Departament de Salut qui autoritza aquests centres i qui en fa les inspeccions corresponents. El Departament d'Ensenyament també proveeix el servei educatiu en aquests centres i n'ha de garantir la qualitat.

Si bé l'MCPT no entra a valorar la metodològica tècnica que s'aplica als centres, d'acord amb les conclusions extretes de la informació obtinguda en les darreres visites i entrevistes realitzades, sí que es constaten mancances que poden constituir vulneracions dels drets dels adolescents ingressats. En aquest sentit, el Síndic de Greuges ha fet arribar un informe al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i al Departament de Salut.

Així mateix, el Síndic considera que la intervenció que es duu a terme podria no ser compatible en alguns casos amb el dret a la identitat, a la intimitat i a la dignitat dels infants, i també amb el dret a mantenir el vincle i les relacions amb els familiars. Igualment, la intervenció educativa suposa que no es poden traçar relacions d'intimitat i confiança ni d'amistat, i quan se sospita

que s'està establint una relació d'aquest tipus, es penalitza.

També són inadequades les mesures correctores, ja que moltes no tenen les garanties necessàries (coneixement de les conductes infractores, heterogeneïtat i falta d'objectivitat, indeterminació i subjectivitat amb relació a la durada, etc.). En algun cas, aquestes mesures disciplinàries afecten la quantitat d'aliments i els estris que s'utilitzen, i suposen un apartament de la dinàmica diària, en alguns casos fins i tot de les activitats educatives, i de qualsevol activitat. L'aplicació de l'acció correctora també pot comportar la suspensió de les visites amb la família. S'aboca els adolescents en correcció a la inactivitat i a un gran malestar.

Les activitats educatives són insuficients i es duen a terme amb manca de control per part de l'Administració. En canvi, es detecta la dedicació de bona part del temps dels interns a tasques de neteja, cuina i manteniment del centre.

Es continuen produint situacions ja denunciades per l'MCPT: aplicació incorrecta de les contencions i participació dels interns al·horad'aplicar-les, caràcter desproporcionat de les sancions i ús d'instruments inadequats, i incompliment de les exigències documentals.

Així mateix, es troba a faltar un treball específic de situacions de maltractament patides pels infants abans de l'ingrés als centres, de violència masclista o d'abordatge i tractament específic de situacions de dependència del consum de tòxics, de manera que no se'n garanteix el dret a la recuperació física i emocional. També es detecta una relació insuficient amb els referents (EAIA) en el cas dels infants tutelats.

En aquest sentit, recomana que es faci una avaluació del nou Pla director d'actuació general de manera immediata.

Així, el Síndic demana, d'una banda, que es prenguin les mesures necessàries perquè el tractament de rehabilitació dels adolescents ingressats als centres en cap cas no suposi una vulneració dels seus drets fonamentals; i, de l'altra, que un grup d'experts psicòlegs

i psiquiatres avaluïn de nou la idoneïtat de les mesures concretes que s'apliquen, d'acord amb l'interès superior dels adolescents, i d'acord amb el tipus de tractament cognitivoconductual indicat en aquests centres, atès que impliquen la col·lisió amb l'exercici de drets fonamentals.

Davant d'aquestes consideracions traslladades a la direcció de la DGAIA, per mitjà de la Secretaria d'Infància i Família, el Síndic ha tingut coneixement que, després d'una visita als centres per part de personal de la DGAIA, i de corroborar que determinades actuacions són impermissibles des del punt de vista dels drets de la infància i del projecte marc de centres de la DGAIA, la Secretaria d'Infància ha ordenat l'obertura d'un expedient informatiu als centres afectats i ha exigint que cessin de manera immediata les pràctiques no compatibles amb els drets dels infants. Igualment, ha sol·licitat al Departament de Salut informació sobre el seguiment que es fa amb relació a la intervenció terapèutica, especialment el subministrament de la medicació, i al Departament d'Ensenyament li ha demanat sobre el funcionament de la unitat d'escolarització.

4. **Altres recomanacions**, basades en el seguiment de qüestions tractades en anys anteriors, són les següents:

Polícia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

4.1. Cal ajustar les instruccions d'ús dels dispositius conductors d'energia (pistoles taser), en el sentit que se'n prohibeixi l'ús en infants i adolescents menors de divuit anys, i garantir que en tots els casos hi haurà registre audiovisual de la utilització.

4.2. Cal vetllar perquè es faci la interpretació més garantista possible de l'article 520 LECrim i de la Sentència 21/2018 del TC, tot respectant el marc jurídic europeu relatiu al dret de defensa.

En aquest sentit, no es pot exigir a la persona detinguda o a la seva defensa jurídica una petició precisa dels documents als quals vol accedir, perquè pot no saber de quins disposa la policia, ni una justificació exhaustiva de les raons de la seva sol·licitud. Així mateix, cal prioritzar l'exhibició o el lliurament de

còpia dels documents que consten en les diligències, més que no pas informes o resums elaborats pel cossos policials.

4.3. Pel que fa al dret a l'assistència sanitària durant la detenció, cal insistir que la visita mèdica es faci en privat, sense personal de custòdia present a l'àrea mèdica o a les zones d'abast visual i auditiu, amb l'única excepció que hi hagi sospites justificades de risc i el professional sanitari així ho demani. En aquesta situació, s'hauria de deixar constància per escrit de les circumstàncies en què es produeix l'exploració i la presència d'altres persones, i també de les restriccions físiques a la persona detinguda. Aquesta recomanació també s'ha d'estendre a les policies locals i a l'espai de custòdia de la Ciutat de la Justícia, pel que fa a les visites que practica l'Institut de Medicina Legal.

Policies locals

4.4. L'MCPT continua recomanant que totes les àrees de custòdia de policia local que no compleixin unes condicions materials de detenció que siguin respectuoses amb els drets de les persones detingudes, o aquelles on no es pugui donar compliment íntegre dels drets reconeguts per l'article 520 LECrim, es clausurin de manera immediata. Pel que fa a la resta, les autoritats municipals haurien de valorar si és eficient mantenir aquests espais i, en la mesura que hi hagi comissaries de PG-ME a la mateixa localitat, o en poblacions veïnes, abstenir-se d'obrir noves àrees de custòdia de policia local.

La situació de les dones als centres penitenciaris

4.5. Cal integrar la perspectiva de gènere en el sistema d'execució penal i implementar polítiques públiques que tinguin en compte

les diferències entre la realitat d'homes i de dones en el compliment de la pena. No cal dir que el sistema penitenciari és un àmbit en què la desigualtat de gènere es manifesta de manera evident i situa les dones en unes condicions de vida desiguals en aspectes, com ara el treball, la classificació interior, les condicions arquitectòniques dels centres o els programes específics de tractament. L'Estat espanyol és un dels països de la Unió Europea amb més dones empresonades del total de la població reclusa, i Catalunya també té un dels percentatges més elevats de dones a la presó, per la qual cosa cal donar veu a les dones i visibilitzar-ne la situació mitjançant mesures específiques que hi vagin adreçades.

Amés, igual que en la resta de departaments especials, als DERT de dones cal verificar que hi ha mecanismes de flexibilitat que garanteixin una correcta i adequada intervenció per treballar els aspectes concrets de la regressió, i donar continuïtat als programes d'intervenció especialitzada que tinguin prescrits les persones afectades.

Establiments geriàtrics

4.6. En vista dels vaivens del Departament de Benestar sobre la qüestió de l'ingrés en establiments geriàtrics de persones grans no incapacitades que no poden manifestar lliurement la seva voluntat, l'MCPT es veu en la necessitat de reiterar que cal complir el que estableix el Codi civil de Catalunya, recuperar la Instrucció 1/2017 i dotar els jutjats de primera instància especialitzats en incapacitacions dels mitjans necessaris per fer la funció de garantia dels drets de les persones grans ingressades en centres geriàtrics que no poden manifestar la seva voluntat.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

